

**DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KESEBELAS
PENGKAL KEEMPAT
MESYUARAT KETIGA**

Bil. 83	Isnin	17 Disember 2007
----------------	--------------	-------------------------

K A N D U N G A N

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH P.M 18(1):

■ **Suruhanjaya Siasatan Diraja Terhadap Skandal**

Klip Video Pita Lingam

- Y.B. Tuan Lim Kit Siang (Ipoh Timur)

(Halaman 1)

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

(Halaman 2)

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Kanun Tanah Negara (Pindaan) 2007

(Halaman 3)

Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Pelaksanaan

Koridor Utara 2007

(Halaman 67)

Rang Undang-undang Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi

Pantai Timur 2007

(Halaman 136)

USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan Daripada

Peraturan Mesyuarat

(Halaman 3)

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Isnin, 17 Disember 2007

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

USULMENANGGUHKAN MESYUARAT
DI BAWAH PERATURAN MESYUARAT 18(1)

SURUHANJAYA SIASATAN DIRAJA TERHADAP
SKANDAL KLIP VIDEO PITA LINGAM

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya berdiri di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) untuk mengemukakan usul yang berbunyi:

“Bahawa Dewan ini di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) memberi laluan kepada Ketua Pembangkang Yang Berhormat Lim Kit Siang untuk membawa satu usul berkenaan perkara tertentu, berkepentingan orang ramai dan berkehendak disegerakan - Suruhanjaya Siasatan Diraja terhadap skandal klip video pita Lingam yang diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada hari Rabu.”

Pelantikan Tan Sri Haidar Mohd Noor sebagai Pengerusi Suruhanjaya Siasatan Diraja terhadap skandal pita Lingam dan terma rujukannya yang terhad adalah amat mengecewakan dan merupakan suatu penghampaan besar terhadap rakyat Malaysia yang mengharap satu lampiran baru untuk kehakiman dan pentadbiran keadilan di Malaysia.

Tan Sri Haidar memang jelas tidak boleh diterima atau sesuai menjadi Pengerusi Suruhanjaya Siasatan Diraja terhadap skandal pita Lingam memandangkan peranannya yang memalukan dalam krisis kehakiman 1988 berkenaan dengan pelucutan jawatan Tun Salleh Abas sebagai Lord President dan dua hakim Mahkamah Agung, Datuk George Seah dan Allahyarham Tan Sri Wan Sulaiman Pawanteh, di mana kejadian ini merupakan ibu kepada krisis-krisis kehakiman 19 tahun lalu yang melanda negara ini, menyebabkan kebebasan, kesaksamaan dan integriti kehakiman terhakis berkali-kali.

Adalah amat kesal bahawa rakyat Malaysia yang berwibawa dan *credible* tidak dilantik, di mana jikalau mereka dilantik, mereka akan dapat mengukuhkan keyakinan orang ramai terhadap Suruhanjaya Siasatan Diraja. Mereka ini adalah Raja Muda Perak Raja Dr. Nazrin

Shah, bekas ahli kehakiman Tun Dzaiddin Sheikh Daud, N.H. Chan, Visu Sinadurai dan rakyat Malaysia terkemuka seperti Tunku Aziz, Raja Aziz Addruse, Param Cumaraswamy, Yeoh Yang Poh dan Chooi Mun Sou.

Parlimen mesti membahas terma rujukan yang terhad untuk Suruhanjaya Siasatan Diraja ini dengan segera supaya peluang keemasan yang hanya datang dalam satu generasi untuk membetulkan apa yang salah dan reput dalam sistem kehakiman selama dua dekad demi memulihkan keyakinan dalam kebebasan dan integriti kehakiman tidak akan hilang begitu sahaja. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah menerima satu pemberitahu Usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) daripada Ahli Yang Berhormat kawasan Ipoh Timur pada hari Khamis 13 Disember 2007. Teks Usul itu adalah seperti yang dibacakan oleh Ahli Yang Berhormat sebentar tadi.

Bagi membolehkan perkara ini dipertimbangkan oleh Majlis Mesyuarat pada hari ini, saya sebagai Yang di-Pertua hendaklah berpuas hati bahawa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu tadi mematuhi tiga syarat:

- (i) bahawa perkara itu adalah satu yang perkara tertentu - saya dapati bahawa perkara ini adalah satu perkara yang tertentu;
- (ii) bagi kepentingan orang ramai - saya juga dapati bahawa perkara ini adalah satu kepentingan orang ramai;
- (iii) ia berkehendak disegerakan - perbincangan mengenai perkara ini tidak perlu disegerakan.

Pengerusi Suruhanjaya Siasatan Diraja telah pun dilantik dan pengerusi serta ahli-ahlinya harus diberi peluang untuk menjalankan tugas dan tanggungjawab mereka. Oleh yang demikian saya menolak Usul ini di bawah Peraturan Mesyuarat 18(2).

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG PENJARA (PINDAAN) 2007

Bacaan Kali Yang Pertama

Rang Undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Penjara 1955; dibawa ke dalam mesyuarat oleh Timbalan Menteri Keselamatan Dalam Negeri [Datuk Fu Ah Kiow]; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat ada satu usul dari Yang Berhormat Menteri. Dipersilakan.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN DIBEBASKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

10.07 pg.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Dato' S. G. Sothinathan]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 12(1) Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga pukul 7.30 malam dan selepas itu mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10.00 pagi hari Selasa 18 Disember 2007”.

Timbalan Menteri Keselamatan Dalam Negeri [Datuk Fu Ah Kiow]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diluluskan, masalahnya ialah Usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujui.

Usul dikemukakan bagi diputuskan, dan disetujui.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG KANUN TANAH NEGARA (PINDAAN) 2007

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah, “Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang”. **[13 Disember 2007]**

■1010

10.10 pg.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya ucap Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh.

Saya difahamkan bahawa hari ini kita akan membincangkan mengenai pindaan rang undang-undang iaitu untuk meminda suatu Akta Kanun Tanah Negara. Pertama sekali saya ingin bawa kita semua kembali ke zaman kolonial. Kalau masa zaman kolonial pada peringkat awal iaitu pada tahun 1786, kerana perjanjian mulut akhirnya negeri Kedah sudah kehilangan Pulau Pinang. Kemudian pada abad yang ke-19, sebahagian besar daripada Tanah Besar yang hari ini dikenali sebagai *Province Wellesley* telah juga turut kehilangan.

Ini semuanya perjanjian, satu perjanjian mulut, satu perjanjian bertulis yang mana negeri Kedah telah kehilangan tanah. Begitu juga dengan negeri Perak, kerana cukai tanah juga yang membawa penentangan terhadap British pada abad yang ke-19. Begitu juga di Terengganu, dengan penentangan Haji Rahman Limbong terhadap British kerana tanah. Kemudian di Kelantan, kes Tok Janggut menentang British juga kerana tanah. Rata-rata adalah kerana tanah, kemudian dilakukanlah sistem pentadbiran tanah oleh pihak British pada awal abad ke-20. Iaitu di mana *Torrens System* telah diperkenalkan di sini, dan itu hanyalah bagi Semenanjung ataupun Negeri-negeri Melayu Bersekutu ataupun *Federated Malay State*.

Di sinilah pengawalan pihak kolonial British ke atas tanah-tanah baik, seperti lombong, tanah-tanah untuk dijadikan estet getah dan sebagainya. Maka berlakulah pula pembentukan rizab tanah Melayu. Apakah rizab tanah Melayu ini, sehingga hari ini masih berkekalan sehingga kadang kala, ia menimbulkan banyak masalah. Adakah ini sebagai salah satu daripada punca kemiskinan di kalangan orang Melayu? Apakah ini kalau kita nak bangkitkan kerana kolonialismelah yang menyebabkan orang Melayu terus menerus dipinggirkan di kampung-kampung pedalaman sahaja.

Jadi maka timbullah pula kemudiannya apabila kita sudah merdeka, maka tanah-tanah ini ditadbirkan menurut negeri-negeri yang tertentu. Bagi negeri-negeri Melayu yang dipanggil Melayu Tidak Bersekutu tadi, maka diadakan *land codenya* tersendiri. Begitu juga dengan Negeri-negeri Melayu Bersekutu juga mempunyai *land codenya* yang hampir sama. Jadi akhirnya kemudian, berlakulah beberapa pindaan demi pindaan sehingga terbitnya satu Akta Kanun Tanah Negara.

Jadi di sini saya ingin bertanya kepada pihak kementerian, apakah sudah kita lakukan kajian dan apakah dapatan kajian-kajian yang kita lakukan mengenai dengan sistem pentadbiran tanah supaya ia tidak menimbulkan lagi bermacam-macam masalah? Malah kalau kita lihat hari ini namanya sahaja Kanun Tanah Negara, tetapi sebenarnya ia tidak meliputi seluruh negara Malaysia. Ia hanya tertumpu bagi negeri-negeri di Semenanjung sahaja. Bagaimana pula di Sarawak, yang mana hanya mempunyai NCR atau *Native Customary Rights* dan juga *Mid Zone*. Begitu juga dengan di Sabah, ia mempunyai *native title*, ia mempunyai *commercial land* dan sebagainya. Jadi ini timbulnya berbagai-bagai perbezaan, jadi mengapa tidak hari ini diselaraskan semua ini? Sebab itu kita wujudkan Kanun Tanah Negara, tetapi walaupun kita nak buat pindaan hari ini, apakah ia sebenarnya mencerminkan Kanun Tanah Negara yang sebenarnya?

Tadi saya telah menimbulkan satu persoalan, apakah kita mempunyai satu kajian yang mendalam untuk mengkaji semula cara sistem pentadbiran tanah. Tidaklah diwujudkan seperti tanah rizab Melayu, *commercial land* dan macam-macam lagi, sehingga antara tanah-tanah tadi ia mempunyai nilai wangnya juga berbeza. Jadi di manakah yang dikatakan sistem tadi untuk menyelaras semua jenis bentuk pentadbiran tanah? Jadi saya mahu tahu daripada kementerian,

apakah sudah kementerian buat mengenai dengan tanah rizab Melayu? Kalau dibandingkan dengan tanah-tanah lain, tanah rizab Melayu masih tercorot, tidak ada harga. Apakah orang Melayu tidak ada harga di tanah airnya sendiri? Ini persoalan saya. Jadi apakah penilaian yang terus menerus dilakukan oleh kementerian, termasuk Jabatan Tanah dan Galian untuk memberi nilai yang lebih kepada tanah rizab Melayu.

Tuan Haji Ismail bin Haji Mohamed Said [Kuala Krau]: *[Bangun]*

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Persoalan saya di sini, apakah tidak boleh tanah rizab...

Tuan Haji Ismail bin Haji Mohamed Said [Kuala Krau]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sungai Petani. Tentang tanah rizab Melayu, saya percaya bahawa tujuan kerajaan mewujudkan tanah rizab Melayu ini adalah untuk melindungi hak-hak orang Melayu. Dan soalan saya kepada Yang Berhormat Sungai Petani, adakah Yang Berhormat bersetuju walaupun diberi perlindungan di bawah tanah rizab Melayu, tetapi harga di antara tanah rizab Melayu ini disamakan dengan nilai harga tanah selain dari tanah rizab Melayu. Contohnya, kalau RM30,000 satu ekar bagi tanah rizab Melayu, juga adalah RM30,000 bagi tanah bukan rizab Melayu. Apakah pandangan Yang Berhormat Sungai Petani?

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat. Sebab itu, saya timbulkan persoalan perbezaan antara tanah rizab Melayu dan bukan rizab Melayu dari segi nilainya, mengapa begitu jauh perbezaannya. Kita ambil contoh sahaja di Kuala Lumpur ini, kalau di Taman Tun Dr. Ismail jika dibandingkan dengan tanah di sebelahnya, tanah rizab Melayu, mengapa tanah rizab Melayu itu harganya amat berkurangan? Ini persoalannya! Jadi saya nak tanya kepada jabatan ini, apakah kajian yang telah dilakukan oleh jabatan ini sehingga, bagaimana hendak memberi nilai yang lebih baik kepada tanah rizab Melayu? Saya faham, dengan wujudnya tanah rizab Melayu tadi adalah untuk melindungi tanah-tanah tadi daripada dijual kepada orang lain, selain daripada orang Melayu.

Dato' Markiman bin Kobiran [Hulu Langat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Sungai Petani. Saya mohon penjelasan daripada Yang Berhormat, kalau sahabat kita daripada Kuala Krau tadi bercakap dengan tanah rizab Melayu yang sudah tentu nilaianya berdasarkan kepada *demand* dan *supply*, bergantung pada pembeli dan penjual, yang akhirnya akan menentukan harga dalam pasaran. Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat, dalam hal-hal tanah-tanah rizab Melayu yang diambil alih oleh pihak kerajaan, tak kira di bawah peruntukan Akta Pengambilan Balik Tanah, tak kira di bawah Akta Bekalan Elektrik untuk tujuan laluan *transmission* dan sebagainya, pihak-pihak agensi kerajaan juga menilai harta yang diklasifikasikan sebagai tanah rizab Melayu ini, jauh lebih rendah daripada tanah-tanah pegangan bebas. Ini sudah tentu akan menyebabkan kerugian kepada pemegang atau pemilik tanah-tanah rizab Melayu. Agensi kerajaan sendiri pun sudah mempunyai nilai yang berbeza, *double standard*. Apa pandangan Yang Berhormat dalam hal ini?

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat Hulu Langat. Inilah yang saya bangkitkan, saya bersetuju dengan Kuala Krau tadi dan dengan Yang Berhormat juga. Iaitu mengapa wujudnya perbezaan ini? Walaupun kita kata tanah rizab Melayu adalah dengan bertujuan, saya tahu tujuan dulu masa kolonial.

■1020

Sebab itu saya bawa cerita zaman kolonial. Yang mana tanah rizab Melayu diwujudkan semata-mata dengan 'mempertahankan kedudukan orang Melayu'. Tapi sebenarnya ia adalah di sebalik itu. Tanah-tanah yang lebih baik seperti lombong, estet getah dan sebagainya, kenapa dijual, diberi kepada syarikat-syarikat British dengan harga yang begitu rendah dan diusahakan sehingga dia mendapat nilai yang tinggi sehingga hari ini tanah rizab Melayu masih terendah sekali jika dibandingkan dengan tanah-tanah lain.

Tadi seperti mana saya beri contoh saya kata ambil sahaja Taman Tun Dr. Ismail dengan Sungai Penchala. Mengapa Sungai Penchala lebih rendah, begitu tiga kali, empat kali rendah daripada Tanah Tun Dr. Ismail? Mengapa? Ini juga saya hendak tanya dengan kementerian apakah kajian yang dilakukan oleh kementerian? Kementerian tidak pernah pun keluar sebarang pendapat mengenai kajian. Mengapa tidak? Hanya saya dapat kajian-kajian yang saya dapat terokai ialah kajian daripada universiti dari segi *historical*nya sahaja. Tidak ada diberi sebab-sebab kenapa nilai tanah rizab Melayu begitu rendah? Kita ambil sahaja Kampung Baru umpamanya. Saya tahu ini Yang Berhormat Titiwangsa akan bangkit perkara ini. Kampung Baru sahaja, di tengah-tengah Bandaraya Kuala Lumpur. Harganya lebih rendah daripada tanah-tanah yang lain. Mengapa?

Inilah kerja jabatan di mana kedudukan jabatan tidak buat kajian. Tidak ada R&D. Terus menerus hari ini diberi sahaja kepada kita untuk menyelaras Kanun Tanah Negara. Tidak ada. Ini apa maknanya, tidak ada maknanya. Kalau kita hendak cakap saya akan huraikan lebih lanjut lagi. Tidak ada makna. Saya bukan hendak tuduh bahawa kementerian ini tidak jalankan kerja dia. Bukan itu. Soalnya apakah kementerian ini mempunyai R&D nya yang tersendiri untuk membuat kajian secara terperinci dan membuat segala macam *recommendation* kepada pihak kerajaan. Kerajaan tidak tahu kalau tidak ada kajian-kajian.

Kita ambil sahaja apa yang diwarisi oleh pihak kita, itulah cara pentadbiran tanah tapi tidak ada semacam kajian untuk membantu pihak kerajaan. Apatah lagi kita sudah pun memasuki abad yang ke-21, di mana sepatutnya perkara-perkara seperti ini, apatah lagi kita sudah merayakan kemerdekaan yang ke-50. Tidakkah ada ubat-ubat yang baru yang telah ditemui oleh pihak kementerian dan jabatan? Tidak juga kita dengar? Kita terus menerus panda ini, pindaan ini memang saya setuju, bukan saya tak setuju. Saya setuju dengan memasuki dengan soal elektronik agar saya bangkitkan lagi sekejap lagi, soal elektronik. Itu baik. Cukup baik, indah, tapi saya hendak tanya, kajian mengenai Tanah Rizab Melayu.

Datuk Haji Astaman bin Abdul Aziz [Titiwangsa]: [Bangun].

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih, Titiwangsa.

Datuk Haji Astaman bin Abdul Aziz [Titiwangsa]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin minta penjelasan daripada Sungai Petani mengenai dengan tanah Kampung Baru ini. Saya juga telah membawa perkara ini dalam Dewan yang mulia ini mengenai tanah Kampung Baru yang agak istimewa sekali. Sebab asalnya tanah Kampung Baru ini diwujudkan di bawah Undang-undang Negeri Selangor iaitu *Malay Agriculture Settlement* dan apabila diwujudkan Wilayah Persekutuan, sepatutnya ada pemindahan daripada Selangor kepada Wilayah Persekutuan, tapi macam mana terlepas pandang, Akta *Enactment Malay Agriculture Settlement* ini tidak dimansuhkan ataupun dibuat penyelarasan hinggalah ada sedikit kekalutan di mana orang masih ragu-ragu mengenai status tanah ini. Sebab apa di Kuala Lumpur, kononnya ada tiga jenis tanah:

- (i) *Malay reserve*;
- (ii) tanah *Malay Agriculture Settlement*; dan
- (iii) tanah yang bukan satu dan dua ini.

Jadi saya hendak tanya di sini, mengapa agaknya tidak ada penyelarasan dibuat oleh pihak kerajaan dari Selangor dan juga Wilayah Persekutuan untuk menyelaraskan undang-undang ini supaya tanah Kampung Baru ini dia tidak ada ragu-ragu mengenai statusnya. Sebab apa kalau dibuang statusnya, iaitu *Malay Agriculture Settlement*, saya yakin nilai yang Sungai Petani sebutkan tadi, itu dapat dilepaskan sebab apa di Kuala Lumpur City Centre (KLCC), tanah di situ dijual beli dengan harga RM1,200 sekaki. Kalau kita buat penilaian rasmi tanah Kampung Baru, tak sampai pun RM100. Jadi bukan 10 kali ganda ya, 12 kali ganda. Jadi apa pandangan Sungai Petani dan mengapa agaknya kekalutan begini berlaku.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat Titiwangsa. Inilah saya cakap kepedihan di kalangan orang Melayu sendiri. Apakah tadi persoalan saya kerana tanah mereka begitu murah? Apakah ini antara sebab musabab yang kita tidak boleh keluar daripada kepompong kemiskinan. Inilah yang akan saya cadangkan kemudian dan saya bersetuju dengan pandangan dan juga nukilan yang telah dibuat oleh Yang Berhormat tadi. Iaitu mengenai status Kampung Baru sehingga hari ini tidak dapat diselesaikan. Itu yang saya sarankan tadi. Apakah kajian yang telah dilakukan oleh kementerian? Apakah kementerian tidak mempunyai orang-orang yang dapat memeriksa apakah status sebenarnya sehinggalah beberapa tahun yang dahulu kita dengar kata untuk diubah suai dan di bangun semula Kampung Baru.

Datuk Seri Dr. Haji Shafie bin Haji Mohd. Salleh [Kuala Langat]: [Bangun].

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Jadi saya bersetuju dengan Yang Berhormat dan saya juga akan mengambil soalan Yang Berhormat untuk tuju balik kepada kementerian. Apakah status Kampung Baru? Adakah *Malay Agriculture Land*? Adakah *Malay reserve land* atau apa? Apakah kedudukan kita? Seperti *native land* atau *Reserve Red Indian* di

Amerika Syarikat? Apakah kedudukan kita? Seperti *Reserve Red Indian* di Amerika Syarikat? Itu yang saya hendak tanya. Jadi apa kementerian sudah buat? Ya.

Datuk Seri Dr. Haji Shafie bin Haji Mohd. Salleh [Kuala Langat]: Terima kasih Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua. Mengenai kajian dan pembangunan R&D ini, saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat Sungai Petani. Berapa banyak kah pergantian tanah rizab Melayu yang telah diambil oleh kerajaan untuk projek-projek pembangunan? Terima kasih.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat Kuala Langat. Saya pun bersetuju dengan Yang Berhormat. Saya juga hendak ambil soalan itu hendak bertanya dengan pihak kementerian. Berapa banyakkah tanah rizab Melayu yang sudah diambil kemudian diganti kalau itu berlaku dan kalau kita juga hendak timbul lagi soalan, kalau kita campur semua tanah-tanah rizab Melayu hari ini, berapa peratus yang kita ada hari ini? Ini bukan soal *racism*, tidak. Bukan soal untuk menidakkan hak bukan Melayu yang menjadi warganegara Malaysia, tidak. Soalannya pentadbiran tanah yang kita ambil di sini iaitu dengan harganya, nilainya yang begitu rendah jika dibandingkan dengan tanah-tanah yang lain seperti *commercial land* dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, cukuplah itu. Beredar ke subjek yang lain.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Ya.

Tuan Yang di-Pertua: Nilai dah lama dah.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Baik, terima kasih. Kuala Krau.

Tuan Haji Ismail bin Haji Mohamed Said [Kuala Krau]: [Bangun].

Tuan Yang di-Pertua: Nilai tanah dah lama dah.

Tuan Haji Ismail bin Haji Mohamed Said [Kuala Krau]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sungai Petani. Menyentuh tentang kajian-kajian yang patut dibuat oleh kementerian. Jadi Tuan Yang di-Pertua, mengenai kepentingan orang Melayu. Tanah rizab Melayu ini banyak sangat birokrasi, banyak sangat syarat-syarat dari segi pentadbiran. Kalau kita tengok untuk transaksi sama ada untuk jual beli untuk pembangunan dan sebagainya, memerlukan kebenaran daripada PTG (Pengarah Tanah dan Galian), memerlukan kebenaran dari pihak berkuasa negeri. Ini melambatkan pembangunan di tanah rizab Melayu. Apakah pandangan Yang Berhormat supaya tanah rizab Melayu ini dapat dibangunkan dengan segera tidak memerlukan lagi syarat-syarat seperti sekatan-sekatan kepentingan yang tercatat di dalam geran-geran atau suratan hak milik orang Melayu?

Tuan Yang di-Pertua: Mengikut undang-undang.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat Kuala Krau. Saya memang bersetuju Yang Berhormat. Ini soal Birokrasi. Jadi saya ingin bertanya dengan pihak kementerian bagi pihak Yang Berhormat. Iaitu apakah dengan adanya pindaan akta ini, dengan adanya perkara 5D tadi ataupun Part One (C) - *modifications to facilitate the implementation of the electronic land administration system*.

■1030

Tuan Yang di-Pertua: Ada dalam bahasa Melayukan?

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Saya tidak tahu, dia tulis dalam Bahasa Inggeris Tuan Yang di-Pertua, saya pun baca dalam bahasa Inggerislah. Ini yang diberikan kepada saya DR 49/2007, dengan izin Tuan Yang di-Pertua. Saya berbalik kepada soalan itu, apakah soal pentadbiran tanah akan melalui bermacam-macam birokrasi sehingga ia mengambil masa yang begitu panjang. Inilah persoalan berbalik kepada soal *delivery system*, dengan izin. Apakah ia tidak boleh dipendekkan masanya, tidak boleh dilakukan dengan lebih efisien tanpa ada apa-apa gangguan birokrasi. Saya berbalik kepada persoalan...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya bagi lima minit lagi ya? Dah 20 minit lebih.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Sebagai pembahas yang pertama tidak boleh? Dia orang ambil masa sampai sejam dua jam.

Tuan Yang di-Pertua: Lima minit lagi.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Sikit sahaja Tuan Yang di-Pertua, saya patuh kepada Tuan Yang di-Pertua. Tidak nak saya diberhentikan, dikeluarkan dalam Dewan. Saya hendak bangkitkan mengenai hubungan negeri dan Persekutuan kerana sistem kita adalah *Federalisme* di mana negeri diberi hak lebih daripada Kerajaan Pusat dalam soal-soal tanah. Jadi saya hendak tahu juga di manakah kuasa Menteri Besar dalam hal ini? Apakah Menteri Besar tidak lagi berkuasa dalam soal-soal pemindahan tanah dan pentadbiran tanah, itu saya hendak tanya. Sejauh manakah akta ini akan lebih berkuasa? Adakah Menteri dan pihak Persekutuan atau Menteri-menteri Besar?

Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat]: Pohon penjelasan, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya amat bersetuju jika masa yang panjang diberikan kepada Yang Berhormat Sungai Petani kerana sebagai BNBBBC dia bercakap jauh lebih baik daripada sebelum dia menjadi BNBBBC dahulu.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin membawa ke perhatian yang Tuan Yang di-Pertua bangkitkan tadi tentang undang-undang ini di bawa di dalam bahasa Inggeris. Telah saya beberapa kali bangkitkan supaya Jabatan Peguam Negara menumpukan masa untuk menterjemahkan undang-undang negara kita terutama undang-undang yang penting. Tanah melibatkan orang Melayu sebagai emunya tanah. Rang undang-undangnya masih dalam bahasa Inggeris. Kita sudah 50 tahun merdeka, cukuplah dengan Matematik dan Sains dalam bahasa Inggeris yang lainnya itu pun kita pertikaian yang lainnya perlunya dalam bahasa Melayu, Malaysia Tuan Yang di-Pertua.

Soalan khusus saya kepada Yang Berhormat Sungai Petani berkaitan dengan peranan Menteri Besar ini ialah bahawa dalam kes negeri Kelantan kita mempunyai banyak pengalaman sama ada ini birokrasi ataupun kuasa, saya kurang pasti bahawa tanah-tanah negeri yang diambil alih oleh agensi-agensi pusat sudah berpuluh-puluh tahun lamanya seperti FELCRA dan

rancangan pembangunan wilayah KESEDAR dan sebagainya tetapi pembayaran yang sepatutnya diberikan kepada kerajaan negeri tidak dilakukan sehingga sekarang ini. Bolehkah Yang Berhormat anggap itu juga soalan kepada pihak Menteri. Terima kasih.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat, tadi saya bangkitkan ini adalah soal birokrasi sekali lagi iaitu antara Pusat dan negeri. Jadi saya hendak bertanya dalam hal ini juga kepada pihak Kementerian, apakah kedudukan status Menteri Besar dalam Kanun Tanah Negara? Apakah mereka tidak ada suara lagi ataupun suara mereka akan diambil alih oleh pihak Pusat, itu persoalan saya dalam sistem *Federalisme* yang kita amalkan sekarang, apakah ini boleh berlaku? Begitu juga dengan pampasan kepada negeri oleh pihak Pusat kepada negeri-negeri, ini juga kita ingin tahu. Berbalik kepada persoalan yang saya hendak bangkitkan di sini, apakah pihak kementerian sekarang sudah bercadang ataupun ada cadangan untuk membuka tanah secara besar-besaran ataupun memberi *recommendation* kepada Kerajaan seperti yang dilakukan masa zaman pentadbiran Allahyarham Tun Abdul Razak, di mana tanah dibuka secara besar-besaran sehingga kita dapat beri kepada mereka yang benar-benar memerlukan tanah. Apakah ini dilakukan oleh pihak kementerian untuk mencadangkan kepada pihak kerajaan. Jadi sekali lagi saya juga hendak bangkitkan mengenai dengan tanah komersial tadi, apakah tanah komersial tadi lebih harganya disebabkan kerana majlis perbandaran ataupun majlis bandar raya dan juga Exco negeri dalam membuat penentuan sama ada tanah itu statusnya boleh dinaikkan harga ataupun tidak.

Akhir sekali, apa yang saya hendak bangkitkan dan pujian saya kepada kementerian ini ialah kerana menyediakan kita satu sistem elektronik dalam sistem pentadbiran tanah. Persoalan saya, apakah jaminan pihak kementerian tadi untuk melihat pentadbiran tanah itu dapat dilakukan lebih efisien lagi daripada yang ada sekarang. Yang saya tahu kalau orang pergi pejabat tanah mengambil masa bertahun-tahun untuk menyelesaikan walau hanyalah sebidang tanah sekangkang kera, kadang kala. Jadi persoalan saya, apakah dengan adanya sistem elektronik tadi pihak Kementerian sudah bersedia untuk mengadakan peralatan-peralatan tadi di jabatan-jabatan tanah. Kemudian satu lagi, apakah pegawai-pegawai pentadbiran tanah ataupun *land officers* yang dengan izin Tuan Yang di-Pertua, *land officers* ini diberi latihan secukupnya? Dengan adanya latihan saya percaya pihak INTAN boleh lakukan, pihak universiti tempatan juga boleh lakukan untuk memberi segala macam maklumat pengetahuan untuk pegawai-pegawai tadi sama ada latihan *in-service course* ataupun latihan-latihan yang lain supaya mereka lebih bijak, lebih sesuai untuk menjalani segala macam pentadbiran.

Akhir kata saya sekali lagi mengambil kesempatan ini untuk menyatakan kepada pihak kementerian supaya lebih ramai lagi pegawai-pegawai yang mentadbir tanah ini diberi latihan sama ada latihan dalam sistem elektronik dan juga latihan mengenai dengan pentadbiran tanah yang lebih sesuai. Sekian, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Jemput Jasin.

10.38 pg.

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, kerana beri saya peluang untuk berucap di dalam Rang Undang-undang Kanun Tanah Negara. saya hanya berucap dalam dua perkara iaitu *Electronic Land Administration System* dan pindaan seksyen 142. Saya hendak tanya kepada kementerian berkenaan dengan *Electronic Land Administration System* di dalam pentadbiran tanah, apakah jaminan kerajaan supaya masalah yang sekarang akhir-akhir ini banyak berlaku di mana tuan-tuan punya tanah apabila pergi balik ke pejabat tanah didapati bahawa tanah mereka telah ditukar milik kepada orang lain. Apakah jaminan ia akan lebih diperkemas lagi oleh pejabat tanah kerana saya baru-baru ini, baru minggu ini Tuan Yang di-Pertua balik kampung ada seorang pesara polis datang jumpa saya minta tolong untuk membawa kes dia kerana didapati bahawa tanah milik dia yang berada di Pejabat Tanah Batu Pahat telah bertukar nama kepada orang lain tanpa pengetahuan dia. Saya dapati bahawa ramai di antara kawan-kawan bersetuju banyak benda ini berlaku. Banyak penipuan yang sedang berlaku di pejabat tanah dan adakah sistem elektronik ini boleh menyelesaikan masalah ini. Kedua, ada beberapa kes di kerajaan negeri yang didapati satu keping tanah tetapi mempunyai sampai tiga pemilik. Bagaimana ini boleh berlaku?

■ 1040

Satu keping tanah yang mempunyai tiga orang pemilik, tiga geran. Tiga geran dikeluarkan pada satu keping tanah ini yang akhirnya pemilik-pemilik ini sedang berbicara di mahkamah menuntut hak dia dan bagaimana ini boleh berlaku? Jadi saya berharap dengan adanya..

Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat]: [Bangun]

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Ya, sila.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Tumpat.

Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat]: Yang Berhormat, Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Jasin, terima kasih kerana membangkitkan hal itu. Baru-baru ini Tuan Yang di-Pertua, rakyat kita di sekitar Ampang, di Kampung Berembang telah dikeluarkan daripada rumah-rumah mereka dengan begitu kasar sekali dan ada sedikit tunjuk perasaan. Akhirnya kes ini dibawa ke mahkamah dan semalam atau kelmarin, mahkamah memutuskan bahawa mereka yang mendiami tanah-tanah ini sebenarnya berkemungkinan besar berhak kepada tanah tersebut dan pihak yang membuang mereka keluar iaitu sebuah anak syarikat Kerajaan Negeri Selangor bersalah di atas tindakan mereka dan pampasan akan ditentukan. Saya tidak semestinya menyokong demonstrasi jalanan dan sebagainya tetapi rakyat telah sampai ke tahap terpaksa berdepan dan dikasari dan mengasari antara satu dengan lain, mempertahankan hak mereka yang asasi iaitu tanah. Jadi saya amat bersetuju dan memohon kepada Yang Berhormat Jasin kawan saya supaya menjelaskan kepada Dewan akan masalah-masalah yang kita hadapi seperti itu Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Terima kasih sahabat saya Tumpat. Saya tidak hendak mengulas apa yang berlaku di sana dan saya difahamkan bahawa ini akan diputuskan oleh mahkamah. Tetapi apa yang saya hendak ketengahkan ini, selain daripada kerajaan akan menggunakan sistem elektronik dalam pentadbiran tanah ini, saya berharap kerajaan semak balik perkara-perkara yang saya sebutkan tadi. Bagaimana tanah orang bertukar pindah milik pada orang lain tanpa diketahui oleh tuan asal dia, bagaimana sekeping tanah boleh diberi kepada tiga orang pemilik yang akhirnya berlaku *dispute* di mahkamah dan saya berharap benar-benar, benar-benar perkara ini dapat disemak kembali dan sekiranya ada penyelewengan di pejabat tanah ini, saya berharap kementerian ambil tindakan sebaik mungkin supaya nasib orang ramai tidak akan teraniaya. Sila Sri Gading.

Tuan Yang di-Pertua: Ya Sri Gading.

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Ini pasal Batu Pahat ke? *[Ketawa]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Jasin ditokok tambah oleh Yang Berhormat Tumpat. Cerita ini cerita yang memang dah lama kita tahu. Pihak kementerian akan jawab, atas kemusykilan Jasin, pihak kementerian akan jawab *"Kalau benar-benar ada kes, sila maklumkan kepada kami, boleh kami siasat dan ambil tindakan"*. Itu kementerian punya jawab esok. *[Ketawa]* Agak sayalah, dia akan jawab *"Beri kami, mana dia punya kes untuk kami siasat dan ambil tindakan"*. Tak selesai Tan Sri, tak selesai Tan Sri kalau kementerian jawab begitu. Tak selesai, tak selesai Tan Sri. Soal satu geran tiga empat pemilik, soal nama si polan asalnya lepas itu pindah ke nama lain. Soal nama sempadan boleh berganjut ini,

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: *[Menyampuk]* Berganjut?

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Berganjut. Minta maaf, bahasa saya itu tak tahu. Sama ada Yang Berhormat Tumpat faham tak faham Johor punya bahasa, berganjut.

Tuan Yang di-Pertua: Faham.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Patut dia lima ekar, Tan Sri?

Tuan Yang di-Pertua: Faham.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tan Sri. Saya asal Tan Sri faham, saya senang hati datang sini. Yang lain tak faham tak peduli saya. *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: *[Ketawa]* Baik-baik dia lima ekar nanti jadi lima ekar tiga rot. Lepas itu dia pakai rot, pakai pol. Pakai pol pakai rot ini. *[Ketawa]* Ini geran dulu. Geran dulu ada rot, ada pol. Satu rot dua puluh pol ya? Empat rot satu ekar. Jadi, kalau itulah jawapan kementerian nanti, kes ini Tan Sri tidak akan selesai dan masalah rakyat yang tertipu, yang tertindas, yang ditipu, Astaghfirullah hallazim. Jadi kalau pakai sistem elektronik, komputer pun tak akan selesai Tan Sri pasal manusia yang mengendalikan komputer

ke, yang mengendalikan elektronik itu, itu dulu kepala dia nak kita anu. Kalau tak amanah, tak jujur, tidak dedikasi, tak ikhlas, sepuluh kalilah elektronik. Dia yang atur, yang masukkan data-data itu, dia.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat cukuplah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Cukup Tan Sri? Saya ingat Jasin pun dah faham maksud saya.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, dia faham.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tan Sri.

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Terima kasih sahabat saya Sri Gading. Memang saya cukup faham apa yang disuarakan oleh Sri Gading dan saya harap supaya kementerian dapat ambil nota terhadap apa yang dikemukakan. Saya juga nak pergi kepada...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Parit.

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Ya, sila.

Dato' Nasaruddin bin Hashim [Parit]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Jasin. Saya nak melanjutkan sedikit apa yang disebut oleh Yang Berhormat Sri Gading dan juga telah disebut oleh Yang Berhormat Jasin iaitu soal penyelewengan, penipuan seperti yang disebut oleh Yang Berhormat Sri Gading ini bukan perkara baru. Lama dah berlaku di hampir banyak negeri dan salah satu daripada sebab benda ini berlaku ialah bukan kerja orang perseorangan Tuan Yang di-Pertua, ialah kerja sindiket. Yang mana ada berkaitan daripada SOnya, keraninya sampailah kepada pegawai yang meluluskan geran itu sendiri. Jadi maknanya ada sindiket Yang Berhormat Tan Sri. Jadi saya percaya, setelah meneliti kes-kes yang banyak ini, boleh tak Yang Berhormat Jasin minta penjelasan daripada pihak kementerian untuk mengenal pasti sindiket-sindiket ini. Berapa banyak sindiket penipuan ini telah dikenal pasti dan apa pula langkah kementerian untuk menghalang benda ini daripada terus berlaku walaupun kita menggunakan elektronik dan sebagainya. Ini jaminan yang saya rasa perlu kita dengar daripada pihak kementerian dan kalau boleh Yang Berhormat Jasin bangkitkan perkara ini. Terima kasih.

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Terima kasih sahabat saya Parit, orang yang berpengalaman, bekas pegawai daerah. Dia pun tahu benda ini berlaku. Hanya masalah yang berlaku di pejabat tanah, saya kira daripada dulu sehingga hari ini pun tak dapat diselesaikan. Benar cakap Parit tadi, dia berlaku pada sindiket. Ini baru pendaftaran tanah, kita tak nak buka yang lain. Yang tanah kena lelong geng dia saja yang tahu dan banyak benda-benda yang lain. Malulah kalau nak sebut. Jadi kita berharaplah, kita berharap supaya perkara-perkara macam ini jangan berlaku lagi.

Saya nak pergi kepada pindaan subseksyen 142 berkenaan pecahan tanah pertanian di bawah satu ekar ini, saya ucapkan tahniahlah kepada kementerian kerana ini dapat mengatasi banyak berkenaan dengan tanah terbiar di kampung-kampung kita. Apatah lagi terlibat bagi tanah-tanah MCL dan tanah-tanah orang kampung. Kita lihat tanah-tanah orang kampung

bagaimana yang telah dikemukakan ataupun telah diceritakan oleh Sungai Petani yang mana tanah-tanah yang baik, semua estet-estet besar dah ambil. Yang tinggal untuk orang kampung, tanah paya, tanah sawah. Kadang-kadang kalau tengok geran pelan tanah itu, memanjang saja buka serantai, seekar. Ha inilah nasib tanah Melayu! Tanah orang Melayu yang berair, yang lembah, yang bawah cerun, tepi cerun. Inilah kita.

■1050

Saya kira boleh diselesaikan sikit sebanyak masalah ini kerana maklumlah kita ini, apabila kita mewarisi tanah daripada datuk moyang kita yang sekangkang kera itu, biasanya kalau anak sembilan dia akan masuk sembilan-semilan nama dalam geran itu. Di bawah Akta Tanah Negara, orang yang mempunyai bahagian di dalam tanah ini tidak boleh menentukan tepi jalan ini engkau punya, hujung sana engkau punya, kalau engkau ada 1.9% milik tanah itu, 1.9% daripada keseluruhan ini milik engkau.

Saya penuh yakin dan percaya kalau akta ini apabila kita terima sedikit sebanyak dapat membantu menyelesaikan masalah, tanah-tanah pertanian ini yang pada hari ini tidak dapat diselesaikan. Apabila telah dibenarkan untuk dipecahkan sempadan untuk mengeluarkan geran-geran bawah daripada satu ekar, saya kira ini adalah satu langkah yang baik.

Saya kira pada hari ini banyak peluang yang ada, bagi orang berniaga pun banyak peluang. Ini kerana, pada hari ini ramai di antara kita mengambil tanah daripada estet ratus ekar lepas itu dipecah-pecahkan atas nama tanah *agriculture land*, lot-lot satu ekar untuk dijual kepada orang ramai yang pada hari ini ramai di antara orang kita suka beli tanah lot satu ekar ini untuk membuat rumah sebuah dan adalah 20 batang pokok buah-buahan. Dengan adanya kelonggaran ini, maka saya nak tanya juga kementerian, bolehkah suku-suku ekar ini dibuat? Ataupun setengah-setengah ekar ini dibuat? Dengan cara macam ini saya harap kalau dapat diluluskan, sikit lagi penerangan daripada kementerian, sama ada setengah ekar pun satu lot tanah *agriculture* ini boleh diadakan ataupun suku ekar, saya penuh yakin dan percaya industri tanah untuk orang-orang miliki tanah pertanian bawah daripada satu ekar ini akan menjadi satu bidang baru dalam kemajuan tanah-tanah di dalam kampung.

Akhirnya Tuan Yang di-Pertua, saya pun nak tanya kepada kementerian berkenaan dengan apa yang disebutkan oleh Sungai Petani tadi tentang nilai tanah, yang peliknya yang dinilai ini Jabatan Penilaian. Contoh di Melaka Tuan Yang di-Pertua, satu keping tanah MCL di kawasan Kota Melaka dulu di Telok Mas. Ketika pengambilan dibuat, ditaksir tanah sawah ini oleh Jabatan Penilaian 60 sen satu kaki. ketika itu memang saya “bantai”. Saya memperjuangkan kerana tanah orang kampung saya harga dia tidak sampai secawan teh ataupun tidak sampai secawan kopi satu kaki. Namun apabila tanah MCL ini yang nilainya 60 sen satu kaki diambil...

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: [Bangun]

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Biar saya habis dulu Yang Berhormat. Diambil dan di sub lot-sub lot kan kepada tanah-tanah perumahan dan juga tanah industri dan keluar status *lease hold* 99 tahun yang membenarkan siapa sahaja memiliki tanah ini! Hari ini tanah ini sudah menjadi RM13.00 satu kaki. Ini penilaian yang dibuat oleh Jabatan Penilaian Negara. Sila Yang Berhormat Santubong.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat bagi Jasin.

Saya ada pengalaman sendiri perkara ini Tuan Yang di-Pertua. Dalam kemelut ini ialah pegawai penilai kerajaan. Memang pegawai penilai kerajaan! Saya beri satu contoh di kampung saya di Batang Lupar dahulu. Apabila agensi kerajaan negeri membangunkan pekan Sebuyau, tanahnya terus naik sampai ke RM400,000 satu ekar. Pada orang kampung Tuan Yang di-Pertua, ini satu “durian runtuh”. Namun malang sekali, apabila pihak agensi kerajaan mengambil tanah kurang lebih satu kilometer sahaja daripada itu masih lagi dalam pekan itu juga, penilaiannya hanya RM20,000 satu ekar.

Jadi akhirnya pihak MARA yang nak membina Pusat Giat Mara tidak boleh menyarankan kepada jabatan mereka untuk mengganti rugikan tanah ini tidak lagi dijual dengan nilai itu kerana pejabat penilaian kerajaan telah mengatakan tanah ini hanya RM20,000. Padahal tuan tanah nak jual tanah itu dengan harga RM80,000 satu ekar. Ini pun jauh lebih rendah daripada tanah di tengah-tengah pekan kepunyaan di Sarawak yang dikatakan *mix zone* tadi.

Jadi “dalang” dalam soalan ini ialah pegawai penilai di jabatan kerajaan bukan *private sector* sahaja. Jadi keuntungannya tidak memirip kepada orang-orang etnik, orang-orang Melayu berdekatan yang mempunyai tanah sebanyak itu. Jadi yang hanya mendapat keuntungan dan kemajuan kerajaan ialah pihak-pihak yang mempunyai tanah bukan kepunyaan orang Melayu di dalam pekan. Terima kasih.

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasin]: Terima kasih Yang Berhormat bagi Santubong. Itulah tujuan saya maksud tadi apa yang saya nak perkatikan yang menjadi masalah kita ialah jabatan juga. Jabatan yang menilai. Akhirnya yang rugi orang ramai.

Saya nak sarankan sekali lagi pada apa yang telah disebut oleh Yang Berhormat bagi Sungai Petani, banyak di antara tanah-tanah MCL ataupun tanah-tanah Melayu ini telah diambil untuk projek-projek kemajuan. Daripada MCL statusnya telah ditukar kepada *list hold* 99 tahun. Ini banyak berlaku di tiap-tiap negeri.

Mengikut Kanun Tanah Negara, yang mana tanah-tanah yang status MCL ataupun tanah-tanah Melayu ini, tiap-tiap kerajaan negeri ini harus mengganti balik jumlah ataupun *acreage* yang telah diambil oleh kerajaan.

Maka pada hari ini saya nak tanya kepada kementerian berkenaan dengan kedudukan tanah-tanah MCL ini yang telah diambil. Berapa banyak yang telah diambil dan berapa banyak yang telah diganti balik?

Oleh yang demikian Tuan Yang di-Pertua, saya dengan ini menyokong rang undang-undang ini. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ledang.

10.58 pg.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya juga bangun untuk menyokong usul ini dan saya dapati ada 12 pindaan. Saya hanya menjurus kepada beberapa perkara Tuan Yang di-Pertua.

Saya juga menyokong pandangan daripada Yang Berhormat bagi Jasin tadi tentang Seksyen 140, seksyen 141A dan seksyen 143A, di mana pertanian boleh dikurangkan keluasan kepada 2.5 hektar.

Tuan Yang di-Pertua, ini adalah satu perkembangan yang sangat baik yang akan sekali gus akan meningkatkan nilai tanah serta nilai tambah kepada semua tanah-tanah pertanian terutamanya yang boleh dikecilkan sahaja. Lebih penting lagi Tuan Yang di-Pertua, akan membantu tanah-tanah pertanian yang di bawah status rizab Melayu.

Tuan Yang di-Pertua, saya ada satu persoalan di mana sekarang ini banyak pejabat-pejabat tanah yang masih lagi bertegas tentang pembinaan rumah di tanah pertanian. Banyak kes di mana pejabat tanah tidak membenarkan rumah dibina di atas tanah pertanian melebihi daripada satu buah. Perkara ini banyak menimbulkan masalah terutamanya bagi kes-kes membina rumah mesra rakyat, di mana pejabat tanah sangat tegas tidak membenarkan tanah-tanah pertanian dibina rumah melebihi satu buah walaupun semata-mata hanya nak membina rumah mesra rakyat yang dianjurkan oleh pihak kerajaan. Ada kes Tuan Yang di-Pertua, rumah mesra rakyat telah pun dirobohkan oleh pejabat tanah kerana membina rumah melebihi satu buah di satu lot tanah pertanian.

■1100

Jadi Tuan Yang di-Pertua saya fikir perkara ini perlu dikaji balik. Sewajarnya pejabat tanah mengambil kira tentang beberapa aspek terutamanya dari segi keselesaan, keluasan tanah yang sedia ada, tidak padat dan sebagainya. Jadi bolehlah kita membantu supaya tanah tersebut boleh dimajukan pada masa akan datang dengan tuan punya tanah boleh membina rumah di situ. Kedua Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan hari Ahad...

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Boleh tanya sikit Yang Berhormat Ledang? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak bertanya pasal soal tanah. Sudah banyak kali kita bercakap, tapi masih lagi tidak ada pementakan. Tadi kalau sahabat saya bercakap kalau tanah bertindih, maknanya tanah orang saya punya, saya punya tanah orang, tidak boleh buat apa-apa Tuan Yang di-Pertua dan ia berlaku, terutama lot-lot rumah. Kita sedar-sedar tanah itu tanah orang punya. Kota Belud saya punya, saya punya Kota Belud punya, itu yang pertama.

Keduanya, sudah lulus Tuan Yang di-Pertua, tidak ada tapak. Tanah yang sudah diluluskan pada kita, tapi bila pergi orang punya. Bagaimana kita hendak buat? Seseengah itu sudah berurusan, kalau syarikat sudah berurusan, ini kita bimbang. Tidak lama lagi kita hendak menjalankan pembangunan koridor utara, koridor selatan dan sebagainya, masalah ini masih berlaku. Jadi apa pandangan Yang Berhormat tentang mengatasi masalah ini?

Sebab masalah kita ialah Kanun Tanah Negara ini, Kerajaan Persekutuan lain, kerajaan negeri lain, berbeza. Kita cakap lagi soal tentang tanah-tanah yang dikatakan oleh Yang Berhormat tadi, tanah pertanian 20 meter dari sungai dan sebagainya. Bagaimana pula kalau kami mengatakan kalau tanah orang itu termasuk dalam sungai yang dulu tidak ada sungai, tapi ada sungai? Berlaku Tuan Yang di-Pertua, dulu tidak ada sungai, tapi bila buat sungai tanahnya duduk di dalam sungai. Bagaimana tindakan kita hendak mengatasi masalah ini? Minta sedikit daripada Yang Berhormat Ledang.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Yang di-Pertua, banyak tafsiran yang berbeza antara negeri dengan negeri yang kepada saya perlu juga penjelasan dan bantuan dari segi tafsiran daripada kementerian supaya perkara yang sama tidak berlaku. Persoalan yang ditimbulkan Yang Berhormat Larut tadi tidak berlaku dan tidak diputuskan secara berbeza-beza. Ini pun saya fikir perlu penjelasan daripada pihak kementerian.

Satu lagi Tuan Yang di-Pertua, apabila berlaku persempadanan semula di antara negeri. Jika dahulu sempadan negeri mengikut bentuk sungai, tetapi apabila sungai diluruskan adakah sempadan itu berubah? Adakah ada berlaku perubahan ke atas persempadanan tersebut hanya semata-mata kerana sungai itu diluruskan. Tuan Yang di-Pertua, saya tadi menyebut tentang pindaan...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Ledang. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak menokok-tambah Yang Berhormat Larut tadi dan minta perhatian untuk dipanjangkan oleh Yang Berhormat Ledang, rasa saya tidak bercakap bil ini Tuan Yang di-Pertua. Ada geran, tanah sudah tidak ada. ia benar-benar berlaku Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Tadi sudah disebut.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tidak, ini cerita lain Tuan Yang di-Pertua. Ada geran, tanah tidak ada. Tanah dihakis oleh laut Tuan Yang di-Pertua. Ambil contoh Ledang, di Sungai Lurus Batu Pahat. Yang Berhormat Batu Pahat tidak ada ya?

Dulu pantai tersebut setengah batu Tuan Yang di-Pertua, sekarang ini sudah makan setengah batu ke darat. Jadi semua orang ini ada geran, tapi tanah sudah tidak ada. Boleh tak agak-agak Yang Berhormat Ledang kemukakan kepada kerajaan supaya orang-orang macam ini kalau memohon tanah, diberikan keutamaanlah. Kesian, kerana tanahnya dihakis oleh ombak, laut, ada geran, tidak ada tanah. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Yang ini Tuan Yang di-Pertua, macam silap mata, jadi biarlah pihak kementerian yang menjawab, ada geran, tidak ada tanah.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, ini berlakukah? Bukan silap mata, berlaku.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Berlaku Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Di Terengganu ada, Kedah ada.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Jadi saya sebut tentang sempadan yang berubah, boleh jadi juga tanah hilang. Kadang-kadang Tuan Yang di-Pertua, wujud satu kawasan tanah baru, tetapi ada orang yang mengambil kesempatan hanya kerana ada tanah yang tiba-tiba tidak bertuan.

Tuan Yang di-Pertua, tadi pun saya menyebut juga di kawasan saya ada kes di mana orang yang telah meninggal Tuan Yang di-Pertua, boleh menandatangani surat pindah milik. Ini pun pusing juga Tuan Yang di-Pertua, berlaku di tempat saya, tetapi yang saya hairan bagaimana tanah di dalam negeri Johor boleh dilakukan dan boleh dibuat pindah milik di pejabat tanah di kementerian, yang ini pun saya hairan. Sebab itulah tadi Tuan Yang di-Pertua sebagaimana saya sebutkan tadi orang yang telah meninggal menandatangani surat pindah milik dan disaksikan oleh pegawai. Ini pun saya fikir perlu dilihat.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak menyambung yang tadi. Banyak berlaku Tuan Yang di-Pertua, memindahkan tanah dari kuari ke tempat lain kerana tujuan pembinaan, dari sumber tanah kerana tanah boleh digali dan dijual kepada tempat lain. Di mana pihak yang mengalihkan atau pihak kontraktor dan sebagai pemaju membayar royalti kepada pejabat tanah. Kita setujuah demi pembangunan.

Saya persoalkan Tuan Yang di-Pertua, ialah hari cuti terutamanya hari Ahad. Biasanya mereka ini akan bermaharajalela memindahkan tanah pada hari Ahad. Pertama Tuan Yang di-Pertua, jalan sudah tentu kotor. Saya pergilah ke mana-mana. hari bekerja jalan cantik dan bersih kerana lori-lori yang mengangkut tanah ini sangat berdisiplin. Maknanya saya yakin mereka bayar cukai tanah dan kegiatan mereka dipantau oleh jabatan-jabatan kerajaan, oleh pejabat tanah khususnya.

Bila hari Ahad Tuan Yang di-Pertua, dua perkara iaitu jalan kotor, kedua saya mempertikaikan, sudahlah jalan tidak dipantau kerana kotor, kita terpaksa berdepan dengan jalan yang tidak bersih. Kedua, hasil cukai, tanah adakah mereka bayar? Kalaupun mereka bayar adakah bilangannya lori itu dipantau? Oleh itu saya juga perlukan penjelasan daripada pihak kementerian.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Yang Berhormat, sikit saja. Saya hendak minta penjelasan daripada Yang Berhormat Ledang, tentang tanah juga Tuan Yang di-Pertua. Masalah penipuan, penjualan tanah. Geran tanah yang difotostat, dibawa boleh. Kononnya ada pindah milik, orang tengah bawa geran. Katakan geran Ledang, Putatan bawa kononnya hendak pindah milik Tuan Yang di-Pertua.

Apakah bukti yang mengatakan pemindahan milik itu boleh dilakukan? Kita ada e-tanah, *e-government*. Jadi mana keberkesannya e-tanah ini membuktikan bahawa pemilik yang

berkenaan ada tanda-tanda yang dia itu tidak boleh dipindah pengenalannya. Barangkali cap jari, kalau tidak ada tandatangan nanti berubah-ubah. Beri satu penjelasan kepada Ledang bagaimana menjamin tidak berlaku penipuan ke atas geran-geran tanah yang di jual beli oleh setengah pihak yang ambil kesempatan? Minta sikit pandangan daripada Yang Berhormat Ledang. Kalau ini boleh dilakukan, apakah langkah kita meminda Kanun Tanah Negara ini, *database* kementerian yang berkenaan untuk memastikan tidak ada orang ambil kesempatan. Di bawa geran tanah Tuan Yang di-Pertua, kononnya orang ini hendak jual tanah, tapi apakah yang menyebabkan boleh berlaku sekatan-sekatan, kalau ada bukti di pejabat tanah cap jari yang boleh mengesahkan itu adalah bukan milik dia.

Dia boleh bawa, Ledang bawa katakan Putatan punya, kata Putatan punya saya setuju pindah milik. Putatan tidak tahu, barangkali geran dia terjatuh ke tangan orang. Di bawa fotostat *copy*, boleh tidak Ledang beri sedikit penjelasan?

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Yang di-Pertua, saya fikir perkara ini sangat serius. Kalau perkara ini berlaku termasuklah seperti yang saya sebut tadi, saya fikir sistem yang kita ada ini perlulah dilihat semula. Terutamanya apabila kita melalui proses e-tanah ini.

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: *[Bangun]*

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Ya.

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih sahabat Yang Berhormat Ledang. Saya hendak tanya satu perkara, kalau tidak boleh jawab, minta masukkan dalam ucapan. Fasal 6, bertujuan untuk meminda perenggan 62(2)(c), Kanun Tanah Negara, beri kuasa kepada pegawai mengawal tanah rizab.

■1110

Saya setuju sangat kerana saya di Kelantan, tanah tepi sungai, tepi laut, sepatutnya setengah ekar tepi laut rizab, tepi sungai rizab. Tetapi dia bagi, tetapi saya tidak kiralah hak kerajaan negeri, hak EXCO kita tidak boleh bahas. Tetapi saya hendak bagi pandangan, apakah pindaan ini termasuk mengawal tanah rizab, tepi sungai, tepi laut atau rizab lembu kerbau yang kita simpan untuk anak cucu.

Hari ini rumah mesra rakyat tidak ada tanah, PPRT tidak ada tanah, rakyat hendak duduk tidak ada tanah, tanah rizab bagi, bagi dengan tidak ada perancangan, apa pandangan Yang Berhormat Ledang, masuk ke tidak dengan pindaan ini semua negeri? Oleh kerana harta tanah ini hak milik kerajaan, kuasa kerajaan, khazanah kerajaan, menjaga rakyat, tidak menzalimi kepada rakyat. Bagaimana pandangan daripada Yang Berhormat Ledang?

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Yang di-Pertua, saya simpati dengan Yang Berhormat Pasir Puteh kerana berlaku di kawasannya. Jadi saya berharaplah pihak kementerian dapat sebab itu saya sebut tadi, dapat menasihatkan beberapa kerajaan negeri yang mungkin tidak memenuhi permintaan seperti yang disebut oleh Yang Berhormat Pasir Puteh tadi.

Akhir sekali Tuan Yang di-Pertua, ialah laluan ke TNB yang merentasi tanah-tanah individu ini. Yang saya persoalkan Tuan Yang di-Pertua, walaupun kita atas nama pembangunan, kerana akta mengatakan mereka boleh lalu di mana-mana tanah perseorangan hanya dengan membayar ganti rugi hasil tanah tersebut.

Kalau durian, durianlah, kalau rambutan, rambutanlah, kalau ubi, ubilah, sedangkan ganti rugi tanah tidak dibayar oleh pihak TNB, ianya ada dalam akta. Saya melihat, menyemak tentang pindaan ini tidak ada pun satu pindaan yang membolehkan supaya TNB mesti membayar pampasan kepada mana-mana tanah yang mereka gunakan. Kalau laluan paip pair, kalau laluan kabel telekom mereka membayar pampasan tanah, mengapa tidak TNB Tuan Yang di-Pertua? Saya fikir ini pada saya Tuan Yang di-Pertua, ini tidak adil kerana malang bagi tanah-tanah yang dilalui atau digunakan oleh TNB hanya semata-mata kerana hendak melalui kabel. Saya mengesyorkan, saya meminta supaya pemilik tanah juga diberi ganti rugi ke atas nilai tanah tersebut, Tuan Yang di-Pertua saya menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Tanjong.

11.13 pg.

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, kerana diberi kesempatan ini untuk turut membahas rang undang-undang untuk meminda Kanun Tanah Negara.

Tuan Yang di-Pertua, pejabat tanah merupakan satu tempat yang amat penting sebab setiap hari kerja-kerja untuk pendaftaran, pindah milik, pungutan hasil dan sebagainya dijalankan di pejabat-pejabat tanah yang menjadi satu agensi yang amat pokok kepada kesihatan, pasaran hartanah di negara ini. Dengan rang undang-undang ini untuk melaksanakan sistem pendaftaran secara elektronik atau e-tanah ini, yang amat penting adalah untuk mendapat keyakinan awam terhadap sistem yang akan dilaksanakan oleh kementerian dan juga pejabat-pejabat tanah.

Sebab tanpa keyakinan awam terhadap apa yang dilakukan ia akan menjejaskan pasaran hartanah kita, keyakinan awam terhadap apa yang terjadi di pejabat tanah. Tadi kita sudah dengar beberapa Ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional menyebut tentang kepincangan, penyelewengan yang berlaku dalam sistem pendaftaran tanah dan pindah milik dan kes-kes penipuan yang berlaku. Jadi dengan terlaksananya sistem e-tanah ini, saya berharap kementerian dan kerajaan akan dapat meletakkan *safeguards* yang tertentu, untuk memastikan sistem pendaftaran secara *electronics* ini dapat menghalang penipuan dari berlaku apabila pindah milik dijalankan, apabila hak milik didaftarkan dan sebagainya. Sebab walaupun ada sistem *electronics* yang dilaksanakan di negara-negara yang maju, misalnya di Kanada, Australia dan sebagainya. Kes-kes penipuan masih berlaku walaupun ada sistem *electronics*.

Jadi saya berharap bahawa dengan terlaksananya sistem *electronics* ini kementerian, pejabat tanah dan kerajaan negeri dapat memastikan pemindahan milik secara dengan

menggunakan dokumen-dokumen yang palsu dapat ditangani. Saya rasa beberapa Ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional telah menyuarakan masalah yang dihadapi, dan saya rasa masyarakat umum juga amat prihatin terhadap tindakan kerajaan untuk meminda Kanun Tanah Negara. Tetapi kecewanya Tuan Yang di-Pertua, sebab dalam pindaan ini langsung tidak dapat menangani satu isu yang amat penting, iaitu tidak ada pindaan kepada seksyen 340, berhubung dengan pemindahan tanah, pemilik tanah yang tercedus dalam kes Adorna Properties dengan Boonsom Boonyanit yang menjadi tuan tanah di negeri Pulau Pinang. Perkara ini sudah berlaku...

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Penjelasan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Tanjong. Adakah Yang Berhormat sedar bahawa baru-baru ini ada pelabur asing, tanah mereka pun telah dipindah milik tanpa diketahui. Ini satu perkara yang amat membimbangkan rakyat jelata. Bukan sahaja nama baik kerajaan akan terjejas, tetapi juga kehilangan keyakinan orang ramai. Adakah Yang Berhormat bersetuju bahawa satu mekanisme yang harus diadakan bahawa memastikan tidak akan memindah milik tanah sewenang-wenangnya. Adakah Yang Berhormat bersetuju? Terima kasih.

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Saya rasa apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Bukit Bintang adalah amat berasas, yang menunjukkan perkara ini amat dikhuatiri oleh bukan sahaja pemilik tanah, tetapi pakar pelabur-pelabur asing, pelabur-pelabur tempatan apabila tidak ada keyakinan, tidak ada jaminan bahawa pemilikan tanah mereka terjamin dan tidak ditukar milik tanpa pengetahuan mereka dengan sindiket-sindiket tertentu, ataupun kelemahan-kelemahan tertentu yang terdapat di pejabat-pejabat tanah.

Tadi Tuan Yang di-Pertua, saya sebut kes Adorna Properties dengan Boonsom Boonyanit ini, keputusan Mahkamah Persekutuan dijatuhkan hampir tujuh tahun dahulu, yang membuat satu keputusan yang amat membimbangkan, yang amat menjejaskan keyakinan tuan tanah terhadap sistem kehakiman, bukan sahaja sistem kehakiman, tetapi juga sistem pemilikan tanah di negara ini di mana pembeli *bona fide* dapat *title* yang sah, walaupun dokumen-dokumen palsu digunakan.

Dan di samping itu keputusan ini nampaknya amat tidak adil kepada tuan punya yang asal yang tiba-tiba hilang tanah tanpa kesalahan mereka, yang menjadi mangsa yang *innocent* dalam urus tadbir pemilikan pemindahan tanah dan yang lebih dahsyat tidak ada apa-apa pampasan diberikan kepada tuan punya asal yang hilang tanah tiba-tiba.

Saya ingin tahu dari kementerian mengapa pada kali ini kementerian tidak mengambil kesempatan untuk menangani isu yang sudah berlarutan beberapa tahun, yang menjadi perhatian masyarakat awam dan pelabur-pelabur di negara ini terhadap kes yang saya sebutkan tadi.

■1120

Mengapa setelah beberapa tahun kementerian buat kajian sini, buat kajian sana, tetapi pada kali ini tidak mengambil kesempatan untuk berbuat sesuatu bagi menangani isu yang telah saya bangkitkan, untuk melindungi hak pemilik tanah dan juga mempertahankan satu prinsip yang amat penting dalam sistem pentadbiran tanah, *Torrens System* itu, iaitu *security of tenure* pemilik-pemilik. Inilah yang menjadi satu prinsip pokok supaya kita dapat keyakinan awam terhadap sistem yang dilaksanakan. Saya rasa, ramai berharap kementerian membuat sesuatu ataupun berharap badan kehakiman membuat sesuatu untuk membetulkan apa yang sudah dilakukan sejak tujuh tahun dahulu dalam kes keputusan Mahkamah Persekutuan.

Tuan Wong Nai Chee [Kota Melaka]: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Tuan Wong Nai Chee [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. saya ingin tanya Yang Berhormat, tadi Yang Berhormat sebut kes adalah *property* dan juga mengenai kerugian yang telah pun dialami oleh pemilik-pemilik tanah yang teraniaya dalam kes-kes yang melibatkan penipuan iaitu tiruan ke atas tandatangan pemilik. Apakah cadangan dan juga pandangan daripada Yang Berhormat, jika saya kemukakan cadangan saya, yang menyatakan pihak kerajaan seharusnya mewujudkan satu tabung untuk memberikan pampasan kepada pemilik-pemilik yang teraniaya dalam kes-kes seperti mana, kes klasik dalam kes Adorna Properties.

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Terima kasih Yang Berhormat Kota Melaka. Saya rasa dalam bicara saya, saya akan menyentuh sedikit cadangan di mana masyarakat awam mengharapkan ada beberapa opsyen dapat dilakukan oleh kerajaan untuk menangani masalah ini. Pertamanya melalui keputusan kehakiman tetapi ini adalah di luar bidang kuasa kerajaan dan kementerian, saya faham. Tetapi opsyen yang kedua melalui perundangan, saya rasa ini dalam kuasa kementerian untuk melakukan sesuatu untuk meminda seksyen 340 ini untuk di samping menjaga kepentingan pembeli yang *bona fide*, yang benar-benar membayar harga tanah dan mempercayai bahawa transaksi itu adalah benar, tetapi di samping itu bagaimana pula dengan tuan punya asal yang menjadi mangsa dalam penipuan ini. Saya rasa perlu kedua-dua pihak dapat dijaga kepentingan mereka.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasan. Terima kasih Yang Berhormat Tanjong. Sebenarnya saya juga pernah menangani satu kes tentang seorang wanita tua yang berumur 90 tahun. Dia membeli tanah 70 tahun lepas dan tiap-tiap tahun dia bayar cukai tanah kepada pejabat tanah dan tiba-tiba dua, tiga tahun lepas dia dapati nama, *title* sudah ditukar. Selepas itu saya difahamkan bahawa semua pemindahan nama, *title* ini berlaku semasa pegawai di pejabat tanah memasukkan datanya ke dalam sistem pengkomputeran pejabat tanah.

Bila saya bawa dia ke Pejabat Tanah Wilayah Persekutuan dan apabila orang tua itu tunjuk *title* lama itu kepada pegawai, dan saya minta pegawai pejabat tanah mencari *title* yang ada di pejabat tanah. Dia kata dia sudah buang kerana dia sudah masukkan data baru dalam sistem pengkomputeran, dan yang original *title* itu semua mereka sudah buang. Saya sebenarnya hendak tahu kenapakah ini boleh berlaku? Kalau kita menggalakkan sistem pengkomputeran maklumat pemilik tanah ke dalam sistem komputer, tapi yang original *title* dan semua itu tidak harus dibuang selepas data dimasukkan ke dalam sistem pengkomputeran. Jadi saya hendak minta pandangan Yang Berhormat Tanjong, adakah ini menjadikan satu masalah?

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Terima kasih Yang Berhormat Seputeh. Tuan Yang di-Pertua, saya rasa ini memang satu masalah yang serius dan sudah cukuplah kementerian mendengar kes-kes yang dibangkitkan di dalam Dewan yang mulia ini, dan juga dalam laporan-laporan akhbar tentang kepincangan dalam Sistem Pendaftaran Tanah Negara ini yang mendesak satu tindakan yang cepat daripada kementerian untuk memulihkan keyakinan awam terhadap sistem pendaftaran tanah dan Parlimen ini diberitahu oleh Timbalan Menteri Keselamatan Dalam Negeri baru-baru ini iaitu pada tahun 2004 ada 32 kes, 2005 ada 35 kes, 2006 ada 40 kes. Bagaimana dengan tahun 2007?

Saya rasa kes-kes masih berlaku dan bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memaklumkan Dewan ini, berapa kes berlaku pada tahun ini? Saya rasa kes-kes yang dilaporkan tidak semestinya dapat membayangkan keseriusan masalah itu, sebab kemungkinan besar ada juga tuan milik tanah tidak sedar pun tanah sudah hilang melalui pindaan dengan dokumen-dokumen yang palsu. Apakah tindakan yang akan ambil oleh kementerian untuk menangani masalah ini?

Saya setuju dengan Yang Berhormat Kota Melaka bahawa, perlunya ada satu *security compassion scheme* atau skim pampasan berkanun seperti dipraktikkan di beberapa negara yang ingin membantu menyelesaikan atau membantu pemilik tanah yang hilang hak mereka kerana berlakunya kepincangan dan pemalsuan dokumen. Di Australia ada *statutory compassion scheme*. Saya rasa perkara ini dapat dilakukan semenjak kita menunggu badan kehakiman membetulkan keputusan yang awal ataupun membuat satu pindaan kepada Kanun Tanah Negara. Skim ini boleh diwujudkan dan cadangan yang kedua, mungkin di negara lain ada digunakan satu kaedah iaitu insurans hak milik iaitu *title insurance*, di mana apabila berlakunya pemalsuan ataupun kehilangan hak mungkin dengan insurans ini dapat membayar pampasan kepada tuan tanah yang hilang hak.

Tuan Yang di-Pertua, saya dapati bahawa kementerian ada kata Sistem E-Tanah ini sudah pun dilakukan secara perintis di negeri Pulau Pinang. Bolehkah Yang Berhormat memaklumkan kepada Dewan ini, apakah keberkesanan Sistem E-Tanah yang dilakukan di negeri Pulau Pinang yang menjadi satu contoh untuk dilaksanakan di seluruh negara? Ada dakwaan bahawa sistem di negeri Pulau Pinang cuma *works well on half of time*. Ada masalah

berhubung dengan *system down* yang menyebabkan *work load* yang bertimbun, dan masa menunggu yang berpanjangan. Pada tahun 2003, Timbalan Menteri pada masa itu Yang Berhormat Segambut ada umumkan bahawa RM200 juta disediakan untuk melaksanakan sistem ini. Jadi saya ingin tahu sama ada RM200 juta ini sudah diguna pakai untuk melaksanakan sistem ini, dengan memberi perkakas ICT-ICT yang baru di 107 lokasi di negara ini.

■1130

Apakah wang ini sudah dibelanjakan dengan berkesannya. Ekoran pindaan ini dengan terlaksananya sistem pendaftaran ini bagaimana tender untuk membekal *hardware* dan *software* dilakukan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu sebab kita juga ingin melihat ketelusan dari segi penawaran tender untuk melaksana e-tanah di seluruh negara dan sama ada operator sistem ini diberi latihan yang sesungguhnya demi memastikan e-tanah dapat dilaksanakan dengan berkesannya. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Pasir Puteh.

11.30 pg.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Yang Berhormat yang saya kasihi dan sayangi. Fasal 5 bertujuan untuk meminda perenggan 14(1)(i) untuk membolehkan pihak berkuasa negeri melantik ejen untuk menentukan kutipan dan bayaran apa-apa hasil.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Yusof bin Yacob) *mempengerusikan Mesyuarat*]

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat Menteri kalau dengan pindaan ini adakah kita boleh jamin bahawa hasil-hasil tanah yang dimiliki oleh individu dalam bentuk pertanian tidak dinaikkan sewenang-wenangnya. Pertanian, kalau yang membentuk komersial, membina kilang, itu saya tidak ada masalah. Kita setuju menaikkan cukai. Tan Sri yang di-Pertua, biarlah. Oh, Datuk Yang di-Pertua, saya panggil Tan Sri. Insyallah, dapat Tan Sri, berkat Hadhari insya-Allah naik pangkat.

Tuan Yang di-Pertua, saya sedih dan teramat dukacita sekiranya tanah individu yang petani milik sekian lama dinaikkan cukai sewenang-wenangnya. Ini tidak adil. *[Membaca sepotong ayat Al-Quran]* Minta maaf, Tuan Yang di-Pertua, saya baca ayat Al-Quran. *What Quran said? Allah said? God said?* Kalau hukum sesama manusia mesti adil. *What is justice?* dengan izin Tuan Yang di-Pertua. *[Di sorak]* Saya hendak tanya Seputeh, apakah *justice* itu beli songkok taruh di kepala, beli kasut taruh di kaki, apakah itu adil?

Minta maaf dulu, Bukit Mertajam, kawan saya juga. Saya hendak cerita dengan puas hati mengenai seksyen ini. Saya tidak ambil banyak, tiga seksyen saja saya ambil. Tiga fasal

sahaja. Sebanyak 30 fasal ini, cuma tiga fasal yang paling *important*, dengan izin Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, saya takut salah sebut saja, yang *important* itu sebut bagus sikit. *[Ketawa]*

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Ya, tahu. Jadi, saya minta maaf Yang Berhormat bagi Gerik, dia pakar bahasa. Bukan mandul yang saya sebut tadi. *[Ketawa]*

Cukuplah pertanyaan saya kepada fasal 5 ini. Apakah Yang Berhormat Menteri jamin tanah-tanah milik individu yang tidak bekerja dengan kerajaan - makan gaji, hanya mengharapkan hasil daripada tanam padi, tanam sayur dinaikkan cukai sewenang-wenangnya. Ini adalah satu kezaliman. Jangan sesiapa yang jawab, itu zalim.

Kedua, fasal 6 perenggan 62(2)(c) ini bagi menjelaskan bahawa pegawai yang dilantik mempunyai kawalan ke atas mana-mana tanah rizab. Ha, satu lagi. Saya hendak tanya Yang Berhormat Menteri, dengan pindaan ini adakah boleh memberi jaminan kepada saya, kepada rakyat Malaysia bahawa tanah-tanah rizab tidak digunakan sewenang-wenangnya demi untuk *commercialize* yang tidak mengambil kira kepentingan rakyat. Tolong jawab.

Kalau tanah-tanah rizab hari ini saya hendak buat *feedlot* lembu, hendak pelihara lembu, hendak cari tanah lima ekar pun tidak ada. Rizab untuk haiwan sudah habis dibagi lot-lot. Mana jangka masa panjang wawasan kita? Tanah-tanah yang ada kita tidak jaga untuk pertanian. Mana rakyat hendak bertani? Kenapa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri meletakkan bahawa pertanian yang ketiga dalam negara? Hendak memartabatkan ekonomi rakyat kampung yang bertani, kena fahamlah! Ha, ini bukan marah, Tuan Yang di-Pertua. Semangat. Bercakap kalau tidak bersemangat, kalau tidak naik bulu tengkuk tidak ...

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Bagan bangun, Yang Berhormat. Hendak bagi jalan?

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Bagan hendak lawan atau hendak tanya?

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Tidak lawan, tidak lawan.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Kalau tidak lawan, boleh.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Tadi, Yang Berhormat ada berkata kerajaan menaikkan cukai tanah yang tidak adil, tidak patut. Sedarkah Yang Berhormat bahawa di Alor Setar, Kedah cukai tanah bagi tanah pertanian, tanah kediaman, tanah lot-lot kedai dan lain-lain harta benda dinaikkan bukan satu kali ganda, berpuluh kali ganda pun ada. Malah beratus kali ganda pun ada. Rakyat telah membuat bantahan tetapi kerajaan negeri senyap sahaja mengenai bantahan ini. Apa pandangan Yang Berhormat berkenaan dengan hal ini?

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Yang Berhormat bagi Bagan, saya bersimpati Yang Berhormat kata naik beberapa kali ganda, tetapi Yang Berhormat Bagan ada

kepentingan juga di sebaliknya itu. Saya hendak kata yang tidak ada kepentingan. Termasuk negeri Kelantan 14 negeri minta menteri tengok apa yang diucap oleh Bagan tadi. Walaupun Bagan parti pembangkang, DAP, ada sikit yang betulnya, yang tidak betul itu banyak. Saya terima.

Kenaikan yang berganda-ganda ini tidak boleh kecuali tanah yang *commercialize*, yang bentuk komersial, dia bina kilang, dia buat projek, itu boleh kerana ada hasil. Kalau tanah pertanian orang kampung mengharapkan hasil padi, itu tidak boleh naik berganda-ganda. Saya tengok di Kelantan naik cukai berganda-ganda. Kalau hendak memerintah dengan harapan menaikkan cukai tanah tidak usah memerintah. Minta maaf, Tuan Yang di-Pertua. Jangan marah. Kalau hendak memerintah harapkan hendak dapat hasil untuk mengajikan kakitangan awam, ambil hasil tanah yang berbentuk pertanian adalah zalim. Satu lagi zalim. Saya kalau sebut zalim tiga kali, bahaya sikit.

Dato' Nasaruddin bin Hashim [Parit]: *[Bangun]*

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Parit hendak tanya atau hendak...

Dato' Nasaruddin bin Hashim [Parit]: Hendak penjelasan.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya tidak boleh jawablah, bukan menteri. Silakan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, ya. Bagi jalan.

Dato' Nasaruddin bin Hashim [Parit]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Pasir Puteh. Yang Berhormat membangkitkan soal hasil tanah pertanian yang telah meningkat, tetapi satu perkara lagi yang sedang berlaku di negara kita ialah keadaan tanah-tanah pertanian yang terletak di kawasan perbandaran. Dulu sebelum kita mencapai kemerdekaan, sebelum negara pesat membangun, tanah-tanah ini merupakan tanah-tanah di pinggir bandar yang digazet sebagai tanah pertanian. Hari ini tanah-tanah ini sudah berada di dalam kawasan bandar. Perkara ini banyak berlaku di Melaka, Pulau Pinang dan Selangor.

Apabila tempoh pajakan tanah ini tamat, 99 tahun dan sebagainya pemilik perlu memohon untuk diperbaharui dan kebanyakannya diluluskan oleh kerajaan tetapi soalnya ialah premium yang dikenakan bukan lagi premium tanah pertanian. Ada yang sesetengah itu satu ekar sampai RM300,000. Jadi, selain daripada hasil tadi adakah Yang Berhormat mencadangkan Kerajaan Pusat melalui Majlis Tanah Negara supaya pihak kerajaan negeri menimbangkan kes-kes begini kekal sebagai premium, bukan lagi dinilai seperti tanah komersial ataupun tanah bandar. Apa pandangan Yang Berhormat, Terima kasih.

■1140

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Yang Berhormat Parit berpandangan Hadhari. Dia berpandangan jauh, dia berpandangan wawasan Tuan Yang di-Pertua. Pajakan 90 tahunkah, 60 tahunkah, 35 tahunkah, kalau habis tempoh, kalau tanah masuk dalam kawasan perbandaran pun kita kena minta kekalkan dengan bayaran yang seperti

yang mula. Kita tak nak mahal sangat kerana kita tahu tanah-tanah pinggir bandar ini semuanya orang kampung, pinggir-pinggir bandar semuanya Orang Asli, pinggir-pinggir bandar ini kebanyakannya orang yang tidak senang. Maka sebab itu saya minta Yang Berhormat Menteri tengok, inilah tugas Menteri, tengok balik. Kalau tak munasabah jangan naik, kalau naik pun sikit-sikit berpatutanlah. Saya setuju Yang Berhormat Parit tapi saya bukan menteri, saya jawab bukan Menteri, bukan *on behalf* tetapi Menteri ada Tuan Yang di-Pertua. Dia akan jawab, saya ambil jadi sebahagian ucapan saya. Baik, saya pergi kepada yang akhir fasal 7...

Datuk Mohamed Razali bin Che Mamat [Kuala Krai]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, Kuala Krai.

Datuk Mohamed Razali bin Che Mamat [Kuala Krai]: Yang Berhormat.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Yang Berhormat Kuala Krai nak ghoyat banjir?

Datuk Mohamed Razali bin Che Mamat [Kuala Krai]: Tak, nak sokong Yang Berhormat Pasir Puteh lah.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Ha ingatkan banjir pindah banyak.

Datuk Mohamed Razali bin Che Mamat [Kuala Krai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Pasir Puteh. Pasir Puteh ini tak berapa kena banjir, saya baru sahaja balik dari kawasan kerana banjir teruk tetapi walau bagaimanapun Pasir Puteh adalah satu kawasan pertanian yang hebat, sebab itulah dia dok bela rakyat ni. Jadi saya nak tanya pandangan dan pendapat oleh sebab Pasir Puteh tak terlibat teruk dengan banjir, tidak seperti Kuala Krai. Saya nak tanya pendapat Yang Berhormat Pasir Puteh yang dok bela rakyat, memanglah pertanian banyak di Pasir Puteh termasuklah padi dan ternakan tetapi bagi cukai yang telah disebut oleh Pasir Puteh tadi, kita berganda-ganda naik dan didenda pula, bila sampai bulan ni, kena bayar *double*. Kelantan paling teruk jadi kalaulah kita bela kepada rakyat, saya rasa inilah perkara-perkara yang disebut oleh rakyat terutamanya di Kelantan yang mana hasil tanah naik dan untuk buat cabutan dan sebagainya berganda-ganda naik. Apakah pandangan Yang Berhormat Pasir Puteh kerana sekarang ini banjir dan banyak menjejaskan penternak dan petani-petani ini begitu rugi sekali kerana ternakannya habis musnah, tanamannya juga. Jadi apa pendapat Yang Berhormat Pasir Puteh untuk membela rakyat yang terlibat sama sekali dalam banjir ini?

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Terima kasih Yang Berhormat Kuala Krai. Tuan Yang di-Pertua, saya Yang Berhormat wakil rakyat parti UMNO, saya mesti bela rakyat, saya berjanji kalau Kelantan diperintah Barisan Nasional, saya nak turunkan balik yang naik itu, kalau boleh hapuskan cukai tertunggak, itu tugas saya. Tapi terima tak terima Tuan Yang di-Pertua, kita akan bincangkanlah. Kalau BN memerintah ...

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Bayaran tol hapus.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: ... Bayaran tol tidak hapus, tol kebanyakan orang kaya yang naik. Orang Kelantan motosikal sahaja, basikal, yang pergi tayar 26 biji tayar berjalan atas tol. Yang 24 biji, 18 biji, muat beras, namanya treler Malaysia, lori Malaysia, orang Kelantan tak ada lori Malaysia, bas ekspres pun tidak ada banyak, kalau ada pun orang yang mampu. Tol kena bayar Tuan Yang di-Pertua, kalau boleh tol naikkan lagi pun boleh kerana *commercialize* guna tol. Kalau kita guna motosikal *free*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kena gulung Yang Berhormat.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya simpati dengan Yang Berhormat Kuala Krai. Ni nak gulung ni, sebelum nak gulung, saya tak pergi fasal lain dah. Yang Berhormat Kuala Krai saya doakan selamat, pindah banjir banyak. Pasir Puteh tidak ada seorang pun pindah, tidak kata saya berkat kerana saya Hadhari tak ada banjir Pasir Puteh. Kerana Kerajaan Barisan Nasional, kerajaan pusat Tuan Yang di-Pertua tolong buat RM360 juta fasal pertama ialah hakisan banjir di bawah cukup baik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tak masuk, itu tak masuk Kanun Tanah Negara Yang Berhormat.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Ini masuk, ada kait dengan tanah sikit, kerana Jabatan Alam Sekitar ada, JPS ada campur sini. Banjir tidak ada di Pasir Puteh, berkat Alhamdulillah, kebetulan saya Hadhari barangkali. Hak tidak Hadhari semua kena, Rantau Panjang banjir teruk kerana tidak Hadhari, ada juga Hadhari.

Jadi saya berbalik lagi kepada fasal 6 ini Tuan Yang di-Pertua, saya nak mintalah menteri tolonglah ambil perhatian serius soal-soal tanah rizab. Saya minta Jabatan Alam Sekitar, ini Yang Berhormat saya, Yang Berhormat Machang, Parlimen Machang ada sebagai Setiausaha Parlimen Kementerian Alam Sekitar, saya minta tolonglah tengok tanah-tanah rizab. Kalau boleh rizab untuk pertanian, jangan usik. Dah lah bukit gondol, dah lah tanah pertanian gondol, apa lagi rakyat nak berkhidmat walaupun berbilion-bilion Menteri Pertanian sedia duit untuk pertanian. Saya tengok ubi kayu RM45 juta dalam RMK-9, RM45 juta nak tanam ubi kayu macam mana? Dua ekar tanah luas pun tak ada, yang ada pun tanah lot. Ini bergaduh baru ini, tanah lot, pelihara lembu, rumah orang sebelah naik hakisan tahi lembu, najis lembu kerana pelihara lembu di tanah lot. Mana boleh, enam ekor pelihara di tanah lot yang luasnya lebih kurang 4,000 kaki persegi. Pelihara enam ekor sapi kemudian tahi lembu pergi rumah orang sebelah. Bergaduh, nasib Yang Berhormat Hadhari ada, saya kata jangan bergaduh, jual lembu ini, saya beli lembu ini, enam ekor selesai. Kalau saya tidak ada duit, tak tolong beli lembu, bergaduh. Ini cerita kerenah yang berlaku dalam masyarakat.

Maka tanah-tanah rizab ini cerita untuk masa panjang. Mantan Perdana Menteri kata, Tun Mahathir tanah rizab ini untuk anak cucu cicit. Begitu juga Yang Amat Berhormat Pak Lah kita, dia kata tanah rizab untuk anak cucu cicit, jangan dok bagi. Bagi lot, dapat tanah mahal jual,

satu lot RM45,000-RM50,000 di Kelantan. Di Kuala Lumpur, RM200,000 Tuan Yang di-Pertua. RM200,000 saya nak beli satu lot, tak mampu, luasnya 6,000 kaki. Bagaimana Yang Berhormat Santubong? Di Santubong mahal tak? Saya dengar satu ekar pun naik RM150,000. Kalau satu lot RM30,000 maka dengan sebab itu saya pertahankan, nampak kerana saya cabar dia bangun.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat jangan kacau orang lain.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Abang-abang saya, saya bagi.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: *[Bangun]*

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: *[Bangun]*

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Mana? Sungai Petani?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya nak minta fakta. Santubong dulu punya tanah harga RM3,000 seekar pada tahun awal 80-an, 1984 macam itu tetapi belum ada jalan. Bila jalan dah siap, semua tanah dah berdekatan dengan situ naik RM50,000. Tapi sekarang dah RM250,000 Tuan Yang di-Pertua, kalau tak ada RM250,000 jangan tanya tanah di Santubong lah.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya tak perlu jawab. Yang Berhormat dengar, pembangkang pun dengar, RM250,000. Masa saya di Sarawak, saya duduk tahun 1980, 1992, harga tanah masih lagi RM7,000 Santubong, sekarang RM250,000.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya Pasir Puteh habiskan ucapan.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya beri Yang Berhormat Sungai Petani, saya akan berhentilah.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya nak tanya Yang Berhormat satu, Tuan Yang di-Pertua, mengenai dengan tanah di Kelantan. Katanya orang bukan anak Kelantan, tidak boleh memiliki tanah di Kelantan. Walaupun saya orang Melayu, saya tidak boleh memiliki apa-apa tanah. Walaupun saya kahwin dengan orang Kelantan dan isteri Kelantan itu boleh memiliki tanah tetapi si suami yang di luar Kelantan tidak boleh, satu.

■1150

Keduanya, macam saya sekarang. Kami di Kedah masalahnya ialah kawasan perumahan makin naik. Di mana tanah-tanah bendang habis ditimbuskan dengan tanah dan didirikan perumahan. Jadi masalah tanah bendang sekali pun jadi masalah juga. Terima kasih.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sungai Petani kata itu betul. Mengikut Kanun Tanah Kelantan, orang Terengganu, hak sebelah-sebelah pergi Kelantan tak boleh miliki tanah. Bijaknya kepala otak orang Kelantan. *[Ketawa]*. Itulah dikatakan *mindset* ataupun *mentality first class, world class Parliament*, wah dengan izin. Tapi Tuan Yang di-Pertua, walaupun kanun kata tak boleh milik

orang Terengganu, orang Perlis tak boleh milik, perlu minta maaf. Pergi bini Kelantan, suami tak boleh juga kalau suami itu orang Perlis. Tak boleh milik tanah.

Orang Sungai Petani pergi kahwin dengan orang Kelantan, dia tak boleh miliki tanah. Kalau bini orang Kelantan, boleh. Betul, tapi saya hendak jelaskan apa bijak orang Kelantan ini. Dia boleh bagi dalam kanun kata *Malay reserve don't touch, anybody* dengan izin. Tapi dia *open*. Bawa ke exco dia boleh buka. Satu kawasan di *block*, buat *housing*, boleh dibawa ke exco jadi *free hold*. Jadi geran bebas. Minta maaf kerana bahasa Inggeris saya Kelantan. Lain sikit bunyinya. *Free hold* itu makna geran bebas. Siapa pun boleh beli. Sungai Petani boleh, Terengganu boleh, *all country the all* boleh.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukuplah Yang Berhormat.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya beri satu Tuan Yang di-Pertua, dengan izin.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tadi Yang Berhormat janji dah.

Dato' Nasaruddin bin Hashim [Parit]: Ya, tadi Yang Berhormat membangkitkan soal rizab ini. Jadi selain daripada *reserve* simpanan Melayu yang iaitu memang untuk penempatan. Yang kita khawatirkan Yang Berhormat Pasir Puteh ialah rizab yang tidak digunakan untuk penempatan. *Reserve* Mergastua, *reserve* kawasan lapang, *reserve* sungai dan sebagainya. Ini dalam Akta Kanun Tanah Negara, dia membenarkan rizab ini di *revoke* dengan izin, dibatalkan. Jadi sudah berlaku banyak tempatlah di kawasan lapang, rizab taman di pohon oleh pihak berkenaan, maka dipersetujui oleh pihak penguasa negeri dibatalkan *reserve* itu, jadi tempat penempatan. Jadi adakah Yang Berhormat hendak mencadangkan di sini kepada pihak kementerian supaya rizab-rizab begini tidak boleh dibatalkan hak, *revoke* ini, kekal rizab selamanya supaya tidak dijadikan rizab penempatan kerana ia banyak memberi kesan yang buruk kepada alam sekitar dan sebagainya. Terima kasih.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Itulah Yang Amat Berhormat, Yang Berhormat Parit dia mengatakan, Yang Amat Berhormat bukan Menteri Besar, Perdana Menteri, dia mengatakan *delivery system*. Modal insan, apa makna. Dia tak ambil yang lain-lain ini. Dia kata kalau ada modal insan, ada *knowledge*, ada ilmu, ilmu yang bijak sana, kita boleh mengurus dengan baik Tuan Yang di-Pertua. Kalau kita kata rizab, hendak *inquire* balik untuk projek kerajaan yang mustahak, boleh. Kalau *inquire* balik tanah bagi pula kepada penempatan atau pun buat *housing*, tidak boleh. Akan merosakkan alam sekitar.

Minta Setiausaha Parlimen Alam Sekitar ambil tegas. Jangan, Timbalan Menteri ya, minta maaf saya tak nampak fasal dia kelak kepala. Timbalan Menteri minta ambil tindakan tegas. Sungai yang dibagi, laut yang dibagi, walaupun dibagi lot untuk tujuan individu, salah. Untuk projek kerajaan, kita boleh benar. Tanah saya, saya benar buat masjid, dua ekar untuk

tujuan masjid. Kalau untuk individu saya rasa tidak sesuai. Maka saya gulung. Kerajaan Barisan Nasional, mampu mengendalikan soal tanah. Negeri tidak mampu, minta maaf Yang Berhormat Menteri Besar Negeri-negeri. Jangan marah. Menteri Besar Negeri-negeri dia tidak berkemampuan hendak mengawal tanah-tanah rizab. Maka sebab itulah kita perlu kepada pindaan kanun ini. Sekurang-kurangnya mengambil berat soal tanah rizab. Jagalah untuk anak cucu masa depan. Inilah wawasan negara.

Inilah Hadhari, kalau dimaksudkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, betul Hadhari ini. Jangan ada tanah beri. Orang tak ada tanah dapat tanah. Orang tak ada tanah tak dapat. Itu saya dengan ini Tuan Yang di-Pertua, saya rasa semangat pagi ini. Maka saya mengambil bahagian membahaskan Kanun Tanah Negara. Saya penuh menyokong. *[Beberapa Ahli bangun]*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, banyak lagi yang mahu bercakap. Pendeklah. Pengkalan Chepa dahulu.

11.55 pg.

Dato' Haji Ab. Haji bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mengambil bahagian di dalam akta ini iaitu pengurusan tanah secara elektronik dan ini sangat-sangat baik. Saya mendengar ucapan-ucapan Yang Berhormat, yang melahirkan, menzahirkan beberapa *problem* untuk diselesaikan oleh pihak kerajaan. Bagi saya pengurusan elektronik ini yang telah pun dijalankan secara ujiannya, tidak menyelesaikan masalah *problem* ini. Tetapi boleh menyelesaikan masalah mempercepatkan pentadbiran ini terutama sekali dari segi pendaftaran, pindah milik dan sebagainya. Ini satu perkara yang sangat penting. Terutama sekali di pejabat daerah di mana DO mempunyai banyak tugas pejabat daerah ini termasuklah pecah lot dan sebagainya.

Jadi kakitangannya tidak cukup untuk menyelesaikan, untuk mengendalikan semua ini dengan cara elektronik sistem ini, ia dapat menyelesaikan masalah banyak dari segi kelambatan dan mempercepatkan penyelesaian ini. Saya ingin membangkitkan perkara ini Tuan Yang di-Pertua, mengenai beberapa perkara yang perlu diselesaikan oleh kerajaan pusat di bawah Kanun Tanah Negara mengenai *high voltage* ataupun wayar *voltage* tinggi yang dibangkitkan oleh Ledang tadi. Jadi TNB yang dulunya LLN ini, ialah anak syarikat kerajaan tetapi TNB sekarang ini walaupun di *corporatise*, walaupun dimiliki oleh kerajaan lagi tetapi merupakan identiti swasta. Jadi wayar yang telah pun melalui tanah-tanah milik ini, tidak diberi, tidak adil.

Sepatutnya, tanah-tanah yang dilalui oleh wayar yang tinggi ini ataupun *high voltage* ini, oleh TNB, perlu dipindah milik kepada TNB supaya kerajaan negeri tidak rugi lagi hasil dan TNB sendiri dapat memiliki tanah itu. Kerana tanah itu kalau tidak dimiliki pun, tuan tanah tidak dapat membuat pembangunan ataupun apa-apa di bawah wayar ini ataupun diberi sebagai satu pajakan di mana pajakan tahunan, sewaan tahunan kepada tuan tanah ini supaya tanah ini, tuan

tanah ini juga tidak rugi. Sekarang ini semuanya rugi. Jadi kalau ada pindaan dalam Kanun Tanah Negara, termasuklah TNB ini, supaya dapat dipindah milikan kepada TNB, supaya hasil tidak hilang dan juga TNB sendiri dapat memiliki semua sepanjang masa.

Yang keduanya, TNB di tanah-tanah kerajaan, tiang-tiang lampu elektrik, semuanya tak bayar cukai. Tapi kalau hendak pindah sedikit tiang elektrik itu terpaksa kita bayar kepada TNB. Sekurang-kurangnya mohon kebenaran TNB. Jadi saya rasa, TNB kena bayar cukai ini. Penggunaan tanah ini kena bayar cukai hasil kepada kerajaan ataupun kerajaan tempatan.

Yang ketiganya Tuan Yang di-Pertua, iaitu apabila satu projek perumahan yang melebihi 40 ataupun lebih 20 lebih rumah ataupun 40 lebih, terpaksa menyediakan tanah-tanah lapang. Di antaranya ialah stesen TNB dan lain-lain stesen lagi.

■1200

Jadi tuan tanah kontraktor ini telah membeli tanah dengan begitu mahal di *reserved* pula kepada TNB, TNB tidak bayar tanah itu. Sepatutnya TNB bayar di milik tanah tempat tapak TNB itu sendiri begitu juga celcom ataupun Telekom. Seinggakan kerajaan mensyaratkan kontraktor ini ataupun *developer* ini supaya menyerahkan tapak-tapak itu secara percuma. Saya rasa tidak adil kepada *developer*. Sepatutnya TNB sebagai satu syarikat yang telah begitu hebat keuntungannya perlu membayarkan ini, perlu memiliki bukan secara percuma tetapi memiliki dan hasil itu boleh kepada kerajaan negeri dan *developer* sendiri pun boleh dapat keuntungan daripada tanah yang diserahkan untuk tapak-tapak pencawang dan sebagainya.

Ketiganya, saya hendak respons sedikit Tuan Yang di-Pertua kepada apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat bagi Sungai Petani. Dalam Enakmen Tanah Kelantan dia ada dua, satu Enakmen Tanah Rizab Melayu dan satu lagi Enakmen Tanah Kelantan.

Dalam enakmen ini iaitu kira-kira tahun 1930 lagi Enakmen Tanah Kelantan ini ada tiga kategori. Kedua-dua ini kena baca sekali, pertama sekali Melayu anak Kelantan. Melayu anak Kelantan ini diberi *lease hold* selama 99 tahun.

Yang kedua Melayu bukan anak Kelantan boleh diberi tempohnya 99 tahun juga dalam bentuk *lease hold*. Syaratnya, orang Melayu yang bukan anak Kelantan ini duduk di Kelantan lebih daripada 15 tahun. Kalau kurang daripada 15 tahun, kalau mereka ini mempunyai profesional seperti doktor, *engineer* yang menetap di Kelantan boleh memohon Exco untuk diluluskan. Kalau 15 tahun dikira sebagai anak Kelantan.

Ketiganya ialah orang Cina anak Kelantan, peranakan Kelantan ini diberi *lease hold* selama 99 tahun juga.

Keempatnya orang Cina ataupun orang bukan Melayulah, bukan anak Kelantan diberi tempoh *lease hold* dalam bentuk 66 tahun. Tertakluk selepas 66 tahun boleh dilanjutkan, ini boleh milik.

Kelimana syarikat-syarikat, sama ada syarikat-syarikat kerajaan atau syarikat swasta yang tidak di *classified* sebagai anak Kelantan seperti Majlis Agama Islam Kelantan dia telah pun

dikelaskan sebagai anak Kelantan, ACDC di kelas sebagai anak Kelantan. Selain daripada dua ini termasuklah yayasan Islam semua sekali perbadanan Menteri Besar yang tidak dikelaskan sebagai anak Kelantan, dia boleh diberi milik selama secara *lease hold* selama 66 tahun dan boleh dilanjutkan dan boleh memohon untuk dapat 99 tahun. Jadi Barisan Nasional, saya hendak bagi tahu yang Barisan tidak boleh memerintah Kelantan, inilah kesnya. Rakyat Kelantan...Ya.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat, terima kasih Timbalan Yang di-Pertua. Saya ucap ribuan terima kasih, atas penjelasan Yang Berhormat yang saya tahu Yang Berhormat pernah jadi Timbalan Menteri Besar Negeri Kelantan. Jadi soal tanah-tanah ini saya tahu.

Apa beza pula, kenapa kita harus wujudkan *lease hold* dan *free hold*? Padahal kalau kedua-dua pihak kerajaan kalau ikut kanun tanah yang ada sekarang sama ada *lease hold* sama ada *free hold* kalau kerajaan hendak ambil untuk kepentingan awam macam Yang Berhormat sebutkan tadi *high extention wayar* dengan izin untuk kalau ke tanah itu, kerajaan boleh ambil. Pembinaan sekolah, pembinaan hospital, pembinaan untuk kepentingan awam semua boleh dimiliki.

Pada pandangan Yang Berhormat, kenapa diwujudkan *free hold*, *lease hold*? Padahal kita boleh katakan semua *lease hold* 99 tahun. Saya tahu ini diwujudkan kerana kepentingan bank kerana peruntukkan sama ada nilai *free hold* lebih mahal daripada *lease hold*. Jadi boleh Yang Berhormat jelaskan kenapa ini diwujudkan?

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Terima kasih Yang Berhormat, di Kelantan ini tidak ada yang *free hold*, melainkan poket sahaja. Seperti sebahagian di Gua Musang, sebahagian kecil di Kok Lanas, sebahagian kecil di Tanah Merah dan Seksyen 9 Kota Bharu dan juga di Kuala Krai sebahagian kecil.

Dalam enakmen-enakmen tanah ini tidak ada *free hold*, melainkan yang telah wujud berzaman-zaman yang telah dianugerahkan kepada syarikat ataupun orang individu sebelum tahun 1900 ini lagi oleh sultan-sultan dulu. Jadi sekiranya tanah-tanah *free hold* ini yang telah sedia wujud, kita tidak boleh tukarkan kepada *lease hold*, kalaulah pewarisnya itu daripada keturunan yang sama.

Kalau bertukar kepada syarikat, dia boleh minta untuk jadi *free hold* kerana tanah itu asalnya *free hold*, tetapi kalau bertukar kepada orang Melayu ataupun bukan Melayu anak Kelantan, dia akan automatik menjadi *lease hold*. Jadi tidak ada sebenarnya *free hold* yang diamalkan sekarang ini melainkan yang telah pun wujud walaupun kerajaan boleh mengisytiharkan kawasan-kawasan itu *free hold*. Ada pun projek-projek Kerajaan Pusat ataupun projek kerajaan negeri, itu tertakluk kepada Kanun Tanah Negara.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat, terima kasih Timbalan Yang di-Pertua. Jadi maknanya tidak perlulah kita ada Kanun Tanah Negara. Kalau di Kelantan dengan fesyen Kelantannya, kalau dengan negeri Kedah dengan Kedahnya,

Johor dengan Johornya. Jadi apa perlunya Kanun Tanah Negara? Kalau ini katanya ialah penyelarasan, kalau pihak Kelantan tidak boleh selaraskan dengan Kanun Tanah Negara, apa perlu akta ini kepada Yang Berhormat?

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Tanah *reserved* Melayu ini telah termaktub dalam Perlembagaan, di bawah Seksyen 9 - Hak-hak Negeri dan Kanun Tanah Negara mestilah menghormati, mengikuti walau apa-apa pun pindaan dalam Kanun Tanah Negara tetapi ia tidak boleh mengatasi dari segi jadual kesembilan hak-hak *state* itu yang telah pun diperakui ataupun dijamin dalam Perlembagaan sendiri.

Cuma hendak bagi tahu bahawa, apa yang rakyat Kelantan bimbanglah apabila melihat kepada Langkawi, melihat kepada Kedah, melihat kepada Selangor, melihat kepada Johor terutama sekali Wilayah Pembangunan Persekutuan ini. Rakyat Kelantan ini tidak kiralah UMNO, tidak kiralah PAS sangat bimbang kalaulah UMNO barisan memerintah, mereka batalkan rizab-rizab Melayu untuk memberi kepada syarikat-syarikat besar untuk memaju.

Inilah halangan utama kenapa Kelantan ini lambat sikit kerana sama ada UMNO memerintah, Barisan Nasional memerintah, atau Pas memerintah terpaksa menghormati Kanun Tanah Kelantan, anak Kelantan tahun 1930 dan dia panggil Enakmen Rizab Melayu.

Datuk Mohamed Razali bin Che Mamat [Kuala Krai]: Terima kasih Timbalan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat bagi Pengkalan Chepa. Kita tahu Yang Berhormat bagi Pengkalan Chepa telah memang jawatan sebagai Timbalan Menteri Besar di Kelantan satu masa.

Saya ingin penjelasan daripada Yang Berhormat mengenai dengan satu kawasan tanah di kawasan Gua Musang kalau tidak salah. Sama ada *reserved* ataupun macam mana yang telah dijual kepada satu masa kepada Singapura yang beribu-ribu ekar itu.

Adakah itu tanah kawasan *reserved* atau macam mana yang boleh dijual oleh pihak kerajaan pada masa itu? Minta penjelasan daripada Yang Berhormat selaku Timbalan Menteri hari itu. Adakah masa Yang Berhormat kah itu yang jual tanah itu? Terima kasih.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Terima kasih Yang Berhormat, itu berlaku dalam tahun 60-an. Saya pun masih belajar lagi. bila kita semak sendiri waktu itu Tengku Rithauddeen menjadi penasihat undang-undang negeri.

■1210

Apa yang berlaku pada itu bukan tanah tetapi kawasan, kawasan balak. Tanah masih tanah kerajaan. Tak ada kaitan dengan gadaian tanah tetapi kawasan itu kerana balak ada situ diberi kawasan dalam tempoh-tempoh tertentu untuk dibawa keluar saja dan apabila bicara di mahkamah, Kerajaan Kelantan menang. Tengku Ahmad Rithauddeen bekas Menteri Luar kita waktu itu menjadi penasihat undang-undang sendiri. Tuan Yang di-Pertua, saya rasa..

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: Pengkalan Chepa.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Ya.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Pengkalan Chepa. Sebenarnya kita selalu terperangkap dengan persepsi. Kalau kumpulan ini mengambil, berkuasa maka ia akan menjadi lebih tak baik ataupun sebaliknya tapi bagi Sabak Bernam biasanya kalau Barisan Nasional yang mengambil alih sesuatu, ia akan menjadi lebih baik tapi itu persepsi. Saya nak bertanya dalam konteks tanah di Kelantan ini dari segi penganugerahan.

Apakah pandangan Yang Berhormat ada negeri-negeri yang menganugerahkan tanah mereka, anugerah ini percumalah kerana khidmat bakti dan jasa mereka kepada negeri dan negara. Saya lihat di Kelantan, ada keluarga yang begitu banyak menyumbang kepada badminton negara dan dunia. Ada cadangan kerajaan untuk memberikan anugerah seperti ini dan begitu juga anugerah-anugerah seperti lain yang pernah dilaksanakan oleh negeri-negeri yang lain di Malaysia ini. Terima kasih Yang Berhormat.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Yang Berhormat gulung. Kena gulunglah Yang Berhormat ya.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Ya, iaitulah diberi satu ekar satu orang. Jadi, yang lain-lain ini belum diamalkan lagi. Itu tak salah ingatan saya. Persepsi yang dikatakan ini memang satu kebimbangan, sebab yang berlaku di Kedah, di Langkawi dan juga di Selangor ini juga di Pahang membuatkan rakyat Kelantan takut. Takut untuk memberi kuasa kepada Barisan Nasional kerana tidak ada jaminan. Mereka lebih baik kurang maju sikit, lambat sikit tetapi hak mereka terjaga. Ini duduknya. Hak mereka terjaga. Ini pun kerajaan pusat telah melahirkan satu akta baru iaitu rizab melayu seperti di Kampung Baru tetapi Akta Rizab Melayu ataupun Tanah Warisan itu lebih tak baik dari Kelantan.

Datuk Mohamed Razali bin Che Mamat [Kuala Krai]: Minta penjelasan. Saya rasa apa Yang Berhormat Pengkalan Chepa maklum tadi tidak tepat. Kerajaan Barisan Nasional yang menjaga kepentingan rakyat. Kalau masa kerajaan Barisan Nasional, saya rasa tanah pun tidak dijual seperti mana yang berlaku tahun 60-an. Ini memandangkan kerajaan negeri tidak cukup mungkin kewangan maka dijual tanah-tanah tetapi kita mementingkan kepada rakyat.

Minta penjelasan bagaimana Yang Berhormat Pengkalan Chepa kata takut kepada Barisan? Yang sekarang ini mereka memerlukan kepada Barisan. Itulah sebab Barisan boleh memerintah seluruh Malaysia ini. Minta penjelasan Yang Berhormat, tak kena saya rasa itu penjelasan Yang Berhormat atau nak tarik balik pun bolehlah kalau macam itu.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Tidak. Saya respons kepada Sabak Bernam iaitu persepsi, bukan satu tindakan. Persepsi inilah kebimbangannya. Jadi kalau kebimbangan ini tidak diyakinkan oleh pihak Barisan, saya rasa susah juga walaupun rakyat Kelantan nak kemajuan tetapi mereka lebih penting tanah-tanah mereka tidak tergedai kepada syarikat-syarikat luar.

Masa saya ada di Kelantan dulu, saya panggil persatuan pelabur dari Singapura. Bagaimana nak majukan Kelantan. Dia bagi dua syarat saja, kalau Kerajaan Kelantan boleh bagi satu kawasan yang berbentuk *free hold*, dia boleh membawa pelabur lebih daripada dua bilion dan satu lagi iaitulah caj tanah ini hanya RM10 satu ekar seperti diberi oleh Perak.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: *[Bangun]*

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Ya.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat. Satu lagi, apa Yang Berhormat bersetuju tak kalaulah setiap kerajaan negeri mempunyai cadangan untuk memberi tanah kepada veteran kita, maksud saya bekas tentera. Seperti mana zaman Kolonel telah dilakukan oleh British misalnya Putrajaya yang dulu dipanggil Perang Besar. Tanah itu dihadiahkan kepada pegawai-pegawai British yang bertugas semasa Perang Dunia yang pertama untuk sebidang tanah ataupun keluasan tanah yang begitu besar yang dijadikan estet getah iaitu Perang Besar yang hari ini dinamakan Putrajaya.

Jadi Yang Berhormat bersetuju atau tidak kalau kita cadangkan pada pihak kerajaan bahawa tiap-tiap negeri beri tanah kepada veteran kita. Maksud saya veteran tentera kita yang mereka telah berkorban untuk negara selama ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Pengkalan Chepa minta gulunglah.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Saya bersetuju, saya bersetuju. Cuma masalahnya sekarang ini kalaulah kita bagi kepada bekas tentera, bekas polis mahu, bekas Kastam pun mahu, bekas Imigresen pun mahu. Ini masalahnya tetapi bekas tentera ini palinglah layak untuk mendapat peruntukkan-peruntukkan kawasan tanah untuk dimajukan. Di Kelantan telah diberi kepada sebahagian besar daripada bekas tentera tetapi tidak di atas nama persatuan, tidak di atas nama persatuan bekas tentera. Jadi saya sangat setuju...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Habiskan Yang Berhormat ya.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Ya. Oleh kerana itu Tuan Yang di-Pertua, saya menggesa supaya Kanun Tanah Negara, satu lagi Tuan Yang di-Pertua. Kanun Tanah Negara masalah kerajaan tempatan sekarang ini iaitu tanah-tanah lapang. Kabinet telah pun mengarahkan kerajaan negeri supaya menyerahkan tanah-tanah lapang ini kepada pihak kerajaan tempatan tetapi tidak boleh. Kalau tanah-tanah lapang ini dalam projek perumahan ini berlaku selepas tahun 1991 di mana *developer* ini ataupun pemborong ini menyerahkan tanah lapang untuk kerajaan, itu berlaku selepas tahun 1991. Namun, semua projek perumahan yang berlaku sebelum 1990, 1991, tidak ada syarat untuk *developer* ini menyerahkan kepada kerajaan tanah-tanah lapang ini. Ini membuatkan tanah-tanah lapang itu masih lagi kekal di atas nama tuan tanah dulu. Apabila Kabinet telah memerintahkannya lagi selepas itu, apa yang dapat dibuat oleh kerajaan negeri? Ini berlaku di Perlis, di Perak, di Johor.

Bagaimana mengatasi dan kerajaan negeri mungkin terpaksa belanja berpuluh-puluh juta untuk mengambil balik tanah ini dan serah kepada kerajaan tempatan. Jadi saya mengharapkan bahawa Kanun Tanah Negara membuat satu keputusan bagaimana nak menyelesaikan ini. Ini tak boleh diselesaikan sampai sekarang pun tak boleh selesai. Itulah Tuan Yang di-Pertua, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Batu Pahat.

12.17 tgh.

Dr. Junaidy bin Abd. Wahab [Batu Pahat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya juga ingin sentuh sikit tapi pendek saja. Berkaitan dengan dua perkara, yang pertama, kita dimaklumkan pada 20 November yang lepas dalam Mesyuarat Majlis Tanah Negara yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri; ada menyatakan bahawa kita akan membuat ataupun mengimposekan penalti yang lebih kepada *squatters*.

Iaitu duduk dalam tanah kerajaan ataupun tanah *reserve* yang mana kepada mereka yang mengeluarkan balak ataupun mengeluarkan hasil-hasil dalam tanah tersebut yang mana dalam peringkat hari ini, denda yang dikenakan sebanyak RM10,000 dan juga mungkin penjara selama sehingga satu tahun. Namun dalam akta dan undang-undang hari ini nampaknya tak adalah perkara itu dibuat. Jadi saya nak tanya kenapa sedangkan itu telah diumumkan. Begitu juga dengan salah satu lagi iaitu untuk *extraction and also removal* dengan izin, *rock*, material, tanah dan juga *mud* yang mana buat masa ini penaltinya antara RM10,000 hinggan RM50,000 tapi dalam kanun ini juga tidak dinyatakan.

Kedua berkenaan dengan E-Tanah ini, saya nak tanyalah selepas ini adakah perkara-perkara yang melibatkan *land forgery* ini akan tiada sebab kita tak pasti semasa pertukaran daripada geran tanah secara asal sekarang, *hard copy* kepada *e-title* tidak akan berlaku kehilangan tanah tersebut. *Guaranty* daripada pihak kementerian bahawa benda ini tidak akan berlaku. Dalam undang-undang ini juga tidak dinyatakan bahawa tindakan yang akan diambil untuk memastikan saya tengok dalam seksyen 340 *Penal Code* ini tidak dinyatakan bahawa adanya satu tindakan khusus untuk memastikan *land forgery* ini akan dijamin. Itu sahaja, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Putatan.

■1220

12.20 tgh.

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya turut berbahas kepada DR.49/2007 iaitu pemindaan Undang-undang Kanun Tanah Negara.

Saya fokus kepada apa yang kemusykilan, kebimbangan dalam soal pemindaan ini. Satu, yang saya lihat melalui istilah-istilah yang diguna pakai, yang bertujuan untuk mengurus hal ehwal tanah di negara kita melalui elektronik. Ini memang di dalam fikiran persepsi dan

kebimbangan orang-orang awam terutama sekali apa yang disentuh oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain berkenaan dengan penipuan. Tidak ada kepastian bahawa pemindahan ini boleh diurus melalui cara elektronik ataupun melalui cara manual seperti mana yang dulu. Sekiranya cara elektronik sebagaimana yang kita lihat dalam jabatan-jabatan yang lain terutama sekali Jabatan Pendaftaran, Jabatan Imigresen. Kes-kes yang berlaku, yang dikatakan sindiket-sindiket yang membuat kesempatan untuk menipu.

Pada minggu yang lepas saya telah berjumpa beberapa orang yang telah mengetahui bagaimana mengatasi sistem kita ini supaya dapat membuat satu pemalsuan. Misalnya pasport, pasport ini kalau kita *swap* di airport dia menggunakan digital dan mungkin juga memakai *asymmetric cryptosystem*.

Jadi dalam hal tanah juga ini, mungkin ini berlaku, ini kebimbangan. Sebab kalau kita lihat tandatangan, *digital signature* ini pada muka surat 21 - *plan*, ini boleh diubah. Misalnya kalau saya memerlukan digital nombor 0198207000 kita boleh pinda 82070000 sama juga lapan digit dalam sistem digital tanah ini.

Jadi kalau kita *swap* melalui digital ini, walaupun memakai *cryptosystem*, ia boleh diubah oleh orang-orang yang penekan-penek komputer itu. Kita boleh pinda nama yang lain melalui orang-orang yang menekan *button* ini, orang dalam. Ini mungkin berlaku! Memang sudah berlaku di jabatan-jabatan lain yang saya faham selalu dinafikan oleh pembuat-pembuat orang-orang dalaman.

Ada juga berlaku di bahagian pedalaman di Kota Kinabalu, yang mana penipuan tanah yang boleh didaftarkan, kawasan yang tidak ada tetapi gerannya ada, ini sudah berlaku. Jadi kes ini memang belum dapat diselesaikan oleh pihak yang berkenaan.

Jadi satu lagi kemusykilan, kita ini akan mengadakan e-cadastral. Istilah-istilah e-cadastral, ini saya tidak lihat dan dalam pemindaan ini, saya tidak jelas jika ada istilah-istilah e-cadastral ini dimasukkan dalam jadual-jadual ataupun *schedule-schedule* atau borang-borang yang mungkin melibatkan masalah, apabila kita yang menyelesaikan masalah tentang sempadan yang menggunakan istilah e-cadastral. Sebab istilah e-cadastral kita sekarang ini memerlukan elektronik, saya tidak lihat di sini.

Begitu juga pelan-pelan ini sepertimana yang kita akan menyelesaikan masalah sempadan, kita tidak tahu. Ini mungkin tidak ada pemindaan, tetapi saya harap kementerian boleh lihat perkara ini sebab kita akan juga memerlukan sistem e-cadastral kemudian hari.

Jadi apa sebab ini ditimbulkan, sebab apabila ini diluluskan maka negeri Sabah dan Sarawak akan meniru rang undang-undang ini diguna pakai kepada jabatan-jabatan negeri terutama sekali negeri Sabah dan Sarawak. Jadi saya harap dapat diperhalusi jika perlu.

Kalau kita lihat pada seksyen 384 yang *electronic searches*. *Electronic searches* ini mungkin disalahgunakan oleh individu-individu yang tidak bertanggungjawab. Adakah *electronic searches* ini menunjukkan satu *land data bank* kepada seluruh negara? Ini belum ada kepastian.

Adakah ini hanya untuk Semenanjung sahaja. Jadi kemudian kali kita akan mengadakan *national land bank*, yang mana di Kuala Lumpur kita boleh cari siapa pemilik tanah yang bernombor atau berdigital demikian. Adakah individu-individu itu diperlukan memberi maklumat siapa yang *searcher* itu dengan izin. Jadi ini penting kerana ini akan menimbulkan masalah kepada pemilik-pemilik tanah yang enggan dia punya hak, *the privacy* dan sebagainya. Adakah ini diberi ruang? Sebab ini takut-takut nanti tanah-tanah yang dimiliki oleh misalnya Yang Berhormat Santubong, jadi boleh membuatkan masalah bagi beliau, harta benda dan sebagainya. Jadi adakah perlindungan dibagi dalam akta ini.

Saya tidak melihat dalam ruang ini, *electronic searches* ini boleh dikendalikan melalui internet, *online* dan sebagainya ataupun kita terpaksa pergi ke tiap-tiap pejabat tanah sebelum kita mendapat maklumat yang kita perlu, ini kita tidak jelas ini.

Jadi selain daripada itu, saya juga ingin menyentuh pasal *asymmetric cryptosystem* ini. *Asymmetric cryptosystem* ini bila kita *swap*, misalnya macam passport itu, dia terus nampak dalam *screen* maklumat kepada individu yang pemegang itu. Jadi bagaimana dengan hak milik tanah ini, bagaimana? Adakah bersistem seperti passport yang ada sekarang, MyKad ini, kita *swap* MyKad semua harta benda pun terkeluar di sana, adakah macam itu? Kita tidak tahu. Jadi kita minta penjelasan daripada pihak kementerian.

Jadi kalau ini berlaku, maka kebimbangan saya, kebimbangan Yang Berhormat-Yang Berhormat bahawa ini mungkin disalahgunakan oleh orang-orang yang mengambil kesempatan yang ada *accessibility* kepada sistem-sistem kita, terutama sekali pegawai-pegawai yang mungkin menjual. Kita lihat kebanyakan yang dari Petra Jaya, rakyat dari Sarawak itu yang saya jumpa ada kredibiliti untuk mendapat passport alternatif yang bernombor lain.

■1230

Walaupun beliau mungkin, ini jangan minta bagi maklumat, minta maklumat daripada saya, supaya ada kes, ini apa yang saya tahu. Apa yang saya tahu dan apa yang diberitahu sama saya dan saya tidak ingin melaporkan. Jadi kes ini berlaku, pemalsuan passport dan ini saya khuatir bahawa pemalsuan-pemalsuan kad ini boleh berlaku juga kerana inilah sistem yang menyediakan satu direktori atau satu perisian yang boleh dipalsukan, yang orang mati boleh hidup kembali tapi nama sudah ditukar dan sebagainya. Sistem-sistem ini yang kita bimbang sama sekali. Jadi saya harap kementerian ini boleh lihat perkara ini dengan serius.

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Habiskan Yang Berhormat.

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Sikit lagi Tuan Yang di-Pertua. *Last* sekali, jadual-jadual ini, adakah ini jadual yang diguna pakai semasa pengurusan tidak diubah? Apabila kita menggunakan Sistem e-Kadazan nanti, sistem teknikal yang tidak perlu lagi seperti dahulu yang konvensional, kita pakai maklumat-maklumat yang kita dapati dari penyukatan dan kita *failing* kita punya sistem dan adakah ini masih diguna pakai?

Akhir sekali Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada pihak kementerian kerana melihat perkara ini, menyenangkan dan memperbaharui pengurusan pentadbiran tanah negara dan saya harap negeri Sabah dan negeri Sarawak akan mengambil iktibar ini. Sama juga *I think they're going to take, ia* akan gunakan perkara ini, tetapi memerlukan sistem Sabah dan Sarawak tersendiri. Sekian, saya mohon menyokong.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ada empat orang yang ingin bercakap. Saya hendak kementerian menjawab sebelum pukul 1.00 petang. Yang Berhormat Sabak Bernam.

12.32 tgh.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Assalamualaikum W.B.T. Sabak Bernam ingin...

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kalau boleh ringkas Yang Berhormat, lima minit saja.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: ... merakamkan syabas dan tahniah kepada pihak kerajaan, kementerian yang peka terhadap keperluan meminda Kanun Tanah Negara ini demi kepentingan rakyat.

Sabak Bernam akan bercakap dalam konteks umpamanya pindaan kepada seksyen 24 yang menegaskan tentang digital *data base* dan pentadbiran elektronik. Sabak Bernam ingin bertanya setakat ini, berapa peratuskah kalau mengikut daerah *data base* berkaitan dengan tanah-tanah ini yang telah pun disimpan, dan berapa peratuskah yang terlepas daripada simpanan, kerana Sabak Bernam sering kali mendengar tentang bukan sahaja tanah-tanah simpanan atau rizab yang muncul kemudian, tetapi Sabak Bernam masih selalu mendengar istilah tanah tersepit yang akhirnya tanah itu begitu strategik dan dimiliki oleh kakitangan pejabat tanah.

Jadi bagi Sabak Bernam, ada unsur kelonggaran yang menyebabkan penyelewengan ataupun manipulasi dilakukan terhadap pentadbiran tanah. Jadi Sabak Bernam sangat berharap supaya dengan adanya pindaan kepada kanun tanah ini dengan adanya digital *data base* dan *electronic administration* itu dengan izin, maka perkara ini dapat dimantapkan untuk mengelakkan rakyat menjadi mangsa. Umpamanya apakah PA Nakhoda Panjang itu masih lagi berlaku sekarang? Di mana PA boleh dilakukan di luar negara dan selepas itu dibawa ke negara Malaysia, disahkan dan diterima pakai, dan kemudian diurus ataupun diurusniagakan tanah-tanah tersebut dan kita dapati ramai rakyat khususnya di luar bandar, yang menjadi mangsa kepada penyelewengan ini.

Perkara yang keduanya, ialah Sabak Bernam berharap supaya syarat kepada pemilikan hak milik tanah itu boleh diberikan perhatian semula. Di luar bandar sekarang, kalau mengikut

Kanun Tanah Negara itu, sekurang-kurangnya tanah itu bersaiz satu ekar untuk ia boleh diberikan hak milik. Kalau kita lihat, ini pengalaman Sabak Bernam mungkin di tempat lain pun tidak ada. Kita lihat orang miskin, maknanya sederhana miskin tidak berapa ada tanah, tapi anaknya ramai. Kalau tidak percaya pergi ke rumah-rumah kawasan PPRT Sabak Bernam, ada yang anaknya enam, tujuh, lapan dan sembilan, tetapi orang-orang yang berada anaknya tidak ramai, paling ramai pun empat atau lima orang. Saya hendak kaitkan ini dengan Kanun Tanah Negara ialah dengan mereka memiliki tanah yang tidak banyak.

Jadi kalau hendak bagi berdasarkan kepada satu ekar tadi itu, memang ia tidak praktikal. Oleh kerana itu, dalam konteks pentadbiran tanah ini, Sabak Bernam berharap supaya urusan dana, bukan urus niaga pun kerana tanah ini pun tidak boleh diniagakan. Mereka perlukan tapak tanah. Ini keperluan kehidupan yang sangat penting. Mereka ini boleh bergaduh dan berbunuhan di antara satu sama lain. Pengalamannya ialah, dalam konteks Kanun Tanah Negara apabila berlaku bicara harta pusaka kecil tanah, kita dapati ini pun menjadi satu masalah yang sangat besar.

Pengalaman Sabak Bernam terlalu banyak tanah yang masih dalam pertikaian keluarga tidak dapat diselesaikan, oleh pihak kerajaan dalam konteks pembahagian harta pusaka kecil tanah. Dalam konteks ini Sabak Bernam ingin mencadangkan secara khusus, supaya diwujudkan satu jawatankuasa bertindak khusus menyelesaikan masalah harta pusaka tanah. Kalau ini dilakukan, khususnya di Sabak Bernam, saya yakin ramai rakyat yang akan mendapat manfaat yang begitu banyak. Memang ramai rakyat yang risau sekarang ini. Ibu bapa mereka, bapa mereka telah meninggal dunia berpuluh tahun, tetapi tidak dapat menyelesaikan masalah ini.

Jadi Sabak Bernam berharap satu jawatankuasa bertindak diwujudkan, sama ada di kepalai oleh KADO, Ketua ADO ataupun yang lain, tetapi yang penting sekali harapan Sabak Bernam ataupun Sabak Bernam pagi ini bercakap secara khususnya kerana menyuarakan suara hati rakyat, supaya masalah ini dapat disegerakan dengan kalau pandangan Sabak Bernam mewujudkan satu *task force*.

Akhir sekali, pandangan ataupun cadangan Sabak Bernam yang mungkin sedikit kontroversial, tetapi Sabak Bernam merasakan sangat penting. Negara kita ini sebenarnya menyasarkan 70 juta penduduk. Ia boleh tercapai akan datang, tapi pastinya negara Malaysia ini tidak akan berkembang dari segi tanahnya. Jadi maknanya aspek tanah akan datang menjadi begitu kritikal. Oleh kerana itu Sabak Bernam memberikan pandangan supaya mesti ada had orang-orang tertentu memiliki tanah. Orang boleh kaya, tetapi biar kaya harta tapi tidak kaya tanah, sebab tanah ini adalah satu keperluan kepada rakyat negara ini. Bagaimana ia harus dilaksanakan? Saya ingat ini kita serahkan kepada kebijaksanaan kerajaan.

Sabak Bernam memang sangat yakin, Barisan Nasional daripada perikatan yang memerintah negara sejak berpuluh tahun yang membuktikan kejayaannya, Sabak Bernam yakin

bahawa ia boleh terus berjaya di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita yang kita kasihi sekarang. Itu bukan persepsi, ini adalah satu kenyataan. Jadi terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sabak Bernam menyokong.

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Rembau, selepas itu Bagan dan selepas itu kementerian menjawab.

12.38 tgh.

Dato' Firdaus bin Harun [Rembau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya juga ingin bersama rakan-rakan mengucapkan tahniah kepada pihak kementerian kerana membawa pindaan yang sangat positif dan berpandangan jauh. Diharapkan melalui pindaan ini akan, bukan sahaja memberi implikasi yang besar dalam soal kita memajukan tanah negara ini, tetapi juga saya percaya tanah-tanah yang ada biar sekecil mana pun akan dapat dimajukan secara optimum.

Saya berharap semua kerajaan negeri akan dapat melaksanakan pindaan ini dan dalam masa yang sama akan dapat membantu supaya urusan pentadbiran tanah akan bertambah cekap. Dalam masa yang sama jua, kita berharap urusan memproses tanah, tukar syarat dan juga permohonan tanah dipertingkatkan lagi dan tidak akan timbul lagi masalah soal kadang-kadang rakyat mohon, tapi tanah itu sebenarnya sudah ada tuan. Ini disebabkan oleh kerana mungkin rekod yang sedia ada tidak disimpan secara kemas kini dan juga melalui Sistem e-Tanah ini kita harap ianya akan dapat disimpan secara elektronik dan lebih efisien lagi.

■1240

Selain daripada itu melalui pindaan ini juga diharap usaha-usaha memajukan tanah terbiar kerana keluasannya begitu kecil dan tuan punya ramai akan dapat diatasi dalam masa yang sama dapat memberi peluang yang lebih baik kepada ramai rakyat yang tidak mempunyai rumah untuk memiliki rumah khususnya di luar bandar. Sekarang ini saya sendiri pun banyak terima permohonan dari rakyat di kawasan Parlimen Rembau untuk membina rumah di bawah Rumah Mesra rakyat tetapi masalahnya kebanyakannya mereka yang mohon itu mempunyai tanah satu ekar dan ke bawah dan tuan punyanya kadang-kadang sampai empat lima orang dan peraturan yang ada sekarang tidak membenarkan tanah ini di pecah bahagi. Sebab itulah kita berharap pindaan ini akan dilaksanakan secepat mungkin supaya dengan itu ramai lagi rakyat di luar bandar yang tidak ada rumah akan dapat memiliki rumah dengan bayaran yang minimum sebanyak RM100 atau RM150 sebulan.

Pada masa yang sama juga saya harap pihak kerajaan akan dapat mengimbang supaya bayaran tukar syarat itu juga tidak terlalu tinggi, dikenakan bayaran minimum sahaja. Kalau boleh cukai tanah yang telah dipecahkan itu juga terus dikenakan di bawah pertanian sahaja. Sebab kalau dikenakan atas dasar komersial atau dasar perumahan mungkin tidak termampu dibayar oleh rakyat luar bandar dan mungkin akan timbul keadaan di mana cukai tanah itu sendiri

lebih tinggi daripada bayaran bulanan yang perlu dibayar kepada Syarikat Perumahan Negara di bawah Program Mesra Rakyat tadi.

Saya juga berharap supaya kerajaan dapat menimbangkan supaya soal pecah bahagi tanah seekor ke bawah ini kuasanya dapat diturunkan kepada pentadbiran tanah daerah supaya dengan itu usaha-usaha untuk tukar syarat pecah bahagi akan dapat dijalankan dengan lebih cepat, lebih cekap dan lebih berkesan. Dalam masa yang sama juga saya melihat pada keseluruhannya, daripada pindaan ini akan dapat menarik lebih ramai lagi pelabur bukan sahaja daripada dalam tetapi daripada luar negara. Sebab urusan tanah tukar milik, tukar syarat akan lebih cepat lagi tidak seperti sekarang kadang-kadang makan masa lebih setahun. Jadi saya harap mungkin pihak kementerian boleh buat *target-target* tertentu KPI tertentu kepada pentadbiran tanah daerah supaya misalnya pertukaran hak milik tidak lebih tiga bulan, tukar syarat misalnya tidak lebih dua bulan dan sebagainya

Dengan adanya *target-target* KPI (*key performance index*) tadi akan dapat meningkatkan lagi khidmat kepada rakyat dan dalam masa yang sama menaikkan imej kerajaan Barisan Nasional hari ini supaya kita lebih mudah menghadapi pilihan raya akan datang dengan itu saya menyokong. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Bagan selepas itu Pendang. Selepas ini kementerian menjawab.

12.43 tgh.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya membangkitkan berkenaan dengan satu lot rumah yang mengandungi dua geran atau dua lot nombor. Masalah ini berlaku kerana pada lot asal atau lot ibu sebelum ia *subdivision* mengandungi dua dan lot yang saya sebut demikian terletak di tengah-tengah. Bermakna dua *triangle* jadi satu *rectangle*. Satu rumah 20 kaki kali 70 kaki ada dua lot nombor dan rumah ini perlu membayar dua cukai tanah kerana ada dua geran dan jirannya hanya bayar satu cukai tanah sahaja kerana dia satu lot sempurna. Jadi apabila tuan rumah ini pergi bertanya kepada pejabat tanah dia kata boleh memohon untuk mencantum dua lot nombor ini kepada satu, tetapi cukai tanah yang dibayar untuk satu lot mungkin dalam RM30 dan dia perlu bayar RM60 tetapi jirannya mungkin hanya bayar RM30.

Charge untuk mengupah seorang *surveyor* untuk mengukur dan membuat satu petak mungkin mencecah RM1,500. Jadi tuan tanah ini dia akan bertanya sama ada saya mahu membuat permohonan dengan RM1,500 atau setiap tahun saya bayar lebih RM30 dan mungkin dalam 50 tahun baru bayar RM1,500. Jadi ini mungkin tidak adil kepada tuan rumah ini dan saya menanya sama ada kerajaan boleh tanpa mencantumkan kedua-dua lot ini masih kekal kepada dua lot tetapi dibenarkan hanya membayar satu lot dan satu lot lagi dikecualikan bayaran cukai tanah. Ini untuk keadilan tuan tanah yang saya sebut ini.

Berkenaan dengan tanah yang dihakis oleh laut, saya berkali-kali tanya di sini, dan kerajaan menjawab bahawa sekiranya ada berlaku hal sedemikian dan telah ditebus balik dengan alam semula jadi maka ia boleh dipohon balik tetapi sering kali apabila permohonan dibuat kerajaan negeri melalui pejabat tanah dan selepas itu mesyuarat Exco akan menolak permohonan seperti ini dan tanpa memberi apa-apa alasan. Saya berharap sekiranya kerajaan jujur dan ikhlas hendak memberi balik tanah-tanah yang telah dihakis oleh laut dan boleh mengambil inisiatif untuk menggalakkan tuan-tuan tanah yang mempunyai tanah-tanah sedemikian untuk mendapat balik hak miliknya

Tuan Yang di-Pertua, yang akhir sekali ialah royalti untuk mengorek atau menyedut tanah-tanah atau pasir-pasir dari dasar laut ke untuk kegunaan tebus guna dan di Pulau Pinang ada dua tempat sedang menjalani tebus guna tanah iaitu di NBCT (North Butterworth Container Terminal) yang dilakukan oleh Rainstern Construction Bhd dan dalam kontrak sumber pasir atau tanah yang perlu untuk tebus guna NBCT ini ialah perlu dapat dari Tanjong Piandang, Perak dan Tanjong Dawai, Kedah tetapi kontraktor ini tidak mendapat sumber bahan dari tempat yang saya sebut tetapi mengorek atau menyedut pasir-pasir dari selat antara Pulau Pinang dengan Butterworth kerana jaraknya di hadapan tapak sahaja. Jadi saya ingin bertanya sama ada royalti perlu dibayar untuk mengerok tanah-tanah atau pasir dari sumber ini.

Satu lagi projek di Pantai Jalan Udini iaitu berhampiran dengan di sebelah kiri Jambatan Pulau Pinang di mana IJM sedang menebus guna tanah-tanah tersebut dan juga tanah-tanah atau pasir-pasir yang diperoleh adalah berdekatan dengan jambatan besar Pulau Pinang ini dan saya ingin bertanya sama ada mereka-mereka ini perlu membayar royalti kepada kerajaan, sekian sahaja terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya Pendang kemudian kementerian menjawab. Lima minit.

12.48 tgh.

Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, hanya sedikit perkara sahaja. Pertama kita merasa sudah sampai masanya *e-government* atau e-tanah ini diberi kesempatan untuk melakukan kerja-kerja dia kerana selama ini memang kalau kita berurusan dengan pejabat tanah memanglah sampai dua tiga tahun tidak selesai. Jadi kita berharap dengan adanya e-tanah ini sistem-sistem pentadbiran di pejabat tanah akan berlaku dengan segera terutama sekali dalam pemindahan hak milik tanah ataupun pemilihan tanah dan juga menurunkan harta pusaka kepada anak-anak. Saya dapati banyak rungutan-rungutan yang diberikan oleh ahli masyarakat.

Inilah masalah kadang-kadang bawa sampai 10 ahli keluarga, tetapi tiba-tiba sampai di pejabat tanah DO tidak ada, ADO tidak ada tidak dapat dijalankan kerja-kerja penamaan semula di dalam geran. Satu lagi tentang cukai setem apabila sistem ini dipermudahkan saya harap

bentuk cukai setem ini boleh kita perhalusi dan juga difikirkan semula kerana cukai setem yang ada ini agak membebankan pengguna-pengguna ataupun pemilik-pemilik tanah.

Kemudian permohonan tanah-tanah yang dibuka biasanya permohonan ini kadang-kadang tidak diketahui orang yang tidak mempunyai tanah, apabila orang memohon terpaksa pergi ke pejabat tanah berkali-kali menanya sama ada tanah ini masih dibuka ataupun belum dibuka lagi. Saya harap sistem pembukaan tanah untuk dimiliki oleh rakyat yang tidak bertanah ini diberi kecepatan ataupun diberi lebih cepat masa dia ataupun sentiasa dibuka dan permohonan adalah melalui elektronik.

■1250

Saya rasa ini lebih memudahkan rakyat. Yang kedua, tentang cukai tanah dan juga cukai taksiran. Saya dapati banyak MPT ataupun majlis daerah membuat ruang mereka di dalam internet untuk membayar cukai sama ada cukai tafsiran, cukai pintu dan sebagainya untuk dibayar melalui internet. Apa yang saya dapati ada di antara masyarakat yang membayar melalui internet tetapi sistem itu tidak melunaskan apa yang mereka bayar kerana apabila sampai lebih pada bulan Ogos, September, Oktober, Disember misalnya mereka mendapat surat amaran mengatakan mereka masih lagi belum membayar cukai taksiran. Ini merupakan satu perkara yang membebankan pengguna. Mereka terpaksa membayar dua kali termasuk denda dan saya dapati ini berlaku di negeri Selangor iaitu di Selayang. Jadi saya harap Menteri Besar jangan hanya memberi penyapu kepada pegawainya tetapi dia juga sangguplah kena menerima kesan penyapu ini kepada dirinya sendiri kerana tidak melihat ahli-ahli di bawah untuk melakukan kerja dengan rekod yang baik.

Kemudian tentang pengambilan tanah. Saya dapati di negeri Kedah misalnya sekarang ini dengan adanya NCER dan juga Zon Industri Petroleum banyak tanah terutamanya tanah rizab Melayu yang diambil tetapi rungutan yang diterima daripada rakyat ialah ke mana mereka ini hendak diletakkan. Mereka tidak dijanjikan untuk diganti melalui Kanun Tanah Negara terutamanya tanah rizab Melayu ini. Jadi saya harap kementerian memberi lebih perhatian kepada perkara tersebut.

Tentang geran-geran apabila kita beralih kepada sistem elektronik kita harap geran-geran yang sudah lapuk dan yang sudah lama itu dapatlah diberikan wajah baru ataupun muka baru kerana banyak yang sudah reput dan juga kadang-kadang tulisannya tidak dapat dibaca dan tidak tahu siapa pemilik melainkan kita merujuk kepada pejabat tanah. Di negeri Kedah khususnya Timbalan Menteri ada di sini, baru-baru ini 120,000 rakyat telah menurunkan tandatangan petisyen terhadap cukai tanah yang naik sebanyak 300%. Ada sampai 300%. Jadi kita telah menyerahkan kepada Kerajaan Negeri Kedah untuk menimbang semula kenaikan yang amat membebankan ini. Saya rasa itulah sedikit-sebanyak yang saya hendak bercakap. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Sekarang saya jemput Timbalan Menteri mula menjawab.

12.55 tgh.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Dato' S. G. Sothinathan]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mengucapkan banyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat khususnya Yang Berhormat Sungai Petani, Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Ledang, Yang Berhormat Tanjong, Yang Berhormat Pasir Puteh, Yang Berhormat Pengkalan Chepa, Yang Berhormat Batu Pahat, Yang Berhormat Putatan, Yang Berhormat Sabak Bernam, Yang Berhormat Rembau, Yang Berhormat Bagan dan Yang Berhormat Pendang yang telah pun mengambil bahagian dalam perbahasan kepada pindaan Rang Undang-undang Kanun Tanah Negara 1965 ini. Izinkan saya untuk menjawab soalan-soalan yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Yang Berhormat Sungai Petani dan beberapa Ahli Yang Berhormat yang lain telah pun membangkitkan tentang tanah rizab Melayu. Sebenarnya perkara ini bukanlah di bawah Kanun Tanah Negara. Ianya adalah di bawah Enakmen Rizab Melayu Negeri-negeri. Namun demikian saya akan juga berikan jawapan terhadap perkara-perkara yang dibangkitkan. Sebenarnya untuk tanah rizab Melayu ini, kajian telah pun dibuat dan satu strategi dan dasar pembangunan tanah rizab Melayu telah diluluskan oleh Majlis Tanah Negara pada tahun 2004. Cadangan pindaan Enakmen Rizab Melayu Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur telah pun diluluskan oleh Jemaah Menteri dan akan dibenangkan oleh Kementerian Wilayah Persekutuan. Pindaan ini akan diikuti oleh negeri-negeri lain.

Satu lagi perkara yang berkaitan dengan tanah rizab Melayu ini ialah berkaitan dengan nilai ataupun harga yang dibayar untuk pampasan. Sebenarnya mengikut akta pengambilan tanah semua jenis tanah dibayar mengikut harga pasaran iaitu *market value*. Jadi inilah yang menjadi asas kepada pembayaran pampasan. Jadi tidak ada sebarang diskriminasi tetapi kerana kalau kita lihat pemilikan rizab Melayu itu terhad di mana permintaan untuk tanah rizab Melayu itu dihadkan kepada kaum Melayu sahaja tetapi pada masa yang sama tanah yang lain ianya dibuka kepada semua termasuk juga orang Melayu. Jadi permintaannya kalau kita lihat memang berbeza. Jadi kalau kita lihat dari segi teori permintaan dan penawaran maka ini menjelaskan kenapa harganya berlainan. Ianya berasaskan kepada harga pasaran dan bukan lagi berasaskan kepada kriteria-kriteria yang lain.

Yang Berhormat Sungai Petani juga telah bertanya tentang hubungan Kerajaan Persekutuan dan juga negeri berkaitan dengan hal tanah ini. Sebenarnya kuasa ke atas tanah masih di bawah pihak berkuasa negeri iaitu EXCO kerajaan masing-masing. Kuasa-kuasa tertentu telah pun diturunkan kepada Menteri Besar ataupun Ketua Menteri negeri masing-masing untuk semua hal berkaitan tanah.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sungai Petani juga telah bertanya tentang tanah rizab Melayu yang telah pun saya jawab tadi. Sebenarnya Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa tanah rizab Melayu yang diambil balik ataupun dibatalkan dapat diganti balik.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: *[Bangun]*

Dato' S. G. Sothinathan: Jadi Majlis Tanah Negara telah pun dimaklumkan oleh semua kerajaan negeri bahawa memang semua tanah yang telah pun diambil untuk kegunaan awam itu, memang telah pun diganti balik dengan rizab yang berpatutan di negeri masing-masing.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Minta penjelasan sedikit.

Dato' S. G. Sothinathan: Ya.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Yang mana? Sungai Petani dahulu?

Dato' S. G. Sothinathan: Sungai Petani.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih. Yang Berhormat, soalan saya mudah sahaja tadi iaitu kenapa tanah rizab Melayu harganya kalau Yang Berhormat sebut tadi mengikut pasaran mengapa tanah itu lebih murah daripada tanah yang lain. Jadi adakah pihak kementerian Yang Berhormat telah membuat kajian untuk memberi apa-apa *recommendation* dengan izin kepada pihak kerajaan untuk menjadikan tanah rizab Melayu mendapat pasaran yang lebih baik walaupun Yang Berhormat sebut pasaran ataupun desakan pasaran *the market forces* yang akan menentukan harga pada tanah itu. Itu satu.

Keduanya, saya hendak tanya juga adakah pihak kementerian Yang Berhormat akan mencadangkan kepada pihak kerajaan supaya rizab Melayu dibatalkan. Ini saya mahu tanya dengan jelas. Kalau hendak dibatalkan, bila ia hendak dibatalkan. Yang ketiganya yang saya bangkit mengenai *Federal* dengan negeri. Jadi apa maknanya kalau kita ada Akta Kanun Tanah Negara kalau negeri masing-masing buat cara masing-masing akhirnya Kanun Tanah Negara ini kita hendak pakai di mana. Adakah kegunaan pada masa-masa tertentu sahaja. Jadi tidak ada maknalah kalau kita buat ini semua kalau ia tidak mendapat persetujuan daripada pihak kementerian. Terima kasih.

Dato' S. G. Sothinathan: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya untuk harga pasaran saya telah pun menjawab. Mungkin Yang Berhormat baru masuk saya tidak tahu tapi sebenarnya saya telah terangkan bahawa kerajaan telah mengambil tindakan untuk mencari jalan terbaik untuk meningkatkan lagi harga tanah rizab Melayu ini. Itulah sebabnya pada tahun 2004 Jemaah Menteri dan Majlis Tanah Negara telah pun meluluskan dan kita hendak membawa pindaan kepada Wilayah Persekutuan terlebih dahulu khususnya untuk membangunkan Kampung Baru. Jadi walaupun Kampung Baru bukan di bawah tanah rizab Melayu tetapi di bawah tanah pertanian Melayu. Jadi kita hendak cuba membangunkan kawasan tersebut.

Jadi kita harap dengan adanya pembangunan yang positif di mana kita boleh melonggarkan sedikit syarat di mana kawasan-kawasan ini boleh dimajukan maka ini akan

memberikan nilai yang lebih tinggi lagi kepada rizab-rizab Melayu. Kita mesti ada program-program pembangunan di kawasan tersebut dan kita harus membawa pindaan kepada Enakmen Rizab Melayu supaya ianya boleh dilaksanakan dengan sempurna.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: *[Bangun]*

Dato' S. G. Sothinathan: Sila.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: Yang Berhormat Timbalan Menteri dalam konteks melonggarkan tanah rizab Melayu ini Sabak Bernam ada satu kes yang sangat penting kalau dapat diselesaikan iaitu di kawasan Simpang Empat BNO (Bagan Nakhoda Omar). Jadi masyarakat Cina di kawasan itu sudah menduduki tempat itu saya ingat seratus tahun kiranya dan tanah itu geran merah maknanya geran rizab Melayu dan kawasannya lebih kurang 30 ekar. Jadi nampaknya syarat ditetapkan untuk ia dikeluarkan daripada rizab Melayu mesti ada tanah lain yang digazetkan untuk rizab Melayu. Boleh tak kes-kes macam ini diberikan kelonggaran demi masyarakat berbilang kaum yang saya rasa kalau ini dapat diselesaikan menjadi satu presiden yang baik bagi negara kita. Terima kasih.

Dato' S. G. Sothinathan: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya dalam kes-kes seumpama ini kerajaan negeri menggunakan kuasanya untuk menggantikan kalau ianya telah terdesak di mana ada penempatan untuk masa yang begitu lama. Apa yang boleh dibuat oleh kerajaan negeri mereka mencari satu tapak yang sama saiz atau lebih besar untuk menggantikan tanah rizab Melayu ini supaya tanah yang hendak diberi milik kepada orang awam itu dapat digantikan juga dengan rizab sama ada saiznya sama atau lebih besar daripada itu. Jadi itulah sebenarnya dasar kerajaan. Itulah sebenarnya yang diperuntukkan di bawah Enakmen Rizab Melayu.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tadi Yang Berhormat sebut juga pasal mengenai Kampung Baru. Saya rasa ini sekali lagi kementerian juga tidak mengambil kira tentang kedudukan Kampung baru. Umpamanya Kampung Baru saya tidak tahulah masih ataupun tidak ada lagi yang dipanggil MAS atau *Malay Agriculture Settlement*. Kemudian pada ketika itu yang masih di bawah negeri Selangor. Apabila Kuala Lumpur dipindah daripada Selangor menjadi Wilayah Persekutuan apakah kedudukan MAS nya lagi dan di manakah kedudukan sekarang ini Yang Amat Berhormat Menteri Besar Selangor tidak ada lagi kuasa ke atas Kuala Lumpur. Jadi sekarang Kampung Baru terletak dalam Kuala Lumpur, Kuala Lumpur sebagai Wilayah Persekutuan. Jadi siapa hendak menentukan sekarang ini kedudukan MAS kah, *Malay reserve* kah, apa *reserve* yang kita hendak panggil sekarang. Jadi *title* itu pun sudah mengelirukan. Apa pendirian Yang Berhormat boleh jelaskan perkara ini? Ini satu perkara yang besar di Kuala Lumpur dan ia tinggal berapa ratus ekar sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri dah cakap itu di luar kuasa kementerian. Jadi Yang Berhormat kena ambil iktibarlah.

Dato' S. G. Sothinathan: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya tanah di Kampung Baru di bawah *Malay Agriculture Settlement* dan bukan di bawah rizab Melayu. Cadangan ke atas pembangunan tanah Kampung Baru sedang diambil tindakan oleh Kementerian Wilayah Persekutuan. Jadi ada juga beberapa cadangan untuk membuat pindaan supaya kawasan ini boleh dibangunkan. Kita sedar bahawa perbezaan di antara harga pasaran untuk tanah di kawasan-kawasan persekitaran Kampung Baru dan Kampung baru adalah terlalu berbeza. Jadi memang kementerian bersama-sama dengan Kementerian Wilayah Persekutuan untuk turut membantu mereka untuk meningkatkan harga pasaran kawasan tersebut dan membangunkan kawasan tersebut.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, Yang Berhormat sambung petang.

Dato' S. G. Sothinathan: Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.03 petang.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Yusof bin Yacob) ***mempengerusikan Mesyuarat***]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan bersidang semula. Saya jemput Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk menyambung semula jawapan.

2.31 ptg.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Dato' S.G. Sothinathan]: Tuan Yang di-Pertua, saya berubah kepada tajuk yang lain yang dikemukakan oleh Yang Berhormat bagi Jasin.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Saya minta penjelasan. Sebelum sambung itu. Pertama sekali mengikut Perlembagaan sebagaimana Yang Berhormat katakan tadi bahawa mana-mana tanah rizab Melayu yang telah dibatalkan rizabnya mestilah diganti. Soalan saya mudah sahaja. Kalau Yang Berhormat tidak boleh jawab sekarang pun tidak mengapa cuma bagi saya secara bertulis. Berapa banyak tanah rizab Melayu yang telah dibatalkan oleh kerajaan-kerajaan negeri dan adakah semua itu diganti semula? Ia bukan sahaja diganti tetapi digazet juga mengikut negeri-negeri.

Dato' S.G. Sothinathan: Terima kasih, Yang Berhormat bagi Pengkalan Chepa. Memang seperti yang saya telah jelaskan tadi bahawa mengikut laporan yang kita terima daripada semua ketua pemimpin negeri di Majlis Tanah Negara ialah semua tanah yang telah dibatalkan gazetnya sebagai rizab Melayu itu memang telah diganti balik. Bila ia diganti balik bermakna ia digazet semula sebagai rizab Melayu. Itulah maknanya yang saya katakan ganti balik.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Soalan saya mudah sahaja. Bolehkah Yang Berhormat berikan senarai ini?

Dato' S. G. Sothinathan: Senarai itu iaitu tentang butiran angka secara terperinci berapa banyak hektar itu saya tidak ada tetapi akan dikemukakan kepada Yang Berhormat secara bertulis. Tuan Yang di-Pertua, soalan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat bagi Jasin ialah sama ada melalui sistem pentadbiran e-tanah ini.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Pasir Puteh bangun, Yang Berhormat. Hendak bagi jalan?

Dato' S. G. Sothinathan: Rizab Melayu ini sebenarnya tidak dimasukkan dalam Lembaga Tanah Negara. Saya telah memberikan penjelasan yang cukup panjang tadi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukuplah, Yang Berhormat.

Dato' S. G. Sothinathan: Saya hendak pergi ke tajuk yang lain. Mungkin kita boleh bincang perkara ini semasa pindaan kepada Enakmen Rizab Melayu Wilayah Persekutuan dibentangkan nanti.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Jasin bertanya sama ada sistem pentadbiran hak urusan tanah secara e-Tanah ini boleh mengatasi masalah penipuan hak milik. Sebenarnya e-Tanah ataupun sistem elektronik bertujuan untuk mempercepatkan usaha-usaha pentadbiran tanah secara keseluruhannya. Mengenai penipuan hak milik, memang beberapa langkah telah pun diambil secara pentadbiran. Di antaranya ialah menggunakan kaedah cap jari bagi permohonan mendapatkan hak milik gantian kerana hilang. Langkah ini telah diambil di Pejabat Tanah Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan tindakan ini telah menampakkan kesan yang positif.

Langkah kedua ialah mewujudkan Jawatankuasa Teknikal Bersama Pentadbiran Tanah dan juga Polis Diraja Malaysia, mengeluarkan juga garis panduan keselamatan ICT sistem pentadbiran tanah berkomputer kepada semua pentadbiran tanah negeri, mengadakan latihan kesedaran keselamatan ICT secara berterusan dan penggunaan kaedah biometrik juga dijangka digunakan sebagai perintis di Pejabat Tanah Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur mulai awal tahun 2008. Persidangan Pentadbir Tanah Kali Ke-15 pada 25 hingga 27 November 2007 yang lalu anjuran bersama Ketua Pengarah Tanah dan Galian dan Badan Pencegah Rasuah juga

telah membuat beberapa perakuan untuk tindakan-tindakan pencegahan. Jadi, ini adalah di antara langkah-langkah yang telah pun diambil oleh pihak kami untuk menyelesaikan masalah ini. Yang Berhormat bagi Ledang dan Yang Berhormat bagi Bagan...

Dato' Yap Pian Hon [Serdang]: *[Bangun]*

Cik Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ada dua orang, Yang Berhormat.

Dato' S. G. Sothinathan: Saya bagi Yang Berhormat Serdang.

Dato' Yap Pian Hon [Serdang]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Berkaitan dengan penipuan tanah itu ada berlaku walaupun langkah-langkah sedang diambil untuk mencegah penipuan berlaku lagi. Baru-baru ini terdapat lagi satu kes di mana tanah yang bernilai RM10 juta di Kuala Lumpur ini telah diperbuat demikian. Saya difahamkan ada cadangan untuk meminda Kanun Tanah Negara seksyen 340 itu sama ada ditulis atau tidak. Ia lebih berkesan lagi untuk mencegah berlakunya penipuan ini.

Dato' S. G. Sothinathan: Terima kasih, Yang Berhormat Serdang. Saya akan memberi jawapan secara panjang lebar apabila saya menyentuh tentang seksyen 340 nanti.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Ledang dan Yang Berhormat bagi Bagan telah menyentuh perkara mengenai ada geran tetapi tiada tanah. Sebenarnya ini adalah masalah yang masih lagi wujud. Dalam kes-kes seumpama ini kerajaan negeri boleh mempertimbangkan supaya tanah gantian diberikan. Jadi, ini harus dilakukan secara rundingan dengan kerajaan negeri dan saya percaya kerajaan negeri memberi perhatian untuk menyelesaikan masalah ini yang wujud di beberapa negeri secara kecilan dan bukan secara besar-besaran.

Satu lagi ialah tentang tanah yang dihakis oleh laut ataupun sungai. Mengikut perundangan yang sedia ada tanah tersebut menjadi tanah kerajaan. Ini adalah di antara perkara-perkara yang telah disentuh Yang Berhormat bagi Ledang dan Yang Berhormat bagi Bagan.

Yang Berhormat bagi Jasin menyentuh tentang isu harga tawar tanah untuk tanah-tanah yang diambil alih untuk kegunaan awam ataupun untuk kegunaan melalui infrastruktur dan sebagainya. Pengambilan tanah dibuat di bawah Akta Pengambilan Tanah. Harga tanah adalah berdasarkan harga pasaran. Walaupun harga atau nilai ditentukan oleh pegawai penilai kerajaan, tuan tanah masih boleh merayu kepada mahkamah dan biasanya mahkamah akan menimbangkan rayuan pemilik tanah. Ini adalah antara ruang yang diberikan kepada mana-mana pemilik tanah yang tidak berpuas hati dengan harga pampasan yang dibayar oleh kerajaan ataupun mana-mana perbadanan yang mengambil alih tanah tersebut.

Yang Berhormat bagi Jasin juga telah bertanya tentang pindaan kepada seksyen 142 di mana memecah belah bagi tanah pertanian kurang daripada satu ekar. Memang benar pindaan ini untuk menyelesaikan tanah pertanian yang bermasalah akibat daripada ...

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, Santubong, hendak bagi jalan?

Dato' S. G. Sothinathan: Saya habiskan ayat ini dulu. Akibat daripada pemilikan beramai-ramai. Adalah diharapkan pemilik dapat mengusahakan bahagian masing-masing melalui pindaan kepada seksyen ini.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya sudah mendengar jawapan daripada Timbalan Menteri, soalan tanah yang diambil oleh kerajaan dan pampasan diberi dan ada ruang untuk membuat rayuan kepada mahkamah. Tetapi dalam yang lain iaitu kerajaan menerusi agensinya untuk membeli tanah individu. Jadi, penilaian dibuat oleh Pegawai Penilai Jabatan Persekutuan membuat penilaian dan ini menetapkan..., dia tidak mempunyai ruang untuk membuat rayuan. Kalau rayuan dibuat pun terhadap mereka juga yang telah membuat keputusan. Makna dia tiada ruang bagi dibangkit. Akhirnya mereka menggunakan cara-cara penilai mereka sendiri. Kadang-kadang benda ini tidak menunjukkan realiti yang sebenar. Macam mana pendapat Yang Berhormat Timbalan Menteri.

■1440

Dato' S. G. Sothinathan: Yang Berhormat bagi Santubong, sebenarnya kalau kita lihat kalau ia satu urusan niaga yang dilakukan oleh agensi-agensi kerajaan untuk membeli sesuatu tanah itu, maka ia terpulang kepada budi bicara antara kedua-dua pihak untuk berunding harga yang berpatutan. Cuma bagi pengambilan alih menggunakan kuasa undang-undang, maka di situlah kita mempunyai ruang untuk mereka membuat rayuan. Jadi ini adalah dua perkara yang berbeza, jadi agensi yang membeli kepada individu ...

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Yang Berhormat, sebelum Yang Berhormat teruskan. Saya mengetahui, saya dah sebut tadi perbezaan ini. Satu rayuan ke mahkamah, tak payah jelaskan saya lagi. Saya faham. Yang saya tak faham tidak ada ruang untuk merayu kalau ada perundingan antara agensi kerajaan dengan individu nak jual tanah oleh sebab kerajaan berkehendakkan tanah itu. Saya beri kenyataan sebenar tadi, sebidang tanah di Kampung Sebuyau di Batang Lupar dahulu nak dibeli oleh pihak MARA untuk Pusat Giat MARA. Duit ini kalau tak dibelanjakan pada hujung bulan Disember, balik kepada kerajaan, kegagalan menunjukkan bahawa Pusat Giat MARA tidak dapat dibina.

Masalahnya ialah tanah ditetapkan oleh tuan punya tanah dan mengikut pandangan orang persekitarannya memang tak tepat pun. Bahkan LCDA, *Land Custody Development of Authority* Sarawak mengatakan bahawa mengapa tanah itu boleh jadi macam itu, sebab tanah

mereka setengah juta. Kenapa pula tanah individu ini dinilai hanya RM28,000 se ekar? Ini yang saya kata, perundingan tidak akan itu melainkan penetapan di bawah undang-undang ada dibuat.

Dato' S. G. Sothinathan: Tapi kalau tidak bersetuju dengan harga, jangan jual itu sahaja. Apa masalah? Saya tidak faham sebenarnya masalah yang dihadapi oleh Yang Berhormat.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Ya, memang runding buat macam itu Yang Berhormat. Kita takut hilang duit tadi, yang satu juta, kalau duit itu hilang ia tidak akan balik ke kampung itu lagi. Orang kampung itu akan kerugian kemudahan daripada kerajaan. Jadi pendekatan di sini, bagaimana Yang Berhormat-Yang Berhormat di sini tadi sebut ialah soalan pegawai penilai kerajaan yang tidak peka dengan realiti keadaan semasa.

Dato' S. G. Sothinathan: Saya percaya pihak pegawai penilai ada tugas, dia kena ikut prosedur yang ditetapkan untuk penilaian. Dia tidak boleh ambil kira masalah duit itu dihantar balik ke Kerajaan Persekutuan ataupun kerajaan negeri. Oleh itu dia harus meningkatkan nilai atau menurunkan nilai.

Jadi saya rasa ini adalah satu keputusan yang harus dibuat oleh pembeli dan penjual. Saya rasa faktor-faktor lain tidak diambil kira, penilaian diberikan oleh pegawai penilai kepada kerajaan negeri untuk memberikan satu panduan sahaja.

Dato' Haji Ab. Halim bin Ab. Rahman [Pengkalan Chepa]: Minta penjelasan sikit. Apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat itu boleh dirunding di bawah 31(b). Kalau MARA itu tergolong dalam agensi boleh runding tetapi kalau kerajaan ambil tanah itu di bawah 31(e) mana boleh runding. Apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat bagi Santubong itu betul.

Dato' S. G. Sothinathan: Tak, kalau ada *land acquisition* ia lain, tapi apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat bagi Santubong bukan *land acquisition*. Ia adalah satu rundingan harga di mana agensi tersebut nak gunakan duit itu kerana takut duit itu akan dihantar balik.

Jadi di situ kita tidak boleh salahkan mana-mana pihak. Kita tidak boleh katakan pegawai penilai tidak menjalankan tugasnya dengan baik. Dia harus mengikut peraturan yang telah ditetapkan, dia tidak boleh ambil kira sama ada bajet ini akan habis ke, ataupun duit ini tidak digunakan, akan diambil balik. Itu tidak boleh diambil kira oleh pegawai penilai. Jadi perkara-perkara itu tidak termasuk dalam prosedur penilaian tanah tersebut.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sorry Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya tahu dan mungkin Timbalan Menteri pun tahu juga. Kalau tak tahu belajar.

Cara mengambil penilaian tanah ialah berlandaskan transaksi yang berlaku di tempat itu, tapi kalau tempat itu inilah sahajanya agensi kerajaan beli, ini adalah satu tanah yang kerajaan tak beli, tempat ini tak ada transaksi berlaku dalam masa lima, sepuluh tahun umpamanya. Kalau lima tahun, lima tahun yang lepas, dengan harga sekarang, mana boleh dibuat satu perbandingan.

Jadi dalam keadaan sedemikian, kalau penilai kita tidak berfikir, maknanya dia tak payah jadi pegawai penilailah. Yang Berhormat, kita jangan salahkan orang begini, saya tahu Yang Berhormat mempertahankan pegawai tetapi jangan mempertahankan sekira perkara tak betul menjadi betul.

Dato' S. G. Sothinathan: Yang Berhormat, saya tidak mempertahankan pegawai tetapi di sini kita kena menerima hakikat. Kita kena ikut dasar, jangan kita mementingkan individu katakan individu ini harus dibayar, tidak. Di sini kalau individu itu diberi kebebasan sama ada untuk menjual atau tidak, dia kena buat keputusan. Kalau harga tak baik jangan jual, itu sahaja.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Saya bukan mempertahankan individu, dengar betul-betul cakap saya. Saya mempertahankan kawasan ini, ada 4,000 penduduk.

Dato' S. G. Sothinathan: Tapi kawasan yang dimaksudkan itu satu bidang tanah sahaja.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Kalau Giat MARA ini tidak dibuat, makna wang RM10,000 kehilangan kerajaan nak bagi, oleh sebab bodoh pegawai tak buat penilaian betul. Tanah tak dijual, Giat MARA tak buat.

Dato' S. G. Sothinathan: Itu saya percaya kalau Yang Berhormat katakan projek itu penting dan kerajaan nak ambil tanah itu, tapi nak mempertahankan kedua-dua pihak memang saya rasa itu ada masalahlah. Jadi saya harap kerajaan negeri yang membuat atau agensi yang membuat keputusan untuk membayar, mungkin ia boleh mempertimbangkan perkara ini di mana Yang Berhormat sendiri ...

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Ini tak ada kerajaan negeri ya, ini pusat semua.

Dato' S. G. Sothinathan: Okey, ini pun mungkin Yang Berhormat boleh berikan pandangan kepada agensi tersebut supaya mempertahankan kepentingan kedua-dua pihak. Saya rasa kita tidak boleh salahkan mana-mana pihak di sini, tetapi ini adalah satu perkara yang mana budi bicara digunakan oleh kedua-dua pihak untuk membuat keputusan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Sungai Petani dan Ledang telah bertanya tentang jaminan, tentang keselamatan hak milik tanah tidak bertukar balik kepada orang lain di bawah sistem e-Tanah. Sebenarnya sistem e-tanah menyediakan ciri keselamatan berikut untuk memastikan hak milik tidak bertukar iaitu antara ciri-cirinya ialah penggunaan digital *signature* atas cetakan dokumen hak milik. Yang kedua ialah cetakan berkod ke atas dokumen hak milik keluaran hak milik berdaftar. Ketiga ialah, data-data hak milik berdaftar disimpan di dalam pangkalan data sebagai imej dengan fungsi *read only* dan sebarang *tampering* akan dikesan secara automatik.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Sungai Petani Yang Berhormat.

Dato' S. G. Sothinathan: Biar saya habiskan ini, lepas itu Yang Berhormat boleh tanya. Yang keempat ialah proses kerja dalam sistem e-tanah menggunakan konsep *workflow* dan *voting* di mana ID pengguna, tarikh dan urusan di rekod bagi setiap transaksi. Ya, Yang Berhormat Sungai Petani.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ini fasal masalah penggunaan elektronik. Kita ada mempunyai masalah, JPJ pun mempunyai masalah mengenai hak milik kereta dan sebagainya, banyak masalah. Jadi bagaimana Yang Berhormat boleh bagi jaminan bahawa menggunakan sistem elektronik ini tidak menimbulkan masalah? Katakanlah dia *key in* dengan izin kod yang salah, kemudian nombor pun salah, nombor hujung salah, nombor depan pun salah. Jadi kadang-kadang orang boleh tukar hak milik.

Jadi semuanya elektronik, ia bukan lagi di atas kertas yang boleh kita tunjuk. Elektronik ini siapa sahaja kalau dia boleh access kepada kod dan dia buka dan ini akan menimbulkan masalah. Jadi bagaimanakah Yang Berhormat boleh beri jaminan ini, kegunaan elektronik ini banyak masalah. Masa kita *enter*, kod ia salah dan sebagainya. Jadi siapa yang akan mengendalikan ini? Kalaulah kod yang salah, pertukaran hak milik juga akan berlaku. Kalau ini berlaku, apakah dalam keseluruhan sistem tadi akan banyak menimbulkan masalah kepada tuan tanah? Terima kasih.

Dato' S. G. Sothinathan: Yang Berhormat bagi Sungai Petani, sebenarnya saya memang bersetujulah, tapi masalahnya di sini ialah elemen faktor manusia yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat. Jadi di sini untuk menjayakan sistem ini, sebenarnya kita mempunyai kakitangan yang beretika dan juga mempunyai tahap integriti yang tinggi. Lagi ini adalah di antara penekanan khusus yang diberikan kepada aspek ini untuk menjayakan sistem ini. Untuk mengatasi masalah-masalah sampingan yang lain di dalam sistem e-Tanah ini, kita mulakannya secara *pilot*. Bermakna kita telah pun menyiapkannya di Pulau Pinang, dan sedang berfungsi sekarang.

Kita akan lihat bagaimana perkembangannya, apakah masalah-masalah yang wujud, ada sedikit masalah tapi kita telah perbetulkan. Jadi kita akan lihat perkembangannya dan selepas itu ia akan diperkembangkan di seluruh negeri Semenanjung. Tuan Yang di-Pertua, saya ...

Cik Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Batu Gajah.

Cik Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang Berhormat, mengenai penggunaan elektronik, pendaftaran cara elektronik seperti dinyatakan dalam rang undang-undang ini. Ada ramai

peguam sebenarnya sangat risau dan mereka tanya siapakah yang akan diberi kuasa sepenuhnya untuk mempertahankan keselamatan maklumat ini?

■1450

Jika apa-apa berlaku, apakah bantuan peranan yang akan diberi kepada pemilik tanah selepas pemakaian ini dan penipuan masih berlaku. Mereka juga ingin tahu, tadi Yang Berhormat ada bagi banyak langkah-langkah pencegahan yang telah diguna pakai sebelum ini dan apa terjadi kepada kes-kes di mana telah wujud pindah milik secara *fraud* ini, secara tipu ini?

Ini ada satu kes di mana pemiliknya adalah Gembira Generasi Sdn Bhd. Apabila buat carian baru-baru ini didapati telah dipindah milik tanpa pengetahuan pemilik asalnya kepada pihak individu yang lain. Jadi bagi kes yang sebelum ini, apa bantuan telah dihulurkan kecuali panggil mereka pergi *in court*. Jadi saya hendak tanya, jadi ini kalau tidak pelabur, pembeli tanah mereka tidak merasa selamat dan yakin dengan *electronic system* dan mereka beritahu saya ini e-tanah yang dijalankan di Penang, sebenarnya telah banyak timbul masalah dan menyebabkan kelewatan. Jadi ini beberapa isu dipanggil oleh peguam mereka yang pakar dalam aspek ini. Apakah jaminan *security aspect* dengan pemakaian elektronik ini? Siapa yang akan memastikan tiada berlaku *hacking* dalam sistem ini?

Dato' S. G. Sothinathan: Saya gembira dengar peguam ini menimbulkan banyak masalah. Sebenarnya masalah yang dibangkitkan, masalah penipuan pun, di mana kita tahu kalau peguam itu menjalankan tugas secara amanah, maka di situ kita boleh juga mengelakkan masalah penipuan ini sebahagian besarnya boleh dielakkan.

Jadi saya minta Yang Berhormat minta menyeru kepada mereka supaya apabila mereka diberi tugas untuk *witness* dengan izin, tandatangan pembeli semua, pastikan bahawa mereka benar-benar tidak berpihak kepada mana-mana pihak tetapi menjalankan kerja-kerja mereka secara jujur, saya ingat itu pun boleh membantu kita dengan banyak. Dengan isu keselamatan, memang ini adalah satu ciri yang penting diberikan penumpuan dalam sistem e-tanah. Di Penang memang kita ada, saya mengakui pada mula-mula kita menghadapi sedikit masalah dalam pelaksanaannya apabila kita mula melaksanakan pada awal pada bulan ini, tetapi kita telah pun berjaya mengatasi masalah tersebut dan sistem itu telah berfungsi secara sempurna buat masa ini. Jadi sekarang saya beralih kepada satu perkara yang sangat penting di mana...

Cik Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya rasa Yang Berhormat, kita diminta untuk meluluskan rang undang-undang ini, pindaan ini. Jadi boleh bagi satu jawapan yang lebih spesifik selain daripada kenyataan, kami akan pastikan bahawa ini tidak akan berlaku, kami akan menekankan ciri-ciri keselamatan. Soalan yang ditanya, siapa yang akan bertanggungjawab apabila berlaku kejadian sedemikian, apa peranan yang akan dimainkan?

Ya, sebelum ini kes-kes yang lalu adakah orang dalaman ada disiasat? Bagaimana ia boleh dicegah dengan sistem elektronik tidak berlaku lagi? *Don't give me a general answer.*

Kalau tidak kami di sini tak yakin, bagaimana hendak kita yakinkan pembeli pemilik-pemilik tanah kita yang luluskan undang-undang. Jadi kalau beri kenyataan awam, kita pun boleh bagi.

Dato' S. G. Sothinathan: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya apa yang diminta oleh Yang Berhormat ialah satu jaminan. Memang kerajaan beri jaminan bahawa kita akan wujudkan satu sistem keselamatan. Kalau manusia hendak tipu juga, kita cuma boleh ambil tindakan undang-undang terhadap mereka. Kita ada sistem perbankan.

Walaupun sistem perbankan dijamin oleh kerajaan, tetapi masih lagi ada penipuan tetapi perbezaannya di sini kita tidak ada pampasan yang kita sediakan oleh kerajaan. Itu sahaja. Kita tidak ada satu sistem seumpama mana, seperti mana yang dikatakan oleh Yang Berhormat tadi, *you are ...* Kita tidak ada sistem pampasan seumpama itu di negara kita. Kita tidak mengamalkan sistem tersebut. Itu sahaja perbezaan.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Minta penjelasan.

Dato' S. G. Sothinathan: Namun, hendak katakan saya boleh beri jaminan bahawa tidak akan ada lagi sebarang penipuan itu, saya tidak boleh. Kita adakan satu sistem yang selamat digunakan. Walaupun betapa selamatnya, kita masih lagi tidak ada juga pihak-pihak ataupun peguam-peguam, ataupun individu-individu yang bersubahat dengan pihak-pihak tertentu untuk melakukan.

Jadi kita akan memantau semua pegawai-pegawai-pegawai kerajaan yang diamanahkan untuk melaksanakan tugas ini, kita akan pastikan bahawa mereka mempunyai integriti yang tertinggi. Kalau ada juga satu, dua pegawai yang menyalahgunakan kuasa, maka di situ kita juga boleh, kita akan mengambil tindakan untuk menyelesaikan masalah itu.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan.

Dato' S. G. Sothinathan: Itu sahaja jaminan yang boleh saya beri. Saya tak boleh katakan, saya boleh bayar pampasan.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan, penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat hendak beri jalan Yang Berhormat?

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Saya rasa, saya pun minat hendak tahu. Sekiranya kita menyimpan duit di bank, sekiranya duit itu dicuri, bank ada sistem untuk *trace who, where went wrong*. Di mana dan siapa yang akan bertanggungjawab ke atas kecurian itu. Di sini tak sama. Kita hendak tahu ialah bolehkah sistem yang kerajaan yang ada, *trace* kepada sesiapa yang bertanggungjawab ke atas penipuan itu.

Ini kerana sampai sekarang kita tidak melihat; tak ada orang yang dihukum, tak ada seolah-olah tak ada siasatan, tak ada sesiapa yang perlu bertanggungjawab. Itu yang membimbangkan kami. Sekiranya ini berlaku dan tak ada sesiapa yang perlu bertanggungjawab, dia akan berlaku. Ini kerana orang yang membuat penipuan ini tidak akan dihukum dan kami tahu ialah adakah sistem kerajaan sekarang bahawa mereka yang menipu akan dihukum?

Dato' S. G. Sothinathan: Penipuan itu adalah di bawah bidang kuasa pihak polis. Polis kalau ada bukti yang kukuh mereka akan buat; tetapi kalau tidak ada sebarang siasatan itu adalah *general statement* seperti yang dikatakan oleh Batu Gajah tadi, *general statement*. Jangan buat *general statement* lagi Yang Berhormat. Saya cuba...

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Tuan Yang di-Pertua.

Dato' S. G. Sothinathan: Saya rasa, saya akan, saya kena juga...

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Satu penjelasan yang spesifik...

Dato' S. G. Sothinathan: Yang Berhormat Tanjong saya rasa kita boleh bincangkan bila saya sekarang akan beri jawapan tentang seksyen 340...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Belum beri jalan lagi.

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Penjelasan Yang Berhormat tak berapa memuaskan setakat ini. Okeylah, secara ringkas, setakat ini ada berapa orang dari pejabat tanah disiasat?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat kena jawab soalan, ya.

Dato' S. G. Sothinathan: Ya Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya kalau kita lihat, apa yang diminta oleh Tanjong tadi pun adalah berkaitan dengan bilangan –bilangan kes penipuan dan sebagainya. Berapa pegawai-pegawai itu saya tidak ada angka-angka terperinci tentang itu. Namun, semua pegawai-pegawai yang disyaki melakukannya memang telah disiasat oleh Pejabat Tanah. Pada tahun 2007, saya ingat Yang Berhormat Tanjong minta berapa kes penipuan untuk tahun ini. Bilangannya ialah 39 kes.

Jadi saya pergi balik kepada isu berkaitan dengan pindaan seksyen 340. kenapa ianya tidak dipinda buat masa ini? Sebenarnya mengikut mengenai isu penipuan hak milik ini, beberapa perbincangan telah diadakan di antara kementerian ini dengan pihak Jabatan Peguam Negara. Jabatan Peguam Negara berpendapat permasalahan yang berbangkit daripada seksyen 340 Kanun Tanah Negara tersebut adalah berhubung interpretasi pemakaian proviso kepada subseksyen 340(3) Kanun Tanah Negara.

Permasalahan ini timbul berikutan dengan percanggahan keputusan di antara Mahkamah Rayuan di dalam kes Adorna Properties Sdn Bhd vs Boonsom Boonyanit dalam kes 'Ong Mei Num' lawan Pentadbir Tanah Daerah Johor Bahru dengan keputusan Mahkamah Persekutuan dalam Adorna Properties Sdn Bhd vs Boonsom Boonyanit.

Percanggahan ini telah menyebabkan terdapat dua pendekatan yang berbeza yang diambil oleh mahkamah rayuan dan Mahkamah Persekutuan dalam mentafsirkan proviso kepada subseksyen 340(3) iaitu sama ada pembeli suci hati dengan balasan bernilai ataupun *purchaser in good faith and for valuable consideration* dengan izin, yang dinyatakan dalam proviso tersebut merujuk kepada pembeli serta merta ataupun *immediate purchaser* dengan izin ataupun pembeli terkemudian. *Subsequent purchaser* dengan izin. Subseksyen 340(3) memperuntukkan seperti berikut iaitu saya tidak, saya rasa subseksyen 340 memang ada pada Ahli-ahli Yang Berhormat,

sebenarnya seksyen ini kandungannya adalah secara ringkas adalah dengan izin *provided di* mana ianya merujuk kepada *subsequent purchaser*, saya minta maaf. Jabatan Peguam Negara sebenarnya telah meneliti perkara ini seterusnya berpandangan bahawa memandangkan pemakaian proviso tersebut adalah jelas hanya untuk subseksyen 340(3) Kanun Tanah Negara sahaja, maka perkataan pembeli yang dinyatakan di dalam proviso ini hanyalah merujuk kepada pembeli yang dinyatakan di dalam subseksyen 340(3) itu sahaja. Iaitu pembeli terkemudian. *Subsequent purchaser* dan bukannya pembeli serta merta. Iaitu di mana *purchaser in good faith* yang dimaksudkan tadi.

Oleh yang demikian, satu pindaan kecil bagi memperjelaskan perkara ini perlulah dibuat bagi mengelakkan kekeliruan berhubung dengan penaksirannya pada masa hadapan. Walau bagaimanapun, penelitian perbincangan yang lebih lanjut mengenai cadangan pindaan kepada seksyen 340 ini perlulah dibuat bagi memastikan satu rumusan yang lebih tepat dan jitu dapat diambil dalam menyelesaikan persoalan yang berbangkit. Perkara ini sedang dalam pertimbangan Jabatan Peguam Negara dan sebaik sahaja ianya selesai mereka akan menilai semula, mengkaji semula kawalan sistem yang kita ada. Jadi bila ianya disiapkan, maka kita akan menetapkan pindaan untuk seksyen ini.

■1500

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Penjelasan, apakah *statutory compensation scheme* yang saya bangkitkan tadi, satu bahagian daripada kajian yang dijalankan sekarang?

Dato' S. G. Sothinathan: Saya minta Yang Berhormat ulang sekali.

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Apakah *statutory compensation scheme* yang saya bangkitkan pagi tadi, bahagian dalam kajian yang sedang dilakukan oleh AG Chambers?

Dato' S. G. Sothinathan: Ya, ia memang adalah juga sebahagian daripada kajian dalam AG Chambers ini.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan, dalam kes Adorna Properties vs Boonsom Boonyanit. Satu kes yang boleh jadi skandal untuk negara. Sistem perundangan *land law*. Dan mana orang yang *bona fide*, tuan punya boleh ditipu dengan cara-cara *fault detector*, yang palsu. Ini berlaku berapa lama, tujuh tahun dan kenapa kerajaan dan Parlimen begitu tidak bertanggungjawab untuk mengambil tindakan yang segera supaya tidak ada berulang kes-kes penipuan yang lain.

Adakah Yang Berhormat ada angka-angka, berapa kes semacam Adorna Properties vs Boonsom Boonyanit ini sudah berlaku? Berapa orang sudah ditipu dengan cara-cara ini dan apa nilai? Mungkin berpuluh-puluh, bukan beratus-ratus juta ringgit dan ini oleh kerana satu kes yang dibuat oleh *Federal Court*, Ketua *Chief Justice* yang boleh dianggap sebagai '*a rude chief justice*'.

Tuan Yang di-Pertua, sekarang kita ada *chief justice* dan '*a rude chief justice*'. Ada dua senarai sekarang, ketua hakim yang baik, ketua hakim yang jahat. Yang inilah antara lain,

kenapa tindakan tidak dibetulkan supaya penipuan semacam ini diberhentikan dengan segera tidak ada mangsa-mangsa yang lain. Kenapa membenarkan '*a rude chief justice*' buat perkara semacam ini.

Dato' S. G. Sothinathan: Yang Berhormat Ipoh Timur, saya telah pun beritahu tentang bilangan kes-kes penipuan. Seperti yang dikatakan tahun 2005 kita ada 63 kes, 2006 - 83 kes, dan 2007 setakat ini 39 kes. Jadi kita lihat kebanyakan kes-kes penipuan ini berasas sebenarnya, di mana kes hak milik itu dikatakan hilang dan cuba mendapat balik gantian dan sebagainya. Jadi kita cuba memperketat sistem pentadbiran kita di mana untuk kes-kes gantian hak milik ini kita tidak lagi benarkan ianya dilakukan oleh peguam sahaja, tetapi orang yang mengakui bahawa hak milik itu telah hilang kena hadir secara peribadi di pejabat tanah untuk memperoleh ataupun mendapatkan hak milik gantian. Ini adalah antara sistem-sistem yang kita telah pun perkenalkan buat masa ini, tetapi berkaitan dengan seksyen 340 saya telah katakan sebenarnya, bahawa tidak ada sebarang masalah dengan seksyen 340 ataupun seksyen 340(3).

Saya telah jelaskan bahawa mengikut pandangan yang diberikan kepada saya, 340 itu merujuk kepada *subsequent purchaser in good faith*, tetapi kita tahu bahawa dalam kes Adorna Properties, apa yang dimaksudkan ialah *good faith* itu telah pun diguna pakai untuk *the first purchaser*, itulah yang menjadi masalah. Jadi itu tidak ada, '*that's no problem in the wording of section 340, the problem is in the interpretation of the Federal Court in the case of Adorna Properties and the other case in the Court of Appeal decision...*'

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan, masalah ini apa yang disifatkan sebagai seorang peguam veteran Lim Kim Chai, masalahnya ialah ketua hakim itu, dia tidak faham Inggeris yang *simple*. Apa yang *simple English cannot understand* dan sebab itu adalah berlaku, boleh ada satu *loophole* di mana penipuan tanah ini berlaku. Sebab itu saya anggap dia sebagai *a rude chief justice* dan kenapa oleh kerana ada berlaku pertikaian semacam ini, bahawa undang-undang tidak dibetulkan, dijelaskan supaya tidak *misunderstanding* apa niat yang sebenarnya. *No two ways about it* dan tidak benarkan apa-apa *rude chief justice* atau apa-apa *rude judges* untuk salah guna kuasa mereka.

Dato' S. G. Sothinathan: Yang Berhormat, saya telah pun menerangkan pendirian kerajaan tentang seksyen 340 dan kita telah maklumkan bahawa 340 ini perlu dikaji secara terperinci, dan ini sedang dilakukan oleh Jabatan Peguam Negara termasuk juga satu sistem untuk pampasan dan sebagainya sedang dikaji. Tetapi tujuan kita mempercepatkan pindaan kepada Kanun Tanah Negara ini ialah untuk memulihkan bahawa sistem pendaftaran tanah secara berkomputer ini dapat dilaksanakan di seluruh negeri dengan segera. Kalau kita hendak tunggu sampai ianya dikaji dan bawa balik mungkin mengambil masa dan ia akan menggugat perlaksanaan sistem pentadbiran tanah secara berkomputer. Jadi itu adalah tujuan, tapi memang perkara ini kita ambil serius dan memang dalam pertimbangan serius Jabatan Peguam Negara. Saya beri jaminan kepada Yang Berhormat, jangan risau.

Saya tidak mahu beri komen tentang hakim-hakim semua itu, saya tidak mahu beri komen. Saya cuma boleh beri setakat perundangan yang ada itu, kalau hendak tanya apa interpretasi saya, saya boleh bagi tahu. Apa yang kita cuba lakukan saya boleh beri tahu. Jangan keluar daripada bidang kuasa saya dan tanya perkara-perkara yang tidak perlu saya jawab.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Terima kasih, sekurang-kurangnya Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak menolakan bahawa ada '*a rude chief justice*' dan ada *rude judges*, dan tidak mahu membela oleh kerana ini berlaku. Ini benar, kalau mahu saya namakan saya boleh namakan. Mahu saya namakan? Itu daripada Sepilok tidak mahu. Yang Berhormat ada kata bahawa, kaji, kaji sedang dikaji. Ini tak mahu dengar lagilah, kaji dalam keadaan...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Siapa dia? Mana nama dia? Nama dia mana?

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Bila kajian akan disempurnakan...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Dia pembohong, dia tidak ada nama pun.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Oleh kerana kes Adorna Properties Berhad ini sudah lama. Kita tidak mahu *another case* dan sebab itu...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tuan Yang di-Pertua, ini Ketua Pembangkang pembohonglah... Kita minta nama dia tidak bagi.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Oleh sebab itu ada *urgency*. Orang tidak siuman ada di sini.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Bagi nama, siapa nama, mana nama dia?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang lain jangan ganggu Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Orang tak siuman. Kita tidak mahu tahu.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ini buktinya pembohong, pembohong kepada Dewan. Tidak ada nama pun. Kalau dia bohong saya keluarlah saya tidak mahu dengar dia punya pembohongan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ini kes yang serius, tetapi dia tidak faham. Ini tidak ada standard. Saya mahu tahu kenapa terus kaji, kaji oleh kerana *urgent* supaya tidak ada lagi kes semacam ini berlaku. Bolehkah kita tahu bila tarikh yang tetap, bila kajian boleh dibawa ke Dewan yang mulia ini atau kita mahu tunggu *after next election*, *after* lima tahun, lepas sepuluh tahun.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat Timbalan Menteri ringkaskanlah...

Dato' S. G. Sothinathan: Tuan Yang di-Pertua saya rasa saya telah pun berikan penjelasan yang cukup.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Bila, bila?

Dato' S. G. Sothinathan: Tapi Yang Berhormat Ipoh Timur dia tidak mahu dengar dia ulang balik satu perkara sama sahaja. Mungkin niat lainlah, saya tidak tahu. Jadi Tuan Yang di-Pertua saya beralih kepada pertanyaan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Ledang, iaitu sekiranya persempadanan negeri adalah mengikut sungai dan sama ada sempadan ini akan berubah sekiranya sungai itu mengubah alirannya ataupun diluruskan.

Untuk makluman Yang Berhormat sempadan antara negeri mempunyai wartanya tersendiri. Walaupun sungai yang menjadi sempadan negeri itu berubah, sempadan antara negeri tidak berubah kecuali terdapat persetujuan baru antara negeri-negeri tersebut.

Yang Berhormat Tanjong telah menanya tentang projek perintis e-tanah di Pulau Pinang, saya percaya saya telah pun menjawab tadi perkara ini dan Yang Berhormat Tanjong juga telah bertanya tentang prosedur sistem pendaftaran tanah berkomputer isu di mana original *title* telah dibuang apabila transaksi baru dilakukan.

Untuk maklumat Yang Berhormat semasa proses pemindahan maklumat dari daftar asal sistem pendaftaran berkomputer daftar-daftar ini tidak pernah dibuang atau dimusnahkan. Ianya masih disimpan dan diguna sebagai rujukan untuk masalah-masalah pemilikan.

Yang Berhormat Pasir Puteh telah membangkitkan perkara berkaitan dengan cukai tanah pertanian, di mana ini sebenarnya adalah di bawah bidang kuasa negeri, tetapi mengikut Kanun Tanah Negara cukai tanah hanya boleh dikaji semula setiap sepuluh tahun sekali dan tidak sewenang-wenangnya. Satu lagi perkara ialah tentang kawalan atas tanah *reserved* oleh penjawat awam...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Pasir Puteh Yang Berhormat.

Datuk Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri saya tengok sepuluh tahun boleh dikaji semula, kalau kita tengok empat tahun dua kali naik. Apa macam? Boleh tidak Kanun Tanah Negara pastikan dalam sepuluh tahun baru boleh semak balik. Kalau empat tahun dua kali naik, saya tidak kata negeri saya, tapi kita tahu ini tanah rakyat, berat kerana padi dan tanaman tidak menjadi. Terima kasih.

■1510

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat ya.

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Terima kasih.

Dato' S. G. Sothinathan: Yang Berhormat Pasir Puteh, saya rasa tidak ada mana-mana negeri yang naikkan dua kali dalam sepuluh tahun kerana tidak ada peruntukan dalam perundangan untuk berbuat demikian. Jadi, Yang Berhormat juga telah tanya tentang tujuan pindaan pada seksyen 62 iaitu di mana kita ada penjawat awam. Sememangnya tujuan pindaan ini ialah untuk memastikan supaya tanah-tanah *reserve* kerajaan awam, saya maksudkan tanah

reserve di sini ialah tanah-tanah kawasan lapang. Ini tidak digunakan untuk tujuan-tujuan lain. Untuk mempertahankan, bukan *reserve* sungai semua, tak ada. Tak ada masuk dalam ini.

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya minta kalau boleh akan datang ambil kira rizab sungai dan laut kerana ini penting. Saya tengok sekarang ini tak ada batas, dibuat rumah. Saya tidak kata Kelantan, saya lalu mana sungai pun. Kelantan tak kiralah pasal dia parti pembangkang. Kalau negeri Barisan Nasional pun kena ada sistem. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Timbalan Menteri kena habiskan dalam 15 minitlah ucapan.

Dato' S. G. Sothinathan: Saya boleh habiskan dalam lima minit lagi Tuan Yang di-Pertua. Iaitu perkara lain yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi adalah berkaitan dengan premium tanah yang tamat tempoh *lease* ataupun pajakannya. Sebenarnya bila diberi milik sesebuah kawasan, kuasa kerajaan negeri tentukan premium berdasarkan jenis kegunaan tanah dan juga pembangunan di sekitarnya dan tidak semata-mata untuk dikatakan bahawa kawasan pertanian yang sekarang sudah menjadi kawasan perbandaran itu, maka dari segi premiumnya masih lagi berdasarkan tanah pertanian. Jadi ini adalah semua keputusan-keputusan yang berdasarkan dasar-dasar yang sedia ada.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi perkara yang ditanya oleh Yang Berhormat Ledang dan juga Pengkalan Chepa ialah tentang pemilik tanah di mana ada laluan TNB diberi pampasan seperti nilai tanah diambil semula. Sebenarnya pampasan adalah tertakluk kepada Akta Bekalan Elektrik 1990 di mana kalau kita lihat kalau ada pengambilan tanah individu, tanah-tanah kecil oleh TNB untuk memasang talian rintis mereka, maka tanah-tanah kecil itu sebenarnya diambil semula. Jadi mereka bayar pampasan sepenuhnya kecuali bagi tanah-tanah perladangan di mana mereka gunakan konsep *easement* dengan izin, masih lagi. Jadi di situ pampasannya kurang tetapi hak milik masih lagi dekat pemilik asal tetapi bagi tanah-tanah kecil, semuanya masih lagi sekarang mereka gunakan sistem pengambilan *lease* sepenuhnya.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Putatan telah pun membangkitkan perkara berkaitan dengan penipuan urusan tanah. Saya percaya perkara ini pun telah saya sentuh tadi iaitu tentang ciri-ciri keselamatan yang masih telah diambil kira dalam pengurusan e-Tanah dan perkara kedua yang dibangkitkan oleh beliau ialah tentang *e-Cadastre*. Sebenarnya pengiktirafan pangkalan data ukur *cadastre* memang telah dimasukkan dalam cadangan pindaan Kanun Tanah Negara, Seksyen 5 untuk pastikan bahawa segala rungutan ataupun kebimbangan beliau dapat diambil kira dan satu lagi perkara ditanya ialah sama ada e-Tanah meliputi Sabah dan Sarawak. Sebenarnya jawapannya ialah tidak. Buat masa ini, ianya digunakan cuma di Semenanjung sahaja. Yang Berhormat...

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Penjelasan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Bukan maksud saya ini meliputi Sabah dan Sarawak, apa maksud saya tadi, akan

diambil kira sekiranya Sabah dan Sarawak akan mulakan dengan pengurusan elektronik ini, tapi apa yang penting Yang Berhormat Timbalan Menteri, adalah istilah-istilah *e-Cadastre* harus diambil kira apabila rang undang-undang ini kita buat dan lagi yang soalan saya sentuh tadi pasal ini, adakah pengurusan e-Tanah ini boleh *online* atau tidak? *Online* di seluruh negara, itu pertanyaan penting bagi saya.

Dato' S. G. Sothinathan: Yang Berhormat Putatan, sebenarnya pelaksanaan e-Tanah ini kita mula dengan Pulau Pinang dan Semenanjung Malaysia, kita akan adakannya secara empat fasa. Selepas itu, kita hendak pastikan bahawa sistem ini berjaya sepenuhnya, jadi kita tidak mahu mengambil sebarang risiko dalam perkara ini. Mungkin selepas itu kementerian juga akan mempertimbangkan untuk..., sebenarnya tujuan kita ialah untuk mengadakan satu e-sistem untuk seluruh negara, bukan saja Semenanjung tapi ini adalah yang di bawah Fasa Pertama. Jadi memang ianya tidak akan tertinggal tetapi ia akan mengambil sedikit masa lagi. Jadi, sistem e-Tanah ini buat masa ini cuma untuk di Semenanjung sahaja. Jadi kalau kita hendak berurusan seperti membuat pembayaran tanah kita boleh lakukan di mana-mana tempat di Semenanjung ini. Kita boleh buat melalui penggunaan internet dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Bagan telah pun menyentuh tentang isu cukai tanah bagi dua lot. Sebenarnya ini adalah kes di mana saya percaya ini adalah dua lot kecil, bak dia kata tadi macam tiga segi. Jadi kita ada hak minimum untuk sesuatu lot. Jadi, kalau sebenarnya cukai tanah adalah berdasarkan keluasan tanah. Keluasan tanah adalah faktor pertama, faktor kedua ialah kita adakan cukai tanah minimum. Katakan pada lot yang bersebelahan, katakan mungkin kalau cukai tanahnya RM30 dan ianya adalah kadar minimum, bermakna di sini walaupun saiznya kecil atau sama besar, maka ia akan tetap dikenakan juga RM30 minimum. Jadi kalau dua lot itu memang kita tidak boleh elak dari daripada itu. Jadi kita kena bayar untuk dua lot. Jadi satu cara yang terbaik ialah *to amalgamate* iaitu disambung semula, dicantumkan kedua-dua hak milik ini, tetapi saya memang faham tentang kesusahan perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi bahawa kos untuk dibayar kepada juruukur berlesen itu memang tinggi, tapi bukan tinggi kalau kita bandingkan dengan RM30/RM60 kalau kita lihat pada angka RM1,000 lebih, itu memang tinggi.

Jadi pemilik berkenaan harus buat keputusan kerana apabila pemilikan tanah ini dibuat setelah kita tahu bahawa ini adalah keadaan tanah, inilah cukai tanah yang kita harus bayar, kita dengan izin, *made the inform decision*. Inilah satu *decision* yang dibuat tanpa pengetahuan. Jadi saya rasa Yang Berhormat boleh beri penerangan kepada pihak yang terlibat tersebut.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Habiskan ucapan Yang Berhormat ya.

Dato' S. G. Sothinathan: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Pendang telah pun membangkitkan sama ada Sistem e-Tanah boleh mempercepatkan urusan tanah. Memang itulah

yang diharapkan supaya kita dapat menjalankan urusan-urusan tanah dengan lebih cepat. Buat masa ini, kita tahu bahawa kita ada banyak masalah, tunggakan dan sebagainya.

Tentang pembayaran cukai melalui internet, apa yang sekarang dilakukan di Selangor adalah di bawah..., sebenarnya beliau telah pun bangkitkan masalah berkaitan dengan cukai taksiran. Ianya adalah di bawah pihak berkuasa tempatan, bukan cukai tanah. Bagi pentadbiran tanah, bayaran secara *online* telah mula dilaksanakan di Selangor dan negeri Perak, tetapi Yang Berhormat daripada Pendang saya percaya beliau telah pun bangkitkan perkara berkaitan dengan taksiran. Saya percaya itu adalah di luar bidang kuasa saya. Jadi, Tuan Yang di-Pertua,...

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Penjelasan.

Dato' S. G. Sothinathan: Ya, Bagan.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Ada dua syarikat yang menggali pasir dari dasar laut untuk tebus guna tanah di Pulau Pinang, tadi yang saya bangkit. Ada jawapan untuk itu ke? Terima kasih.

Dato' S. G. Sothinathan: Saya setuju Yang Berhormat kata bahawa mereka diberi kelulusan untuk menggali pasir di satu tempat tetapi mengambil secara haram di tempat yang lain. Jadi, memang itu adalah satu kesalahan yang harus dibawa kepada mahkamah untuk diambil tindakan, tetapi dengan mengadakan royalti bermakna memang kalau mereka mengeluarkan sebarang bahan pasir daripada tanah, maka di situ kita harus kena dibayar *royalty*, tetapi pembayaran royalti tidak bermakna perkara yang salah yang dilakukan oleh mereka itu menjadi satu yang betul di bawah undang-undang. Perkara lain yang disentuh ialah berkaitan dengan seksyen 425 iaitu berkaitan dengan *squatters*. Sebenarnya tidak ada sebarang pindaan yang dibuat berkaitan dengan seksyen 425. Cuma pindaan dibuat kepada seksyen 426 di mana denda dan juga hukuman penjara dipertingkatkan untuk pengeluaran bahan batuan dan tanah secara haram. Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya percaya saya telah pun menjawab...

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: Sabak Bernam Datuk, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: Sikit saja, sikit saja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ringkas saja.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: Ini ada kaitan dengan masalah rakyat semasa ini. Tentang cadangan supaya satu jawatankuasa khas bertindak menyelesaikan masalah harta pusaka kecil, di Sabak Bernam ini sangat banyak. Itu satu. Yang keduanya, di Sabak Bernam ini kalau kita mencadangkan orang miskin ini saya kata tanah tak banyak, jadi kalau pemberimilikan itu berdasarkan satu ekar, maka boleh tak dipertimbangkan untuk di pecah

milik lebih kecil untuk tapak rumah mereka saja. Jangan diminta tukar perumahan kerana premium dan seumpamanya menyukarkan. Terima kasih Datuk.

■1520

Dato' S. G. Sothinathan: Terima kasih Yang Berhormat Sabak Bernam, sebenarnya perkara ini boleh kita bangkitkan semasa kita membentangkan pindaan Harta Pusaka Kecil, mungkin dalam sesi ini juga memang ianya ada dalam giliran rang undang-undang yang harus dipinda. Namun saya boleh mengemukakan tentang statistik-statistik terperinci kepada Yang Berhormat tentang kawasan Sabak Bernam ini sebentar nanti tetapi cuba bangkitkan semasa kita membentangkan dalam pindaan nanti.

Tuan Yang di-Pertua saya percaya saya telah pun menjawab hampir kesemua soalan-soalan yang telah dibangkitkan. Tujuan kita membuat pindaan ini dengan segera ialah untuk melaksanakan sistem pentadbiran tanah secara berkomputer. Kita memang menghargai dan juga kita tahu perasaan rakyat tentang kenapa tidak ada pindaan kepada seksyen 340 tetapi perkara itu adalah satu perkara yang menjadi akar umbi kepada *torrent system*. Jadi ianya perlu diteliti secara terperinci maka selepas itu barulah kita akan membuat pindaan kepada seksyen tersebut. Jadi saya ucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi pandangan dan cadangan mereka. Sekian terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua (datuk Dr. Yusof bin Yacob) ***mempengerusikan Jawatankuasa***]

Fasal-fasal dikemukakan kepada Jawatankuasa.

Fasal 1 hingga 29 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dimaklumkan kepada Majlis sekarang.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan; dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

**RANG UNDANG-UNDANG
PIHAK BERKUASA PELAKSANAAN KORIDOR UTARA 2007**

Bacaan Kali Yang Kedua Dan Ketiga

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Yang Berhormat Menteri sila.

3.24 ptg.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon untuk mencadangkan iaitu bahawa Rang Undang-undang Bernama Suatu Akta Untuk Memperbadankan Pihak Berkuasa Perlaksanaan Koridor Utara untuk mengadakan peruntukan mengenai arah, dasar dan strategi yang wajar berhubung dengan pembangunan sosioekonomi dalam Wilayah Ekonomi Koridor Utara, untuk mengadakan peruntukan bagi penyelarasan antara agensi kerajaan, untuk menggalakkan perdagangan, pelaburan dan pembangunan dalam Wilayah Ekonomi Koridor Utara dan untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berkaitan atau berkesampingan dengannya dibacakan kali yang kedua sekarang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Baiklah, sila Yang Berhormat.

Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Tuan Yang di-Pertua. Rancangan Malaysia Kesembilan telah memberi penekanan kepada pembangunan merentasi sempadan bagi mengurangkan ketidakseimbangan pembangunan antara wilayah dan negeri serta kawasan luar bandar dan bandar.

Dalam hal ini Rancangan Malaysia Kesembilan telah mengenal pasti lima teras utama untuk memastikan pembangunan wilayah yang seimbang, yang mana salah satu daripada teras berkenaan ialah untuk membangunkan koridor penumbuhan merentasi sempadan negeri, untuk memastikan pertumbuhan ekonomi yang lebih tinggi di kawasan kurang membangun.

Sehubungan itu beberapa koridor pertumbuhan telah dikenal pasti untuk dibangunkan seperti Wilayah Pembangunan Iskandar (WPI) di selatan Johor; Wilayah Ekonomi Koridor Utara (NCER) yang merangkumi negeri-negeri Kedah, Perlis, Pulau Pinang dan Perak Utara; Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER) yang merangkumi negeri-negeri Kelantan, Pahang, Terengganu dan Daerah Mersing, Johor. Koridor Pembangunan Sabah dan juga Koridor Pembangunan Sarawak.

Bagi NCER, satu pelan pembangunan NCER telah pun disediakan bertujuan untuk mencetus transformasi ekonomi dan sosial di kawasan yang telah ditetapkan serta mempertingkatkan taraf hidup dan juga tahap pendapatan penduduknya. Pelan pembangunan ini telah dibentangkan dan diluluskan oleh Badan Bertindak Pelaksanaan Negara (NITF) yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada 2 Julai 2007.

Pelan pembangunan ini akan dilaksanakan melalui beberapa fasa mulai tahun 2007 sehingga 2025. Penekanan akan diberikan kepada usaha meningkatkan daya saing dan nilai tambah kepada industri yang sedia ada, contohnya pertanian, elektronik dan pelancongan serta membangunkan industri-industri baru di NCER seperti bioteknologi dan lain-lain.

Pelan pembangunan ini memperuntukkan rangka keseluruhan wawasan dan objektif pembangunan NCER termasuk strategi-strategi pembangunan fizikal, ekonomi dan sosial serta inisiatif-inisiatif perancangan dan pelaksanaannya. Ia juga memberi perhatian kepada dasar-dasar negara dan negeri-negeri yang terlibat serta di rumus dengan perundingan bersama dengan setiap kerajaan negeri dalam NCER. Pelan pembangunan ini membolehkan perancangan dan pembangunan di NCER dikendalikan secara sistematik, komprehensif dan holistik. Pelan pembangunan NCER ini telah diserahkan kepada kerajaan negeri-negeri Kedah, Perlis, Pulau Pinang dan Perak di majlis pelancaran NCER yang telah diadakan pada 30 dan 31 Julai 2007.

Bagi mencapai potensi pembangunan sepenuhnya memastikan pelaksanaan berkoordinat, satu badan penyelaras antara agensi-agensi kerajaan dan sektor swasta yang beroperasi di NCER di cadang ditubuhkan. Badan penyelaras ini adalah bertujuan memastikan pembangunan di NCER dilaksanakan secara berkoordinasi dan terancang serta dilaksanakan berlandaskan prinsip-prinsip yang mampan dan komersial.

Bagi merealisasikan visi untuk membangunkan NCER sebagai sebuah wilayah yang kukuh dan mampan koordinasi dan kerjasama antara pelbagai agensi dan pihak berkuasa di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan adalah diperlukan. Bagi mencapai tujuan ini adalah wajar diwujudkan satu badan berkanun bernama Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara atau *Northern Corridor Implementation Authority (NCIA)* yang akan menentukan arah tuju dan dasar strategi pembangunan di NCER.

Di samping itu NCIA juga akan memberi perkhidmatan pentadbiran dan bantuan kepada kerajaan-kerajaan negeri yang terlibat. Dalam hal ini satu Rang Undang-undang Persekutuan telah dicadangkan kerana ia akan memberikan ketepatan yang jelas berkenaan dengan bidang kuasa NCIA bagi jangka masa panjang. Ia akan membantu meningkatkan keyakinan pelabur terhadap komitmen Kerajaan Persekutuan dan kerajaan-kerajaan negeri yang terlibat untuk memajukan NCER.

Fasal 3(1) Rang Undang-undang ini mengandungi peruntukan yang memastikan bahawa bidang kuasa dan fungsi kerajaan-kerajaan negeri dan entiti kerajaan tidak tergugat. Rang undang-undang ini akan dibaca secara bersama dan tidak mengurangkan hak, kuasa, fungsi, mana-mana entiti kerajaan yang diberi di bawah mana-mana undang-undang tertulis subfasal 3(2).

■1530

Setiap kerajaan negeri juga diwakili oleh Menteri Besar atau Ketua Menteri masing-masing. Walaupun sistem perancangan sedia ada akan terus terpakai di NCER, kajian ke atas kawasan-kawasan pembangunan di luar negara telah menunjukkan bahawa perancangan fizikal seharusnya dibuat berasaskan dasar dan strategi pembangunan ekonomi.

Oleh yang demikian, perancangan di peringkat tempatan NCER akan diperkukuh dengan mengambil kira dasar dan strategi pembangunan ekonomi. Bagi tujuan membantu kerajaan-kerajaan negeri yang berkaitan untuk menyelaras pembangunan, selain daripada pelan pembangunan, pelan-pelan implementasi sektor juga akan disediakan oleh NCIA untuk setiap sektor teras yang telah dikenal pasti dalam pelan pembangunan tersebut. Dalam implementasi sektor ini akan diguna pakai oleh NCIA untuk melaksanakan program-program pembangunan dan sosial bagi mencapai aspirasi serta matlamat NCER.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, penyediaan draf rang undang-undang ini telah mengambil kira pandangan dan ulasan kerajaan-kerajaan negeri dan kementerian-kementerian yang berkenaan. Draf Rang Undang-undang NCIA 2007 ini telah pun diluluskan oleh Jemaah Menteri.

Tuan Yang di-Pertua, peruntukan-peruntukan utama dalam Rang Undang-undang NCIA 2007, rang undang-undang adalah seperti berikut:

Bahagian I, melibatkan *primary* seperti tafsiran bagi takrif-takrif yang berkaitan.

Bahagian II, fasal 4 hingga 18, memberi penerangan mengenai NCIA termasuk objektif, fungsi-fungsi, kuasa dan keanggotaannya.

Bahagian III, fasal 19 hingga 21 memperuntukkan hal-hal mengenai Ketua Eksekutif, pegawai dan kakitangan NCIA .

Bahagian IV, fasal 22 hingga 27 pula memperuntukkan mengenai arah, dasar dan strategi pembangunan NCER.

Bahagian V memperuntukkan mengenai keselarasan di antara entiti kerajaan di NCER seperti dinyatakan dalam fasal 28 hingga 30.

Bahagian VI, fasal 31 hingga 40, memperuntukkan mengenai hal-hal kewangan NCIA.

Bahagian VII, fasal 41 hingga 52, membincangkan antara lain peruntukan am seperti kuasa untuk memberi khidmat, kuasa untuk menubuhkan syarikat, dan kesalahan kerana memberi maklumat palsu.

Fasal 5, 6, dan 7, memperuntukkan objektif, fungsi dan kuasa NCIA. Objektif NCIA adalah untuk menggalakkan dan mempercepatkan pembangunan NCER menjadi sebuah wilayah ekonomi yang bertaraf dunia dan sebagai destinasi pelaburan, pekerjaan dan kehidupan serta memastikan pembangunan sosial dan pembangunan mampan menjadi keutamaan dalam memacu pembangunan di NCER.

Antara fungsi statutori NCIA adalah seperti yang berikut :

- (a) membentuk dasar arah tuju dan strategi berhubung dengan pembangunan di NCER;
- (b) mengesyorkan dasar, undang-undang dan tindakan kepada entiti-entiti kerajaan yang berkaitan untuk dipakai di NCER bagi meningkatkan daya saing antarabangsa industri dan perdagangan di NCER; dan
- (c) menyelaraskan pelaksanaan aktiviti-aktiviti yang dijalankan oleh entiti-entiti kerajaan di NCER.

Tuan Yang di-Pertua, dari segi keanggotaan NCIA, fasal 9 rang undang-undang ini mencadangkan seperti berikut:

- (a) Pengerusi iaitu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri;
- (b) Yang Amat Berhormat Timbalan Menteri Perdana Menteri;
- (c) Yang Amat Berhormat Menteri Besar atau Yang Amat Berhormat Ketua Menteri setiap negeri yang terlibat, mana-mana yang berkenaan;
- (d) Dua orang Menteri Persekutuan yang akan dilantik oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri;
- (e) Seorang wakil perkhidmatan awam yang akan dilantik oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri; dan
- (f) Dua orang ahli daripada sektor swasta yang dilantik oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Ahli-ahli berkenaan hendaklah pada pendapat Yang Amat Berhormat Perdana Menteri terdiri daripada mereka yang berpengalaman atau sesuai untuk dilantik kerana pengetahuan, pengalaman atau kelayakan akademik mereka yang khas.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah fasal 19, perjalanan, pentadbiran dan pengurusan am bagi fungsi aktiviti dan hal ehwal harian NCIA, adalah di bawah tanggungjawab Ketua Eksekutif yang dilantik oleh pihak berkuasa NCIA. Ketua Eksekutif juga merupakan setiausaha-setiausaha kepada NCIA. Dalam menjalankan fungsi-fungsinya di bawah rang undang-undang ini, NCIA dipertanggungjawabkan untuk memastikan bahawa fungsinya dilaksanakan mengikut cara yang dapat menjayakan dasar-dasar Kerajaan Persekutuan dan kerajaan-kerajaan negeri yang terlibat serta dasar-dasar yang terkandung dalam pelan pembangunan yang diluluskan di bawah fasal 24 serta memberi perhatian kepada dan bertindak dalam rangka am iaitu :

- (a) Dasar negara, bagi pemajuan dan kawalan penggunaan tanah;
- (b) Pelan fizikal negara; dan
- (c) Dasar am setiap pihak berkuasa negeri berkenaan dengan perancangan pembangunan dan penggunaan tanah dan bangunan.

Dalam memenuhi tanggungjawab ini, NCIA perlu berunding dengan entiti kerajaan yang mempunyai bidang kuasa atas sesuatu aktiviti atau perkara yang akan diambil oleh atau dilaksanakan olehnya, ini fasal 22 (1)(c).

Bagi membantu kerajaan negeri menyelaras pembangunan di NCER, NCIA akan menyediakan pelan pembangunan dan dalam merumuskan cadangan-cadangan dalam pelan pembangunan ini, NCIA dikehendaki berunding dengan kerajaan-kerajaan negeri yang berkaitan. Cadangan-cadangan dalam pelan pembangunan pada amnya hendaklah menurut rancangan struktur semasa negeri-negeri yang terlibat. Fasal 23(4)(a).

Setelah siap disediakan oleh NCIA, pelan pembangunan tersebut perlu dikemukakan pada kerajaan-kerajaan negeri yang berkaitan untuk kelulusannya. Fasal 24(4).

Setelah pelan pembangunan diluluskan oleh kerajaan-kerajaan negeri yang berkaitan seperti yang dijelaskan dalam fasal 24(5)(a) untuk kawasan di mana perancangan tempatan belum lagi mendapat persetujuan pihak berkuasa negeri-negeri. Jawatankuasa Perancangan Negeri atau *State Planning Committee* akan mengarahkan pihak berkuasa tempatan yang terlibat untuk memasukkan ke dalam draf rancangan tempatan bagi kawasan itu, apa-apa pelan pembangunan dan (b) untuk kawasan di mana rancangan tempatan telah mendapat persetujuan pihak berkuasa negeri-negeri yang berkaitan. SPC akan mengarahkan pihak berkuasa tempatan yang terlibat untuk meminda rancangan tempatan dengan memasukkan kandungan pelan pembangunan.

Fasal 25 rang undang-undang ini membolehkan pindaan kepada pelan pembangunan ini boleh dibuat secara bersama oleh kerajaan-kerajaan negeri yang berkaitan dan NCIA pada bila-bila masa dengan mengikut prosedur yang serupa mengikut fasal 24(5).

Seterusnya fasal 26, rang undang-undang ini memperuntukkan tanggungjawab setiap entiti kerajaan dan orang lain sama ada tempatan atau asing untuk memberi perhatian kepada dan bertindak dengan cara yang selaras dengan kandungan pelan pembangunan yang diluluskan dalam pelaksanaan fungsi, kewajipan dan aktiviti mereka di dalam dan di sekeliling NCER.

Fasal 27 membuat peruntukan mengenai pembangunan atau kawasan yang mungkin mempunyai kesan ekonomi yang signifikan kepada NCER. Pihak berkuasa dengan persetujuan kerajaan-kerajaan negeri yang berkaitan boleh menetapkan sesuatu jenis pembangunan atau kawasan masing-masingnya sebagai pembangunan atau kawasan strategi yang ditetapkan. Di mana-mana entiti kerajaan atau orang yang ingin melaksanakan sesuatu pembangunan strategik, yang ditetapkan atau apa-apa bentuk pembangunan di suatu kawasan strategik yang ditetapkan perlu menunjuk cadangan pembangunan tersebut kepada NCIA untuk arahnya bagi memastikan pematuhan dan keselarasan dengan kandungan pelan pembangunan yang diluluskan.

Tuan Yang di-Pertua, bagi memudahkan keselarasan antara entiti kerajaan di NCER, fasal 28 rang undang-undang ini memperuntukkan NCIA sebagai ejen penyelaras utama atau ejen yang diberi kuasa bagi pihak entiti kerajaan yang terlibat untuk menerima, memproses dan mempercepatkan kelulusan dan tindakan pentadbiran berkaitan dengan permohonan untuk kelulusan yang dikehendaki.

NCIA juga boleh memberi perkhidmatan pentadbiran dan bantuan kepada pihak berkuasa negeri-negeri yang berkaitan dengan perkara yang berhubung dengan tanah di dalam NCER.

■ 1540

NCIA dibenarkan di bawah fasal 29 untuk membuat perjanjian atau perkiraan dengan mana-mana entiti kerajaan yang berkaitan dengan perjalanan fungsi kuasa kerja-kerja ataupun perkhidmatan masing-masing atau pemungutan *fee cost* atau *charge* permohonan kelulusan oleh NCIA bagi pihak entiti kerajaan tersebut. Sebarang perjanjian atau perkiraan tersebut adalah tertakluk kepada;

- (a) Persetujuan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di mana ia melibatkan entiti Kerajaan Persekutuan;
- (b) Persetujuan pihak berkuasa negeri di mana ia melibatkan entiti kerajaan negeri-negeri berkenaan dan
- (c) Undang-undang yang mengurus tadbir kuasa dan fungsi entiti kerajaan yang berkaitan.

Di bawah fasal 30 adalah menjadi tanggungjawab setiap entiti kerajaan untuk bekerjasama dan membantu NCIA dalam melaksanakan fungsinya di bawah rang undang-undang ini serta memberi pertimbangan yang sewajarnya kepada cadangan dasar, undang-undang dan tindakan yang disyorkan oleh NCIA untuk dipakai di NCER. Fasal 31 memperuntukkan penubuhan Kumpulan Wang NCIA yang hendaklah ditadbir dan dikawal oleh NCIA. Pada amnya kumpulan wang ini hendaklah dibelanjakan untuk membayar apa-apa perbelanjaan bagi melaksanakan peruntukan rang undang-undang ini. Fasal 32, Tuan Yang di-Pertua fasal 52 memperuntukkan bahawa rang undang-undang ini tidak terpakai kepada mana-mana projek entiti kerajaan yang telah dilaksanakan atau diberi kelulusan sebelum berkuat kuasanya rang undang-undang ini.

Tetapi rang undang-undang ini akan terpakai kepada projek yang belum diluluskan jika Yang Amat Berhormat Perdana Menteri memutuskannya sedemikian dan pelaksanaan projek-projek itu tidak akan terjejas dengan berkuat kuasanya rang undang-undang ini kelak. Dalam menjayakan pembangunan NCER ini, kerajaan persekutuan, kerajaan-kerajaan negeri serta pelbagai agensi lain yang berkaitan perlu bekerjasama untuk memaju dan merangsangkan pembangunan di kawasan NCER. Oleh itu penubuhan satu badan penyelaras iaitu NCIA merupakan satu tindakan positif bagi memastikan pembangunan di NCER dapat dilaksanakan

secara berkoordinat berlandaskan prinsip-prinsip yang mampan dan komersial, Tuan Yang di-Pertua saya mohon mencadangkan.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim]: Saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ahli-ahli Yang Berhormat masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama suatu akta untuk memperbadankan Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara untuk mengadakan peruntukan mengenai arah dasar dan strategi yang sewajarnya berhubung dengan pembangunan sosioekonomi di dalam Wilayah Ekonomi Koridor Utara. Untuk mengadakan peruntukan bagi penyelarasan antara agensi kerajaan untuk menggalakkan perdagangan, pelaburan dan pembangunan di dalam Wilayah Ekonomi Koridor Utara dan untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berkaitan atau bersampingan dengannya dibacakan kali kedua dan terbuka untuk dibahas. Ya, Larut.

3.44 ptg.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Terima kasih.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Yalah, saya terlibat. Bagan terlibat? Kita sama-sama terlibatlah. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin turut membahaskan tentang Rang undang-undang Pelaksanaan Pembangunan Wilayah Koridor Utara ini. Terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri yang telah membentangkan rang undang-undang ini untuk diluluskan. Pertama sekali saya hendak ucapkan tahniah kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kerana telah melancarkan program ini yang melibatkan negeri-negeri sebelah utara Perak Utara, Pulau Pinang, Kedah dan Perlis.

Kita amat menyanjung kerana ini akan mengubah cara hidup kawasan-kawasan yang berhampiran dengan sempadan yang merupakan kawasan yang strategik untuk dibangunkan kerana kita tahu bahawa kawasan-kawasan di Utara ini boleh dikatakan separuh ketinggalan. Dengan adanya rang undang-undang ini, dengan penubuhan sebuah badan berkanun yang diperbadankan seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat menteri tadi ia akan mempercepatkan lagi usaha-usaha pembangunan tanpa kita bergantung kepada kerajaan semata-mata. Saya teringat kata-kata Yang Berhormat Perdana Menteri bahawa pelaksanaan program ini bukan untuk memberi kekenyangan ataupun keuntungan hanya kepada seseorang individu sebaliknya ialah kepentingan rakyat.

Terutamanya rakyat tempatan. Saya mengambil kira di sebelah Perak, terutamanya Perak Utara. Kawasan saya terletak di kawasan Perak Utara termasuk kawasan Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Parlimen Parit Buntar, kawasan Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertahanan kawasan Bagan Serai dan saya Larut yang terlibat

secara langsung. Kita telah pun tahu bahawa pembangunan di keempat-empat negeri ini amat yang berbeza-beza. Di sebelah Perak Utara akan ditumpukan kepada modal insan, sebelah Pulau Pinang telah disebutkan tentang sistem pengangkutan dan sebelah Kedah dan Perlis telah pun disebut tentang sektor pertanian.

Sebelum kita mendewa-dewakan pelaksanaan projek ini, izinkan saya menyentuh perkara-perkara yang perlu kita berikan keutamaan sebelum kita melihat tentang peluang-peluang keuntungan hasil projek ini kerana kalau kita melihat pelaburan yang akan terlibat dalam menjayakan koridor utara ini sebagaimana yang saya difahamkan Tuan Yang di-Pertua, sebanyak RM177 bilion, besar, dalam tempoh itu pun kalau tidak ada gangguan. Gangguan-gangguan demonstrasi jalanan, pembabitan batu api-batu api yang cuba mencetuskan kekacauan. Ini fakta.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Tengok sudah bising. Kenapa makan cili ke? Baru sedar.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Penjelasan.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Bangun hendak minta penjelasan baik-baik saya bagi Bagan. Kalau kacau saya tidak bagi.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Baik, baik.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: *Gentleman*, betul. Kalau tidak saya payung.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, hendak bagi, bagilah Yang Berhormat. Ya Bagan.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Adakah Yang Berhormat Larut sudah menyangka ia akan menjadi satu projek yang gagal kerana sekarang dia sudah kata kalau ada gangguan dia sudah jadi gagal, seperti *tourism* Malaysia tidak sampai 21 juta dia kata sebab ada demonstrasi sebab itu pelancong sudah jatuh.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Tuan Yang di-Pertua, semalam saya hendak balik ke kawasan saya, kawasan saya kalau barangkali Kepong tidak tahu di mana Larut. Dahulu dia sebut Larut berada di Johor, Larut berada di Perak. Pusat tahanan Kamunting ini terletak di sempadan Parlimen saya dengan Taiping, saya hendak balik Yang Berhormat Menteri. Biasanya tidak ada gangguan, tetapi semalam *road block*, pemeriksaan polis. Gangguan oleh kerana ada perhimpunan.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Ini ada banyak tikus fasal apa Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Saya arahkan semua yang lain supaya diamlah.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Takut nanti ada yang lain diminta keluar. Jadi inilah gambaran betapa rasa kecewanya masyarakat orang ramai apabila ada gangguan seperti ini. Tidak perlu ada pemeriksaan polis kalau keadaan kita baik. Tetapi kalau ada demonstrasi ada perhimpunan yang haram yang hendak meluahkan perasaan tidak puas hati ia telah mengganggu ketenteraman awam. Jadi Bagan sebutkan tadi dia sudah tahu tetapi sengaja dia bertanya seolah-olah menggambarkan bahawa memang betul, bila ada kekacauan akan menjejaskan pertumbuhan ekonomi. Saya terbaca dalam laporan Dewan Perniagaan semalam, kononnya apabila ada tangkapan ke atas mereka yang bersalah ini pertumbuhan ekonomi kita makin subur Tuan Yang di-Pertua, ya dalam akhbar semalam. Apabila ada tangkapan, pertumbuhan ekonomi kita makin pulih, nampak. Jadi saya hendak pergi balik kepada apa yang telah saya cuba utarakan tadi.

■1550

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Minta penjelasan. Yang Berhormat bagi Larut, kita lihat...

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Macam hendak makan orang sahaja. Tanyalah baik-baik. Mintalah izin dahulu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, Yang Berhormat hendak bagi jalan tidak?

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: ...di negara-negara maju, Korea...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Seputeh, Seputeh, Seputeh.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: ...UK, France semua itu...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Seputeh, Seputeh...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: ...mereka ada demonstrasi setiap hari di hadapan Parlimen...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Seputeh, Seputeh!

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Bangunlah baik-baik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Larut belum bagi jalan lagi. Belum bagi jalan sudah cakap.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Belum bagi jalan lagi Seputeh! Inilah dia Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Hendak bagi jalankah tidak?

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Belum lagi.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Ini tak berani terima cabaran.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Saya tak ada masalah.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Bagi saya tanyalah.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Tapi kalau kita bercakap, bangun dengan sikap yang biadab tidak menghormati...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Tengok sendiri dahulu baru kritik orang lainlah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Seputeh, sila duduk.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Saya tak bagilah kalau macam itu.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Ini biadab. Tuan Yang di-Pertua, ini biadab.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Dia tak bagi jalan Yang Berhormat. Ini masa dia bercakap.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Saya mahu hantar cermin kepada Yang Berhormat tengok sendiri dahululah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Seputeh, sila duduk.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Jadi itulah perangai....

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Tak berani.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Saya bukan tak bagi kalau *time* bangun tanya baik-baik, bagi salam apa salahnya Tuan Yang di-Pertua. Kita bagi, kita tak ada perbezaan tapi kalau bangun macam... tak tahulah saya. Jadi inilah gambaran yang telah dilemparkan.

Sebelum itu, tadi Yang Berhormat Menteri telah menghuraikan betapa adanya koordinasi perlu di antara Kerajaan Pusat dan kerajaan negeri untuk merealisasikan pelaksanaan projek ini, tapi sebelum itu hendak minta kepastian kepada mereka yang terlibat sebab ini penting. Saya sendiri Tuan Yang di-Pertua, tak tahu apa Koridor Utara ini kerana sampai hari ini Yang Berhormat Menteri minta maaf kami wakil-wakil rakyat termasuk saya Ahli Parlimen, di mana kawasan saya terlibat tak tahu langsung apa program yang hendak dilaksanakan.

Itu pun mujur Yang Berhormat Perdana Menteri mengumumkan dalam ucapan beliau yang saya sebutkan tadi tumpuan di Perak apa dia, dia kedah apa dia, di Pulau Pinang apa dia, di Perlis apa dia, tapi kita sebagai wakil rakyat yang memainkan peranan yang penting untuk menjamin supaya penerimaan...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: *[Menyampuk]*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Tuan Yang di-Pertua, boleh tak kalau mereka tak hendak dengar minta keluarlah.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan, penjelasan.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Penjelasan apa ini Bukit Mertajam?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Hendak bagi jalankah Yang Berhormat?

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Boleh tak?

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Boleh. Macam ini minta saya bagilah bukan macam Yang Berhormat bagi Seputeh tadi. Bangun sahaja sebut apa. Sila.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terima kasih Yang Berhormat bagi Larut. Bukan kita tak tahu kerana belum didrafkan lagi. Ia belum ditetapkan. Ia sekarang baru hendak lantikan pihak berkuasa. Selepas itu pihak berkuasa baru hendak drafkan pelan...

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Okey, saya faham, saya faham.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: ...pembangunan. Jadi bukan kita tak tahu. Hanya Yang Berhormat bagi Larut tak baca.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Saya faham, saya faham. Yang Berhormat bagi Bukit Mertajam jangan hendak mengajar itik hendak berenang. Kami Barisan Nasional majoriti, kami tahu apa yang kami buat. Dengar dahulu apa yang saya hendak jelaskan.

Baru-baru ini Yang Berhormat Menteri hendak diadakan satu taklimat. Kebetulan kami Ahli-ahli Parlimen berada di Parlimen. Itu yang saya hendak bangkitkan. Sudah tentulah kami tidak boleh menghadirkan diri. Jadi saya mintalah kalau program seperti ini saya minta supaya diselaraskan. Sebab Yang Berhormat sebutkan tadi kalau hendak dibuat penerangan dan penjelasan ketika kami wakil-wakil rakyat Parlimen berada dalam sidang Parlimen di sini, sudah tentu kita tidak dapat hadir. Jadi Yang Berhormat bagi Bukit Mertajam kena faham.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Penjelasan.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Itu yang saya hendak maksudkan.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Bagan, apa lagi Bagan?

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Yang Berhormat bagi Larut penjelasan. Yang Berhormat bagi Larut tadi ada menghadiri satu taklimat berkenaan dengan rang undang-undang ini kah? Saya...

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Terima kasih.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Adakah?

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Satu lagi, Bagan pun tak faham.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Nanti, nanti, nanti.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Tak ada, tak ada, tak ada.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Tak ada?

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Tak ada. Dengar dahulu ucapan saya.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Baru cakap sahaja.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Dengar dahulu, tidak ada.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, hendak bagi jalan kah? Cukup.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Bagi saya sambung lagi. Tidak ada, tidak ada. Jadi saya berharaplah, sebab apa banyak kalau saya hendak sebut di sini peluang-peluang yang perlu kita perelaskan kepada rakyat tempatan kerana ini melibatkan pengambilan tanah. Sudah tentu ia memerlukan huraian dan penjelasan kepada penduduk. Kita tak mahu ada halangan.

Oleh kerana mereka ini tidak mendapat penjelasan tentang pelaksanaan projek yang hendak dilaksanakan itu, kita amat mengalu-alukan apabila tadi Yang Berhormat Menteri mengatakan dalam penjelasan beliau hendak dijadikan satu keadaan petunjuk bertaraf dunia. Satu kawasan perdagangan pertumbuhan ekonomi. Memang itu yang kita hendak kerana hari ini kita tengok sektor pertanian umpamanya, kita bergantung kpd semua import Yang Berhormat Menteri. Semua kita import Tuan Yang di-Pertua. Bukan setakat daging, bukan setakat beras, pisang pun kita beli sedangkan pisang ini kalau ikutkan memang boleh dikatakan tak seharusnya kita import. Mempelam tak harus kita beli.

Datuk Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Pisang untuk apa?

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Pisang? Siapa tanya itu? Pisang ini kera-kera, monyet-monyet pun makan jugalah kebanyakan. Inilah dia, tapi bila ada usaha-usaha seperti ini sudah tentu rakyat ternanti-nanti dan menunggu. Jadi saya hendak berbalik tadi tentang penyelarasan...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Sri Gading Yang Berhormat. Hendak bagi jalan? Yang Berhormat bagi Sri Gading sila.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat sahabat saya Larut. Kita sama-sama mendengar pembentangan rang undang-undang ini oleh Yang Berhormat Menteri sebentar tadi. Kita mengalu-alukan malahan kita berterima kasih dan tahniah kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri atas ilhamnya, atas kehendaknya yang begitu baik.

Saya rasa tak berapa sukar Yang Berhormat bagi Larut kita baca tentang Perkara 5 objektifnya dan juga Perkara 6 tentang fungsinya yang berkaitan dengan pembangunan, berkaitan dengan ekonomi, pertanian, perindustrian, pelancongan, mempertingkatkan infrastruktur dan juga logistik.

Cuma satu yang saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat bagi Larut kerana saya tak akan mengambil bahagian dalam perbahasan ini sebab saya di selatan. Saya ada WPI. Di utara ini sebahagian masyarakat yang miskin ada di sini. Dia ada tujuh atau lapan pecahan yang berkaitan dengan petani, pesawah, penternak, nelayan, peniaga kecil-kecilan, pekerja-pekerja swasta, miskin dan di utara ini juga...

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: *[Bangun]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Larut harap bersabar ya. Di utara ini juga ialah kepok padi di mana setengah bekalan beras negara kita datang daripada zon utara ini. Apabila kerajaan mengumumkan untuk pembangunan Koridor Utara ini yang melibatkan orang-orang Melayu yang miskin, kita berharap agensi pelaksanaan ini benar-benar dapat mengubah tahap ekonomi orang-orang Melayu di sana yang miskin yang ketinggalan dengan menggunakan pendekatan-pendekatan....

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: *[Bangun]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Sekejap, sekejap, sekejap.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Cukuplah itu, cukuplah itu. Panjang sangat. Pendekkanlah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Apa salahnya panjang?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tak boleh panjang Yang Berhormat. Ini minta penjelasan. Macam berucap.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Oleh sebab saya hendak minta penjelasanlah, saya minta sedikit masa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ringkaskan Yang Berhormat. Teruskan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Supaya benar-benar Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani ada rancangannya dan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan pun ada rancangan. Kerajaan negeri-negeri Perak, Penang, Kedah, Perlis ada rancangan. Masing-masing ini jangan berterabur tak tentu hala, simpang-perenang, yang jadi masalah yang menerima akibat apabila rancangan yang telah diuar-uarkan itu akan memberikan pulangan yang terbaik kepada rakyat tiba-tiba ianya menjadi kehampaan yang amat sangat. Jadi saya hendak minta macam mana Yang Berhormat bagi Larut memandang perkara seperti ini.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Terima kasih Yang Berhormat bagi Sri Gading. Dia hendak tanya pendek sahaja tapi dia olah itu bagus. Semalam pun kita baca sajak puisi mengembalikan balik semangat.....

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: *[menyampuk]*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Itu Yang Berhormat bagi Sungai Petani sebut, saya tak sebutlah. Kalau ikutkan matlamat pembangunan Koridor Utara ini ialah untuk kita mengurangkan kadar kemiskinan tegar dari 5.7% sekarang kepada 2.7% sekurang-kurangnya sambil meningkatkan nilai tambah industri sedia dan juga mewujudkan peluang-peluang baru. Saya setuju macam Yang Berhormat bagi Sri Gading kata tadi itu yang kita hendak penyelarasan.

■1600

Yang Berhormat Menteri tadi pun ada sebut. Apabila kita bentangkan rang undang-undang ini itulah tujuannya supaya adanya penyelarasan. Saya hendak ke situ tadi sebenarnya, Yang Berhormat. Dulu, bukan kepuk padi lagi. Dulu di sebelah utara ini terkenal dengan jelapang padinya, di sebelah Kedah Utara, di Perak - Trans Perak dan sebagainya. Cuma yang hendak saya sebutkan di sini, macam saya katakan tadi, sebelum kita pergi lebih jauh dalam melaksanakan program ini kita kena lihat juga agensi-agensi yang terbabit. Sebagaimana Yang Berhormat katakan tadi agensi kerajaan sama ada pertanian, JPS dan sebagainya dalam membantu merealisasikan program ini.

Baru-baru ini, semalam, hari Jumaat, Yang Berhormat Menteri. Saya hendak sebutkan di sini. Saya menghadiri Mesyuarat Majlis Tindakan Daerah. Saya terkejut apabila pengisian jawatan-jawatan penting di peringkat daerah sudah tentu yang terlibat dalam program pelaksanaan ini tidak diisi. Contohnya Pegawai Pertanian Taiping sudah pencen, tetapi tidak diisi hampir setahun. Pegawai Haiwan Taiping tidak digantikan walaupun sudah kosong. Akan ada projek kambing Boer nanti. Pusat Pembiakan Kambing Boer Negara yang akan dilaksanakan di kawasan Parlimen saya, Perak Utara iaitu di Pulau Tanjung.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Lim Si Cheng) *mempengerusikan Mesyuarat*]

Ini yang saya katakan tadi yang kita perlu lihat bagaimana kita hendak menjamin jentera pelaksanaan projek ini berjalan dengan baik. Belum lagi saya hendak tanya, [*Menyemak maklumat*] Mana yang saya hendak tanya Yang Berhormat bagi Sri Gading tadi. Kita memang mengalu-alukan Sime Darby sebagai agensi GLC yang telah dipertanggungjawabkan.

Saya difahamkan, ini belum saya sebutkan tadi tentang peluang kontraktor-kontraktor kecil kelas F umpamanya. Apakah peluang-peluang mereka apabila pelaksanaan projek ini hendak dilaksanakan. Mereka hendak tahu juga. Kita tidak hendak nanti, kontraktor kelas F tidak layak kerana mereka tidak ada pengalaman. Pekerja-pekerja tempatan tidak layak kerana mereka tidak ada pengalaman. Bawa masuk pekerja-pekerja asing. Bukan kita halang, Tuan Yang di-Pertua. Tidak. Di mana ada peluang bagi pekerja tempatan kita bagi keutamaan.

Pada hari ini kita melihat betapa bila masuknya terlalu ramai pendatang asing - disebut melalui data yang saya terima untuk makluman Tuan Yang di-Pertua. Hari ini dari Indonesia sahaja seramai 1.17 juta orang yang berada di dalam negara kita ini. Dari India seramai 141,000 lebih yang berada dalam negara kita ini. Ini data yang saya peroleh yang dikeluarkan oleh Jabatan Imigresen Malaysia. Statistik yang saya tanyakan ialah jumlah pekerja asing yang berada dalam negara kita ini sehingga Julai 2007. Tidak termasuk pendatang haram, pendatang yang kita terpaksa hantar balik. Bila hantar balik timbul pula masalah lain di negara berkenaan kononnya kita tidak bersikap adil. Ada pula konco-konco tali barut yang pergi berkempen untuk

memburuk-burukkan negara kita ini. Ini satu lagi masalah yang timbul. Keluar dalam media mereka sehinggakan cerita lagu yang tidak timbul pun pada hari ini sudah timbul, kerana hendak memperhangat lagi tuntutan-tuntutan mereka. Inilah masalahnya. Kita timbulkan ini supaya ada satu sikap bagaimana kita hendak melihat pencapaian, pengagihan peluang-peluang kepada masyarakat tempatan.

Saya hendak bertanya kepada Sime Darby sebagai *anchor* dengan izin, kononnya yang telah melantik syarikat konsultan iaitu Boston dan KPMG yang telah melakukan penyelidikan (*research*) dengan izin tentang penyediaan pelan komprehensif bagi pembangunan Koridor utara ini. Setakat ini apakah kesan keputusan daripada syarikat yang dilantik itu. Adakah syarikat-syarikat yang dilantik ini benar-benar berwibawa terutama membantu kumpulan-kumpulan kecil dan sederhana menikmati pembangunan ekonomi koridor utara ini. Kita hendak tahu. Ini penting, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Sri Gading.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Ya, sila.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Bagi saya, Tuan Yang di-Pertua. Dia kena cari apa masalahnya. Kalau banjir yang menjadi masalah di kawasan ini, tebatan banjir mesti diselesaikan di sini. Kalau perhubungan masih lagi menjadi masalah, perhubungan ini mesti diselesaikan. Kalau kuasa, maknanya elektrik agak berkurangan, masalah penjanaan kuasa harus diselesaikan dulu. Perkara-perkara pokok seperti ini mesti diselesaikan dulu. Siapa agensi pelaksana dia mesti melihat ini. Kalau tidak ia akan menjadi perkara yang boleh mensiasikan. Perkara-perkara yang menjadi faktor terpenting ini mesti dilihat dan itu diberikan keutamaan. Jadi, bagaimana Yang Berhormat Larut.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Yang Berhormat bagi Sri Gading, memang saya bersetuju sangatlah bagi menjamin segala penyelarasan pelaksanaan projek ini benar-benar dapat direalisasikan. Sebab tanah yang dijangka terlibat bukannya sedikit, besar. Barangkali 500,000 hektar sudah tentu dimiliki oleh orang-orang kampung, orang-orang kawasan luar bandar. Itulah harta mereka. Kita tidak mahu ibarat hujan di langit...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, banyak lagi?

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Sikit lagi. Kalau boleh hendak dipendekkan tetapi oleh kerana kawan-kawan bertanya tidak bagus juga kalau kita tidak balas. Dengar guruh di langit air di tempayan dicurahkan. Hujan tidak turun. Pernah berlaku di kawasan FELDA, Tuan Yang di-Pertua, ada orang jumpa saya. Dululah. Dulu. Kononnya hendak meminta izin kami wakil rakyat, hendak masuk kononnya hendak memajukan tanah FELDA ditawarkan RM100,000 seekar. Eh, siapa yang tidak hendak? RM100,000 seekar kalau dia ada 10 ekar sudah berapa? RM1 juta. Orang yang tidak faham ini dia akan bagi geran tanahnya, tetapi dia tidak tahu geran dan tanah itu dia akan ambil dan pajak gadai, sandar kepada bank dan dia akan ambil duit bagi setakat mana yang boleh katakan 5% memadailah.

Tidaklah saya mengatakan dan menggambarkan ini akan berlaku dalam pembangunan koridor utara ini. Saya bukan hendak kata kerana saya datang dari Perak, tetapi saya tabik dan angkat topi kepada Yang Amat Berhormat Menteri Besar Perak. Dalam soal pembangunan ini pelbagai insentif diberikan tanpa banyak birokrasi, *red tape*. Dipermudahkannya lagi insentif. Ini betul. Yang Berhormat Timbalan Menteri ada di sini, dari Parit Buntar; kawasan dia terlibat. Oleh sebab itulah kami mengalu-alukan apabila disebut modal insan, itulah yang kami mahu di kawasan Perak Utara ini. Tidak ada universiti, tidak ada kolej.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak beritahu masalah saya. Dalam pilihan raya dulu telah diuar-uarkan sebuah kolej tinggi pengajian MARA hendak didirikan. Tup-tup tapak tersebut diganggu oleh satu projek lain, sudah terpaksa berpindah ke tempat lain. Sampai ke hari ini tidak nampak apa lagi pun. Inilah dia. Jadi, dengan adanya Koridor Utara ini kita dapat melihat perkembangan ekonomi dan perubahan-perubahan dapat dipertingkatkan lagi. Pelabur-pelabur baru yang akan masuk kerana ini kawasan penting pintu masuk di kawasan utara sempadan dengan Thailand sudah tentu banyak peluang.

Kita tidak mahu hanya yang berlaku penyeludupan seperti yang berlaku baru-baru ini orang seludup masuk *machine gun* dan sebagainya, seludup kereta terpakai dan sebagainya. Itu kita tidak mahu. Kita mahu satu perubahan *re-branding* orang akan tahu di mana Koridor Utara itu dan apakah istimewanya Koridor Utara ini. Kita akan menyokong usaha ini, berdiri teguh di belakang Yang Berhormat Menteri; terutama sekali elemen-elemen yang cuba menggangu-gugat dengan memberi satu gambaran yang tidak bagus. Kita hendak lihat isu-isu yang dibangkitkan baru-baru ini seolah-olahnya dipinggirkan.

■1610

Berlaku kononnya penghapusan etnik, kata mereka tapi ini tidak betul. Tapi dengan adanya pembangunan utara ini, percayalah ia akan menutup mulut mereka yang bercakap tidak benar dan melakukan pembohongan ini, saya percaya. Cuma saya berharap kepada Yang Berhormat Menteri, terima kasih datang mendengar rintihan kami, nak memberi pandangan yang membina, yang benar bukan macam pembangkang main hentam sahaja. Kita tak dengar pembangkang pun tak apa Yang Berhormat sebab mereka minoriti, jangan dengarlah, kita ini majoriti. Kita ada agenda kita, kenapa kita mesti dengar cakap mereka?

Cik Fong Po Kuan [Batu Gajah]: [*Bercakap tanpa pembesar suara*]

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Kenapa mesti kita mendengar cakap mereka? Mereka minoriti, itulah yang dipilih oleh rakyat, itu kena terima, kita majoriti, majoriti kita ada agenda kita. Perdana Menteri mesti teruskan dengan agenda.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, kena dengar jugalah.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Dengar tapi jangan sampai degil, jangan sampai kena halau.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Perlu dengar jugalah.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Kita dengar boleh Tuan Yang di-Pertua, tapi tak semestinya mereka jadikan sebagai satu tekanan.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Demokrasi ada tapi demokrasi jangan sampai menjejaskan keselamatan negara, jangan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, bukan dialog, cukup.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Tak, saya bercakap, saya tak layan mereka Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baik.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Bagi peluang kepada Perdana Menteri kita nak membuktikan bahawa kerajaan yang ada pada hari ini benar-benar membela nasib rakyat, hendak mengubah. Mana ada kerajaan yang memerintah pada hari ini Tuan Yang di-Pertua, yang tak mahu melihat rakyatnya hidup bahagia. Mana? Sebut, tolong sebut negara mana? Janganlah baling batu sembunyi tangan, jangan jadi batu api kepada mereka yang tak tahu. Akhirnya mereka menjadi mangsa, bila mereka ini kena tangkap kerana melanggar undang-undang. Hak yang jadi batu api itu lari, lari macam tikus, pergi luar negara bersembunyi. Kita mengalu-alukan Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri yang prihatin.

Beberapa Ahli Pembangkang: *[Membuat bising]*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Ha tengok, tak alu-alukan kata, tengok Ahli-ahli Parlimen tidak menghormati pemimpin. Bila kita sambut pemimpin, kata kita mengampu, itu hal kamilah, rumah tangga kami.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Ha, tengok. Mana Ketua Pembangkang? Tak ada Ketua Pembangkang, dia masuk dalam Parlimen, dia henyak sana, henyak sini, dengan fakta tak betul, dia keluar. Lepas itu menjerit sana, menjerit sini.

Tuan Yang di-Pertua, saya menghormati masa, jadi saya harap sangatlah mudah-mudahan dengan sokongan kita untuk meluluskan Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara 2007 ini, kita dapat mengubah nasib rakyat jelata sama ada di utara, di Pantai Timur pun kita sokong walaupun dalam keadaan mereka hari ini sedang mengalami banjir besar. Kita sama-samalah berdoa penduduk-penduduk terutama di Pekan dapat turut sama menyambut Hari Raya Korban.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Pekan bukan utara.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Tak, saya sebut tadi selain daripada utara Tuan Yang di-Pertua, saya pergi ke Pantai Timur, kawasan Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri, kita berdoa supaya banjir yang sedang melanda di kawasan saya dapat pulih seperti biasa. Kita kena doa benda yang baik-baik Tuan Yang di-Pertua, barulah orang doa baik-baik untuk kita, macam itu. Bukan macam pembangkang menjadi pengacau.

Tuan Yang di-Pertua, dengan itu saya menyokong rang undang-undang ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Sungai Petani.

4.13 ptg.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hanya ada beberapa perkara yang hendak saya sampaikan di sini. Pertama sekali saya ucap terima kasih, syabas kepada pihak menteri yang telah pun mengemukakan rang undang-undang yang berkaitan dengan pelaksanaan koridor utara ataupun lebih dikenali sebagai WEKU ataupun Wilayah Ekonomi Koridor Utara. Dalam hal ini, perkara-perkara yang nak saya bangkitkan ialah pertama sekali mengenai dengan perkara 27 terlebih dahulu, walaupun saya akan ikut *sequence* dia, tapi sebelum ini saya perlu menyentuh perkara 27. Yang mana iaitu berkaitan dengan pembangunan strategik yang ditetapkan.

Saya bersetuju dengan apa *planning* dan juga saranan yang telah dibuat. Cuma apa yang saya nak bangkit ialah kerana pelan strategik itu kalau kita dapat ubahkan sedikit, ataupun saya ingin kemukakan cadangan saya. Kalau menurut strategik daripada segi utara, Pulau Pinang, Perak Utara dan Perlis. Saya rasa Kedah lebih strategik kalau dibandingkan dengan kawasan-kawasan ini, kerana ia lebih terletak di tengah-tengah koridor itu. Apa salahnya, misalnya saya katakan kalau kita bercakap mengenai dengan pelancongan, mengapa tidak diberi kepada Kedah? Walhal kita sudah pun ada Langkawi yang hendak kita promosikan. Kenapa diberi kepada Pulau Pinang? Pulau Pinang dia lebih ke hadapan dari segi pembangunan, bukan saya anti Pulau Pinang, tidak, malah Pulau Pinang ialah sebahagian daripada negeri Kedah menurut sejarah.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Tau.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Ha, semua tahu, kalau tahu jangan mempertikaikan itu.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan, penjelasan Sungai Petani. Sungai Petani, sekiranya Pulau Pinang masyhur dan maju dalam *tourism*, ia akan menolong *tourism*, industri pelancongan di Kedah. Itulah sebabnya kerana di Pulau Pinang kan ada *airport* antarabangsa, di Sungai Petani tidak ada. Jadi mestilah memperkenalkan dan memajukan lagi Pulau Pinang, jadi bolehlah menolong Perak, boleh menolong Kedah dan Perlis. Itulah konsep koridor ini, waktu ini.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat Bukit Mertajam. Rasa senyap-senyap rupanya Bukit Mertajam sokong koridor utara. Jadi kita tidak bermasalah hari ini, terima kasih pihak DAP 100% menyokong. Jadi dalam hal ini, saya nak membangkitkan tadi bukan cemburu negeri Kedah terhadap Pulau Pinang. Pulau Pinang boleh teruskan dengan programnya, sebab itu saya bangkit berkali-kali dalam Dewan yang mulia ini apabila menyentuh koridor utara, saya kata kenapa tidak peluang itu diberi kepada Langkawi? Langkawi sudah pun mempunyai infrastruktur yang baik dan segala-galanya yang baik. Pulau Pinang juga pun mempunyai pusat pelancongan yang baik. Jadi mengapa tidak kita pindahkan ke Kedah di samping kita buat pelan strategik tadi.

Begitu juga saya nak bangkit mengenai dengan *transport*, pengangkutan. Mengapa diberi kepada Bagan? Mengapa tidak dibawa ke Sungai Petani? Seperti mana yang telah dirancang buat satu masa dulu sebelum 1999, bahawa kawasan Sungai Petani hendak dijadikan *airport*, mengapa? Tetapi pihak Pulau Pinang telah protes kerana bimbang *airport* dia jatuh sedikit, kalau dibuat *airport* baru di Sungai Petani. Sekarang saya kemukakan balik cadangan itu, *airport* patut dibuat di kawasan Sungai Petani. Begitu juga dengan *Light Rail*, LRTnya juga berpusat di Sungai Petani. Saya sanggup untuk...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Tangga Batu.

Datuk Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Sungai Petani. Banyak iri hati Sungai Petani, tetapi harapan saya yang pertama ialah supaya WEKU itu tidak akan menjadi satu *trademark*lah, WEKU, satu tempat di Texas, kampung namanya Weco, penduduk-penduduknya tak payah saya sebutlah terdiri daripada kalangan orang macam mana. Harap-harapnya tidak.

Yang kedua, Yang Berhormat nampaknya Yang Berhormat terlalu ingin membawa kemajuan di Sungai Petani dan saya tengok Yang Berhormat dah macam ada sedikit elemen iri hatilah. Sebenarnya Melaka dengan Negeri Sembilan amat iri hati pun dengan koridor-koridor pembangunan di wilayah lain ini. Nasib baik Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ada menjanjikan untuk Melaka dan Negeri Sembilan satu koridor juga.

Saya nak tanya Yang Berhormat, oleh sebab Yang Berhormat hendak sangat banyak pembangunan berlaku di wilayah Yang Berhormat, kawasan Yang Berhormat, Yang Berhormat tidak khuatir ke akan hilang nilai-nilai *indigenes* tu, nilai-nilai keaslian Sungai Petani. Tak khuatir ke itu akan berlaku di kawasan Yang Berhormat? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Yang Berhormat Tangga Batu. Sebenarnya Yang Berhormat Tangga Batu, saya tidak ada mempunyai sebarang iri hati terhadap Pulau Pinang, tidak ada iri hati sebab kepada saya Pulau Pinang sudah pun maju lima kali, sepuluh kali ke hadapan jika dibandingkan dengan negeri Kedah.

■1620

Walaupun Pulau Pinang pernah menjadi sebahagian daripada Kedah. Sepatutnya Kedah menjadi lebih maju daripada Pulau Pinang tetapi oleh kerana kolonialisme menyebabkan Kedah terkebelakang. Oleh itu, saya hendak kembalikan balik imej negeri Kedah. Saya bercakap wakil rakyat Kedah di sini. Saya hendak bangkitkan juga bahawa kawasan-kawasan di negeri Kedah masih ada ruang untuk dibuka. Kalau Pulau Pinang kita kata sudah *congested*, itu sekarang pun mereka hendakkan lagi jambatan yang kedua. [Ketawa] Bayangkan kalau jambatan yang kedua. Pulau Pinang akan ditenggelami dengan semua motokar.

Jadi saya mahu pindahkan itu ke kawasan yang lebih luas. Kawasan Sungai Petani amat sesuai. Sesuai dia buat satu masa kerana terdiri daripada estet getah. Jadi mudah sahaja untuk dibangunkan dan dibina, dan saya sudah nampak sekarang kalau kita ada *transport* di Sungai Petani misalnya, bayangkan orang duduk di Sungai Petani dan Alor Star boleh bekerja di Pulau Pinang. Orang Pulau Pinang yang bekerja di Pulau Pinang boleh tinggal di negeri Kedah. Negeri Kedah boleh *offer* lagi, sambut orang itu di kawasan Sungai Petani. Bayangkan, dan lagi pun di kawasan...

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: [Bangun]

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: ...selatan daripada Sungai Petani, kita ada Kulim,...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat,...

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: ...yang mana dia masyhur dengan *high tech* dia.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak tolong Yang Berhormat Sungai Petani sedikit dengan penjelasan. Kerana saya nampak dia dari segi Koridor Utara ini, dia ketinggalan di belakang sedikit. Bolehkah Yang Berhormat berfikir dengan semasak-masaknya, Pulau Pinang dia memang lebih sedikit. Saya setuju, lebih sedikit dan dia boleh memelopori menjadi pemimpin kepada Kedah. Misalnya kalau dia hendak tanam pokok...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: [Menyampuk] Pinang.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Bukan pinang. Itu api-api ataupun, ia memang pokok Pinang di Pulau Pinang. Saya percaya yang berada di Kampung Kuala Muda itu, Sungai Petani itu, dengan penanaman pokok api-api ataupun pokok bakau yang membelanjakan satu pokok RM1,000. Kalau di Pulau Pinang, berapa ringgit atau berapa sen cukup. Kerana di Pulau Pinang dia lebih peka kepada hal ini. Pulau Pinang boleh menonjol kepada Sungai Petani itulah cara itu. Saya berharap Yang Berhormat dapat mempertimbangkan hal ini. Kerana fikiran itu tak begitu maju.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Saya tahu, Yang Berhormat akan tuduh saya bahawa saya mempunyai dengan izin, *switch mentality*, tidak. Saya masih terbuka.

Terbuka dalam erti kata bahawa soalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat mengenai pokok api-api dan pokok Bakau itu,...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tak apa Yang Berhormat. Banyak lagi?

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Ada sikit sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Sikit tolong selesaikan sikit.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Tak apa Yang Berhormat. Saya setuju. Saya juga hendak bangkitkan mengenai dengan kawasan di sebelah Sungai Petani, khususnya masih ada ruang untuk dibuka. Jadi mengapa tidak kalau kita dalam pelan strategik dipindah sahaja, sedikit sahaja ke Kedah. Memang Pulau Pinang dia ke hadapan. Saya akui, saya tidak nafikan itu. Tapi untuk membangunkan negeri Kedah, yang sekian lama yang saya rasa masih terkebelakang dan juga kita mempunyai orang yang miskin, begitu ramai. Jadi saya hendak buka peluang.

Baiklah saya teruskan kepada perkara ketiga. Iaitu mengenai dengan Penjaminan Am Perkara 32, yang mana saya rasakan entiti kerajaan dan tidak mengurangkan mana-mana hak kuasa. Ini saya hendak tanya. Apakah dalam hal ini, pihak *Federal* mempunyai lebih kuasa daripada kerajaan negeri? Jadi di manakah jaminan am Yang Berhormat hendak sebutkan?

Perkara yang keempat pula yang saya hendak bangkit ialah mengenai pihak berkuasa. Dalam hal ini Yang Berhormat Menteri tadi sebut mengenai pihak-pihak berkuasa yang tertentu, tetapi di sini saya ingin bertanya, apakah peranan Sime Darby atau setengah orang kata Sime Darby? Apakah peranan mereka sebenarnya? Apakah peruntukan-peruntukan tadi akan didatangi oleh syarikat ini? Ataupun daripada kerajaan *Federal* ataupun daripada kerajaan Negeri? Daripada manakah unsur kewangan tadi yang kita ingin peroleh?

Perkara kelima pula yang saya bangkitkan ialah mengenai dengan Objektif Berkuasa Perkara 5B. Yang mana disebut di sini ialah menggalakkan dan mempercepatkan Pembangunan Wilayah Ekonomi Utara supaya menjadi suatu wilayah ekonomi bertaraf dunia, kemudian termasuk juga 5B tadi. Saya ingin tahu juga daripada Yang Berhormat. Macam saya sebut tadi, adakah Pulau Pinang akan terus lebih meningkat jika dibandingkan dengan negeri-negeri di dalam Koridor Utara seperti Perak Utara, seperti Kedah dan Perlis. Soalnya ialah, apakah keseimbangan pertumbuhan tadi dapat menjamin kita dapat *equal share* maksud saya, dengan izin.

Perkara keenam ialah mengenai dengan fungsi pihak berkuasa. Di sini ingin saya ambil Perkara 6G dan 6I. Tidakkah ini Yang Berhormat Menteri tahu bahawa ini akan berlaku pertindihan. Pertindihan antara perbadanan ekonomi negeri dan wilayah WEKU tadi? Apakah ini akan berlaku pertindihan? Mana kala perbadanan ekonomi negeri juga mempunyai perancangan mereka yang tersendiri. Apakah ini tidak akan berlaku pertindihan? Dalam hal ini siapa yang lebih berkuasa? Adakah negeri, adakah Sime Darby, adakah kerajaan Persekutuan?

Datuk Seri Dr. Haji Shafie bin Haji Mohd. Salleh [Kuala Langat]: *[Bangun]*

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Itu yang saya hendak tanya.

Datuk Seri Dr. Haji Shafie bin Haji Mohd. Salleh [Kuala Langat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Mengenai pihak berkuasa ini, kalau kita tengok muka surat 15 ini Sungai Petani, keanggotaan pihak berkuasa hendaklah terdiri daripada anggota berikut: yang pertama pengerusi yang merupakan Perdana Menteri sendiri, Timbalan Perdana Menteri, Menteri Besar, Ketua Menteri, dua orang Menteri Persekutuan, seorang wakil daripada Perkhidmatan Awam, dua orang anggota daripada sektor swasta yang mempunyai pengalaman.

Jadi saya kira bahawa pihak berkuasa yang terdiri daripada Perdana Menteri sendiri. Maka perkara ini dapat diselesaikan kerana Menteri Besar sebagai pihak berkuasa negeri ada dalam jawatankuasa itu. Apa yang saya hendak tanyakan lagi ialah, mengenai satu lagi pembangunan wilayah yang dinamakan IMTGT (Indonesia, Malaysia, Thailand, terus *Triangle*). Ini akan *overlap* dengan apa yang dibincangkan di peringkat IMTGT dengan juga di peringkat pihak berkuasa tadi. Yang Berhormat setuju ke?

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih. Saya ambil dahulu perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat sekali gus menjawab pertanyaan saya mengenai dengan Perkara 9F. Di sini saya hendak bertanya juga kepada pihak Yang Berhormat Menteri. Walaupun anggota-anggota majlis tadi terdiri daripada Perdana Menteri, Menteri Besar dan seterusnya, soalnya saya ingin cadangkan di sini, mengapa tidak dari sebuah negeri itu, dua orang wakil rakyat juga menjadi Ahli Majlis tadi? Di sinilah, saya bersetuju kalau saya dilantik. *[Ketawa]* Sebab ini tidak ada Wakil Rakyat yang mewakili rakyat. Semuanya ini Perdana Menteri dan sebagainya, walaupun mereka juga wakil rakyat. Saya faham itu, tapi orang yang betul-betul mengetahui tentang *grass root*, jadi mengapa tidak dua orang wakil rakyat Parlimen maksud saya ditambah di situ? Perkara dua mengenai dengan *triangle growth* itu tadi saya juga pun ingin bertanya juga Yang Berhormat...

■1630

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Nanti saya habiskan

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Kita sokonglah, sokong.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Saya sekejap. Iaitu pertumbuhan ini juga *triangle growth* tadi antara Indonesia, Kedah dan Selatan Thai tadi saya bersetuju adakah ini akan merupakan juga pertindihan dari segi koridor utara ini. Ya, Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terima kasih Yang Berhormat Sungai Petani, saya hendak sokong cadangan Sungai Petani bahawa Ahli Parlimen juga dilantik dengan syaratnya bahawa Ahli Parlimen daripada pembangkang juga dilantik sama-sama.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Saya tidak tahulah, itu terpulang kepada Yang Berhormat Menteri. Saya hanya bercadang dua orang wakil rakyat. Itu

terpulanglah saya tidak ada kuasa untuk membuat penentuan ini. Itu bergantung kepada Yang Berhormat Menteri untuk menjawabnya.

Perkara seterusnya iaitu perkara lapan yang saya hendak bangkitkan di sini ialah mengenai dengan fungsi tambahan pihak berkuasa. Sekali lagi soalan saya adakah pusat lebih berkuasa daripada pihak berkuasa tempatan seperti negeri maksud saya. Jadi di sini antara yang saya sebut mengenai dengan hubungan antara pusat dan hubungan pihak negeri.

Perkara 19 juga yang saya ingin bangkitkan di sini ialah mengenai dengan ketua eksekutif. Pohon saya pendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri tadi yang telah disebutkan mengenai dengan eksekutif. Maksudnya badan ini ia akan di tubuh sebagai sebuah badan. Jadi adakah ketua eksekutif itu akan didatangi daripada pihak mana? Adakah daripada pihak negeri, adakah dari pihak Sime Darby, adakah daripada pihak pusat? Yang mana satu yang kita hendak tahu. Apakah orang yang dilantik sebagai ketua eksekutif tadi akan mewakili negeri-negeri ataupun membayangkan mereka ini mewakili pihak hanya pihak pusat sahaja. Bukan saya hendak timbulkan permasalahan antara pusat dan persekutuan, tidak tetapi soalnya kepentingan siapa yang akan mewakili.

Kemudian perkara yang ke-33, ialah mengenai dengan pemeliharaan kumpulan wang. Pertama sekali saya hendak bertanya daripada manakah peruntukkan wang yang sebesar itu? Adakah peruntukkan ini datang daripada kerajaan persekutuan? Adakah dia akan di campur-campur *collection* dia daripada negeri-negeri tertentu yang mempunyai sebagai *stakeholder* ataupun syer *holder* di dalam koridor utara ini tadi dan apakah *percentage* negeri-negeri tadi dalam kumpulan wang tersebut. Kalau negeri Kedah, adakah dia mempunyai 30% ataupun negeri Pulau Pinang dia mempunyai lebih *percentage* atau negeri Perlis kerana negerinya kecil adakah *percentagenya* kecil. Jadi yang mana, bagaimanakah pemeliharaan kumpulan wang tadi.

Akhir kata yang saya hendak bangkitkan di sini ialah pertumbuhan kepada keseluruhannya sepertimana yang telah dibangkitkan Yang Berhormat Larut, panjang umur...

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Terima kasih Yang Berhormat, barangkali kita ucap tahniahlah kerana mengalu-alukan pelantikan Datuk Seri Panglima Anuar Zaini sebagai penasihat peribadi pada Yang Berhormat Menteri untuk merealisasikan Pembangunan Wilayah Koridor Utara ini. Apa pandangan Yang Berhormat dengan adanya orang seperti ini kita dapat pastikan segala penyelarasan aktiviti koridor utara ini dijalankan dengan begitu lebih berkesan lagi. Apa pandangan Yang Berhormat?

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Itu saya tidak kira, saya kira jawatan ketua eksekutif tadi, CEO kepada Koridor Utara tadi. Saya tidak tahu, saya dengar khabar dia sebagai nasihat tetapi siapakah sebenarnya CEO yang akan mengendalikan segala program-program yang akan di kendalikan oleh pihak-pihak kuasa tempatan dan Sime Darby. Jadi ini

yang saya hendak tahu saya katakan tadi dan siapakah dia akan mewakili kepentingan siapa? Itu persoalan kita.

Jadi yang saya bangkitkan juga tadi sepertimana kata Yang Berhormat Larut tadi saya dalam ucapannya saya berterima kasih kerana beliau telah menyebutkan mengenai dengan beberapa kontraktor-kontraktor F. Jadi apakah kontraktor F kalau dia tidak diberi peluang bagaimana dia hendak menjadi kontraktor A akhirnya, kalau mereka tidak diberi peluang dalam apa yang kita kata pembangunan raksasa ini. Begitu juga dengan penglibatan orang-orang tempatan dalam suasana pembangunan ini. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tanjong.

4.36 ptg.

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua atas peluang yang diberikan kepada saya untuk mengambil bahagian dalam perbahasan ke atas Rang Undang-undang untuk menubuhkan Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara 2007.

Yang Berhormat Menteri tadi dalam membentangkan rang undang-undang ini menyentuh tentang jaminan am dalam fasal 31 dan 2. Walaupun jaminan diberikan bahawa tidak apa yang berada dalam akta ini boleh ditaksirkan sebagai mengurangkan atau mengehadkan hak, kuasa dan fungsi negeri-negeri Perlis, Kedah, Pulau Pinang atau Perak atau mana-mana entiti kerajaan. Kita tidak dapat mengakui bahawa dengan tertubuhnya pihak berkuasa peraksanaan ini ianya akan menjadi satu super struktur terhadap kerajaan-kerajaan negeri dalam sistem *federalism* berhubung antara Kerajaan Pusat dan kerajaan-kerajaan negeri. Di mana sekian lama kuasa-kuasa yang ada pada negeri-negeri semakin dihakis dan diambil alih oleh Kerajaan Pusat melalui pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan dan juga tertubuhnya koridor-koridor pembangunan di beberapa kawasan di negara ini yang membabitkan beberapa kerajaan negeri, itu adalah satu hakikat.

Tuan Yang di-Pertua, tumpuan pertama saya adalah berhubung dengan proses di mana rang undang-undang ini digubal seperti yang pernah dilaporkan dalam surat akhbar tempatan. Sebelum itu saya memang mengalu-alukan kerajaan menjadikan Perak Utara sebagai modal insan sebab dengan adanya pusat ini lebih ramai modal insan dapat dihasilkan untuk mengganti insan-insan seperti Yang Berhormat Larut. Peluang kepada proses rang undang-undang ini digubal dilaporkan di akhbar tempatan pada 13 September 2007. Pengurus Kanan Sime Darby, Asli Razali dipetik berkata bahawa "*Sime Darby bertanggungjawab untuk menyediakan Rang Undang-undang bagi penubuhan Pihak Berkuasa Perlaksanaan Koridor Utara*". Ini memang satu kenyataan amat mengejutkan sehingga seorang pengurus kanan dapat katakan Sime Darbylah yang bertanggungjawab untuk menyediakan rang undang-undang ini.

Walaupun Sime Darby merupakan sebuah syarikat berkaitan kerajaan dan juga merupakan peneraju yang menyediakan pelan tidakkan bagi inisiatif Pembangunan Wilayah

Koridor Utara ini namun Sime Darby mempunyai kepentingan tersendiri. Jikalau Sime Darby diberi peluang untuk menggubal rang undang-undang ini kita amat bimbang bahawa pembangunan koridor ini hanya memanfaatkan Sime Darby dan bukan rakyat pada keseluruhannya. Kerajaan Pusat haruslah mengambil kira kepentingan setiap kerajaan negeri yang terlibat dalam koridor utara ini.

■1640

Jabatan Peguam Negara haruslah dan saya rasa memang tepatnya jabatan ini bertanggungjawab penuh bagi menggubal rang undang-undang ini dan tidak diserahkan kepada Sime Darby. Seperti yang kita tahu, Sime Darby merupakan syarikat perladangan terbesar di dunia yang disenaraikan di Bursa Malaysia dan juga syarikat penghasilan minyak sawit yang terbesar di dunia. Dengan tanah seluas 543,000 hektar yang dimiliki oleh Sime Darby, minyak sawit yang dihasilkan olehnya adalah sebanyak 6% daripada jumlah keluaran sedunia. Ini satu angka yang amat besar.

Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini kita menyaksikan penyenaian Sime Darby Berhad yang baru yang sebelumnya dikenali sebagai Sinergy Drive Berhad merupakan hasil pergabungan tiga buah syarikat perladangan yang berlainan iaitu Sime Darby, Guthrie dan Golden Hope. Pergabungan tersebut telah mewujudkan satu kumpulan perladangan sawit terbesar di dunia dengan simpanan tanah dianggar berjumlah hampir 600,000 hektar.

Pada tahun ini, pengeluaran minyak sawit di Indonesia telah meningkat sehingga Indonesia telah muncul sebagai negara pengeluar minyak sawit yang terbesar di dunia. Apa kaitan dengan Sime Darby, sebab Sime Darby pun menjadi *player* yang amat besar dalam sektor ini. Pengerusi Persatuan Minyak Sawit Indonesia berkata bahawa mereka akan tambah tanah-tanah, membuka tanah-tanah untuk penanaman kelapa sawit. Di sini juga Sime Darby akan berusaha dengan sedaya upaya untuk memperluaskan lagi tanah milikannya dan sebahagian besar daripadanya dijadikan ladang-ladang bagi penanaman kelapa sawit. Mungkin di Koridor Utara, Sime Darby akan dapat memperluaskan lagi perladangan mereka. Ini pun dari segi kepentingan syarikat ini memang ada kepentingan yang tertentu untuk mengambil bahagian yang begitu hebat dalam NCER ini.

Dalam kawasan NCER Tuan Yang di-Pertua, kira-kira 40% hektar ataupun 932,000 hektar tanah diklasifikasikan sebagai kegunaan pertanian dan antaranya sebahagian besar adalah untuk penanaman padi, tebu, kelapa sawit dan getah dan saya rasa ini memanglah menjadi satu peluang yang amat besar kepada Sime Darby untuk lebih giat lagi dalam perladangan sawit untuk memenuhi kepentingan mereka dan apakah ini juga menjadi tujuan sebenar serta agenda di belakang NCER untuk menjaga kepentingan Sime Darby.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi teras utama NCER adalah industri pembuatan. Sektor pembuatan dikatakan merupakan pembantu kuat bagi pertumbuhan NCER dan juga merupakan penyumbang kedua terbesar bagi KDNK Wilayah Ekonomi Koridor Utara. Walaupun industri

pembuatan masih lagi tertumpu di negeri Pulau Pinang, namun Kerajaan Persekutuan khasnya Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri kebelakangan ini kurang memberi perhatian terhadap pelaburan perindustrian dalam negeri Pulau Pinang. Mengikut statistik oleh MIDA, pelaburan asing bagi sektor pembuatan bermula bulan Januari hingga September tahun ini menunjukkan negeri Pulau Pinang berada di tangga keenam iaitu jatuh di belakang negeri Kedah. Saya rasa, puas hatilah Yang Berhormat Sungai Petani. Pulau Pinang sebenarnya dari segi pelaburan, di belakang Kedah, Johor, Selangor, Sabah dan Negeri Sembilan bagi tahun ini.

Walaupun pelaburan asing yang dibawa ke dalam sektor pembuatan negeri Pulau Pinang adalah berjumlah RM1.12 bilion, namun negeri Kedah pula menarik pelaburan asing yang berjumlah RM6.12 bilion di mana negeri Pulau Pinang masih jauh ketinggalan dalam aspek ini. Di antara Pulau Pinang dan Kulim, banyak pelabur asing diberi nasihat supaya membuat pelaburan termasuk mendirikan kilang-kilang pembuatan mereka di Kulim. Adakah pelabur-pelabur asing langsung tidak berminat untuk melabur di negeri Pulau Pinang? Adakah ini hanya disebabkan oleh kekurangan tanah di negeri Pulau Pinang ataupun Kerajaan Pusat mempunyai kepentingan politiknya di Kedah sehingga negeri Pulau Pinang bukan lagi memainkan peranan sebagai lokomotif ekonomi bagi Wilayah Utara. Jika dibandingkan dengan negeri Johor pula Tuan Yang di-Pertua, negeri Pulau Pinang juga jauh ketinggalan dalam menarik pelaburan asing yang baru. Mengikut statistik MIDA, jumlah pelaburan asing di Johor berjumlah RM5.69 bilion dan di tangga kedua selepas Kedah.

Ini memberi satu gambaran bahawa Kerajaan Pusat lebih berminat untuk membangunkan industri WPI yang terletak di Johor dan bukannya NCER di Utara Semenanjung Malaysia. Jikalau pelaburan asing terhadap keempat-empat negeri dalam NCER, termasuk negeri Perak berjumlah RM285 juta, Perlis yang langsung tidak dapat menarik pelaburan asing yang banyak, nilai gabungan ini RM7.53 bilion. Jikalau dikongsi sama di kalangan empat-empat negeri kita, maka setiap negeri hanya dapat diagihkan RM1.88 bilion yang menyebabkan kita tidak dapat setanding dengan Johor sebab Johor satu negeri sudah mencatat RM5.69 bilion.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum ini negeri Pulau Pinang memang merupakan destinasi pelancongan yang utama. Namun kebelakangan ini, untuk perhatian Sungai Petani, kerajaan lebih memberi fokus terhadap Pulau Langkawi sehingga MAS menolak permintaan Kerajaan Negeri Pulau Pinang untuk membekalkan lebih banyak perkhidmatan penerbangan terus ke Pulau Pinang. Alasan yang diberikan oleh MAS adalah kerana pantai laut di sekitar Pulau Pinang semakin kotor dan tidak lagi dijadikan daya tarikan bagi pelancong-pelancong asing. Saya tidak dapat bersetuju dengan pandangan sedemikian. Jikalau bukan disebabkan oleh kurangnya pakej penerbangan yang disediakan MAS terus ke Pulau Pinang, saya amat yakin bahawa ramai di antara pelancong asing kita memang berminat untuk melawat ke Pulau Pinang yang kaya dengan makanan enak, unsur-unsur sejarah serta kebudayaan yang unik dan sebagainya.

NCER yang memberi fokus terhadap pembangunan pusat bandar Pulau Pinang dan pembangunan semula Pulau Jerejak adalah kurang mencukupi. Sebaliknya pihak berkuasa pelaksanaan Koridor Utara yang akan ditubuhkan nanti haruslah mewujudkan destinasi-destinasi pelancongan yang baru di sekitar Seberang Prai, di Bukit Mertajam, di Bagan, di Nibong Tebal dan lain-lain tempat di Seberang Prai. Di antaranya persisiran pantai dari Teluk Air Tawar ke Kuala Muda, Bagan Tambang di Seberang Prai Utara, pantai Robina di Teluk Air Tawar, Sungai Prai, Taman Wetland di Chain Ferry, SPT, Sungai Chenam di kuala Sungai Pakau, Nibong Tebal dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, bagi aspek logistik, salah satu wawasan yang digariskan oleh NCER adalah untuk menyusun semula kedudukan Pelabuhan Pulau Pinang sebagai pelabuhan terkemuka bagi Wilayah Utara Malaysia dan kawasan pertumbuhan segi tiga Indonesia, Malaysia dan Thailand.

■ 1650

Desakan kami adalah selaras dengan matlamat NCER yang ingin menyusun semula pengurusan pelabuhan oleh Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang dan Penang Port Sdn. Bhd dan seterusnya di swastakan. Namun kami membantah kalau penswastaan akan meningkatkan lagi bayaran yang kena dibayar oleh pengguna-pengguna feri yang membebaskan mereka.

Bagi pembangunan modal insan, kami berharap penekanan terhadap latihan vokasional di berikan supaya *Penang Skill Development Centre* (PSDC) di naik taraf sebagai sebuah universiti negeri bagi mencungkil bakat baru serta menarik rakyat kita yang berbakat kembali ke tanah air kita untuk membuat sumbangan mereka terhadap pembangunan masyarakat serta negara.

Satu projek yang dikenali *Penang Global City Centre* yang dilancarkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada bulan September tahun ini, sudah mendapat banyak reaksi daripada penduduk termasuk badan-badan bukan kerajaan yang amat hairan dengan majlis pelancaran tersebut walaupun projek PGCC masih belum diluluskan oleh Majlis Perbandaran Pulau Pinang (MPPP). Ini memberi satu gambaran bahawa dengan tertubuhnya pihak berkuasa ini kita nampak satu keadaan di mana kemungkinan kelulusan-kelulusan bagi banyak projek mungkin berpusat di Putrajaya dan bukan di peringkat negeri dan juga di pihak berkuasa tempatan, yang akan hilang kuasa mereka untuk menentukan kesesuaian sesuatu projek, oleh kerana ada tekanan dari pihak atasan iaitu termasuk juga pihak berkuasa ini.

Mengapa projek *Penang Global City Centre* ini yang bernilai RM25 bilion diluluskan oleh Putrajaya? Ataupun Perdana Menteri sendiri mengarahkan PBT segera meluluskan pelan-pelan yang dikemukakan oleh pemaju. Ini menunjukkan PBT-PBT ataupun kerajaan negeri mungkin akan kehilangan kuasa untuk menentukan apa-apa projek pembangunan yang sesuai bagi PBT ataupun negeri masing-masing. Projek ini nampaknya diluluskan ataupun diberi *blessing* oleh

Putrajaya sehingga tidak ada input tempatan, sekarang dilancarkan dengan publisiti yang meluas.

Selain itu projek tersebut juga tidak mengambil kira pelbagai masalah yang bakal dialami oleh penduduk seperti kesesakan lalu lintas, alam sekitar, perumahan dan sebagainya.

Saya berharap Yang Berhormat Menteri dapat memberitahu Dewan ini sama ada pemaju PGCC sudah siapkan EIA bagi projek ini sama ada *transport impact study* sudah dikemukakan dan sebagainya, sebab kita perlulah prihatin terhadap bantahan-bantahan oleh penduduk-penduduk dan NGO-NGO.

Bagaimana projek PGCC dikaitkan dengan NCER? Jikalau ini hanya setakat projek pembangunan yang dijalankan oleh pemaju swasta, projek tersebut tidak sepatutnya dikaitkan dengan NCER. Adakah kerana pemajunya ataupun hubungan pemajunya dengan pemimpin-pemimpin politik negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, Pulau Pinang merupakan sebuah bandar yang terlalu sesak dan pembangunan terlalu pesat. PGCC merupakan sebuah projek pembangunan yang hanya mampu dibeli oleh warganegara asing khususnya rakyat Singapura dan mereka yang menghuni di Pulau Pinang melalui Program 'Malaysia Rumah Keduaku', dan bukannya oleh penduduk tempatan yang saya rasa tidak akan dapat mampu membeli unit-unit di PGCC yang mungkin mencecah RM1 juta atau RM2 juta ke atas.

Saya ingin menggesa Perdana Menteri supaya memberi penjelasan sama ada projek ini akan dilaksanakan dengan kadar segera dan apakah jaminan bahawa reaksi ataupun input-input dari penduduk tempatan dapat diambil kira.

Akhirnya saya berharap Yang Berhormat Menteri juga dapat memberi penjelasan, tadi Yang Berhormat dalam pembentangan ada menyebut bahawa projek-projek yang mungkin diluluskan sebelum penubuhan pihak berkuasa ataupun wilayah NCER ini akan terus dilaksanakan dan tidak terjejas.

Saya ingin tahu apakah kedudukan berhubung dengan *Penang Outer Ring Road* sama ada tender yang baru sudah diadakan berhubung dengan projek Jambatan Pulau Pinang Kedua? Saya melalui pertanyaan di sepanjang sesi ini diberi tahu, perjanjian konsesi masih belum ditandatangani kalau begitu mengapa pihak Cina sering membuat kenyataan di akhbar-akhbar tempatan bahawa mereka sudah sedia untuk melaksanakan, *piling* sudah siap, *testing soil test* sudah siap dan sebagainya.

Pada akhirnya, apakah kos sebenar projek ini memandangkan reka bentuk projek ini sudah berubah berkali-kali dan memandangkan kos bahan-bahan binaan juga naik. Begitu juga, apakah status projek monorel? Apakah kementerian akan memberi kepastian kontraktor-kontraktor tempatan khususnya di negeri-negeri di NCER ini diberi kesempatan dan keutamaan untuk mendapat kerja-kerja kontrak hasil daripada pelaksanaan program pembangunan di bawah NCER. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Santubong.

4.58 ptg.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Mungkin ada suara-suara kenapa Koridor Utara ini dan Santubong yang jauh di Sarawak dan Sabah bangun untuk membincang. Persoalan saya akan berbangkit selepas ini, tidak payah ditanya.

Program untuk Rang Undang-undang Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara 2007 ini saya alu-alukan. Ini kerana seperti mana yang kita sedia maklum, Malaysia ini telah melalui berapa banyak rancangan. Daripada dasar-dasar ekonomi baru kepada Dasar Pembangunan Negara dan Wawasan 2020 masih banyak ketidakseimbangan berlaku di mana-mana tempat. Bahkan di Semenanjung Malaysia ini juga kita melihat ada negeri-negeri, ada tempat-tempat yang masih belum mencapai ke tahap yang boleh memuaskan.

Atas sebab yang demikianlah mengapa saya menyokong undang-undang ini untuk membangunkan dan melaksanakan Koridor Utara ini supaya mengatasi masalah tidak berimbang di antara pembangunan-pembangunan. Bukan sahaja dalam soalan fizikal tetapi juga dalam bentuk ekonomi dan sosial.

Tuan Yang di-Pertua, tidak akan cukup kita membahaskan makna undang-undang soalan pembangunan kalau kita tidak menyebut soalan-soalan perimbangan pembangunan iaitu khususnya pembangunan ekonomi di kalangan masyarakat.

■1700

Pada tahun 1970 dilaksanakan berdasarkan Dasar Ekonomi Baru dan 1991 disusuli dengan Dasar Pembangunan Negara. Kedua-dua matlamat dan tujuan ini belum dapat tercapai walaupun tidak seorang hamba Allah yang boleh mengatakan sama ada di negara ini ataupun di luar negara ini, mengatakan bahawa dasar kerajaan iaitu Dasar Ekonomi Baru dan Dasar Pembangunan Negara ini gagal. Dasar ini berjaya, tetapi hanya belum boleh mencapai matlamat yang di sasarinya.

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: *[Bangun]*

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Sila Yang Berhormat.

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat bagi Santubong. Saya hendak tanya sikit, DEB, PPM, DPW iaitu Dasar Pembangunan Wawasan. Apakah NCER atau ECR ini kesinambungan kepada projek-projek yang tidak sempurna itu? Apakah jaminan dua ini ataupun NCER ini boleh menjamin kesempurnaan sampai ke akar umbi kepada rakyat jelata? Sekian, terima kasih.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Tuan Yang di-Pertua, saya berharap demikianlah. Oleh kerana sebagaimana dirintih oleh banyak kawan tadi yang berucap sebelum saya, bahawa pucuk kepimpinan ini nanti pihak berkuasa ini ialah duduknya di

Kuala Lumpur dan di Putrajaya. Pelaksananya kita berharap mengetahui apakah dasar-dasar kerajaan sama ada soalan kualiti ataupun soalan perimbangan ataupun soalan sosial mesti diketahui dan dilaksanakan oleh pelaksana. Ini yang penting.

Tidak mungkin bagi Perdana Menteri, Timbalan Menteri Perdana Menteri bahkan Ketua-ketua Menteri ataupun Menteri-menteri Besar boleh pergi ke *ground*, *check* satu persatu projek, program dilaksanakan dengan sebaik mungkin. Dengan keadaan sedemikian, kita berharap bahawa bukan sahaja pegawai-pegawai kerajaan, tetapi wakil-wakil rakyat juga mesti diberitahu dan diberi peranan untuk melaksanakannya. Kalau tidak, apa saja program yang kita ada, akan menemui jalan buntu. Kita kena ingat Wawasan 2020 tinggal 13 tahun sahaja lagi. Masanya semakin singkat.

Jadi kita melihat Tuan Yang di-Pertua, saya pegang dua ini. Satu untuk utara dan satu timur, tapi yang tidak ada dipegang saya ini ialah untuk Sarawak dan untuk Sabah.

Baru-baru ini Hindraf yang sibuk ke sana, ke sini buat demonstrasi jalanan, mengganggu-gugat keadaan keamanan negara, oleh kerana kompelin mereka sama ada perkara ini satu persepsi ataupun kenyataan, bukanlah soalan, tapi berlaku *disruption* dengan izin kepada masyarakat kita. Dalam masa yang sama kita melihat pihak *United Nation* punya laporan mengatakan bahawa orang Sarawak, orang Sabah lebih teruk lagi. Jadi kenapa pula tidak ada, belum ada...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ucapan Yang Berhormat banyak 2 in 1.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: 2 in 1, dua dalam satu.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Belum ada lagi mengatakan Sarawak dan Sabah itu dalam koridor. Saya baca, cari-cari nama Sarawak tadi malang sekali saya tidak jumpa Tuan Yang di-Pertua. Jadi saya hendak bertanyalah dengan Menteri. Yang Berhormat Menteri baru keluar sekejap, masuk lagi. Saya hendak bertanya dengan Yang Berhormat Menteri, bila perundangan berhubung dengan Sarawak dan perundangan untuk Sabah hendak dibentangkan di Dewan ini?

Walaupun Perdana Menteri sudah sebut, saya sudah dengar. Keluar surat khabar dan sekurang-kurangnya surat khabar ada keluar. Maknanya Perdana Menteri sudah buat pengumuman. Apa yang tinggal untuk merealisasikan pengumuman yang dibuat oleh Perdana Menteri itu. Masih banyak yang ketinggalan Tuan Yang di-Pertua.

Kalau di semenanjung ini, pihak Hindraf yang memperjuangkan walaupun secara salah, fakta-fakta masalah masyarakat India, tapi yang lebih perlu ialah masyarakat di Sarawak dan juga di Sabah. Kita berjanji, kita berjanji tidak akan pergi ke jalan, saya cukup yakin Yang Berhormat daripada Kapiti tidak bawa orang dia ataupun Lubok Antu tidak bawa orang ke jalanan. Sebagaimana Beluran, Tuaran, takkan bawa orang ke jalanan.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Penjelasan.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Jadi saya belum habis hendak bercakap, Kapit sudah naik.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Terima kasih Yang Berhormat bagi Santubong. Saya hendak penjelasan ataupun pandangan daripada Yang Berhormat bagi Santubong. Kita di Sarawak kita memang alu-alukan pengumuman daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan kerajaan kerana kita diberi satu wilayah pembangunan yang selalu disebutkan.

Bagi saya, adakah tidak diberi pertimbangan bahawa oleh kerana wilayah Sarawak ini memang begitu besar. Hampir sebesar seluruh semenanjung Malaysia. Kita di semenanjung Malaysia memang sudah beberapa buah wilayah pembangunan yang telah diumumkan dan akan dilaksanakan.

Saya memang mengetahui bahawa bilangan penduduk mungkin tidak seramai di Semenanjung Malaysia. Akan tetapi oleh kerana seperti yang telah disebut oleh Yang Berhormat bagi Santubong tadi, kita di Sarawak penduduknya bertaburan di seluruh kawasan di Sarawak yang hampir sebesar Semenanjung, telah juga saya sebutkan di Dewan ini. Kita di Sarawak di mana-mana wilayah ataupun bahagian *region* memang berkaitan dengan etnik taburannya.

Kalaulah kita hanya setakat membangunkan sekiranya di kawasan terutama di Kuching, itu bermakna kita kaum Melayu dan kaum Bidayuh, tapi tidak termasuk kaum orang Hulu Iban.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat berucap atau hendak minta penjelasan daripada Yang Berhormat bagi Santubong?

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Saya tidak berucap, saya hendak minta penjelasan daripada Yang Berhormat bagi Santubong, sebab saya hendak pandangan. Mungkin juga dalam ucapan Yang Berhormat boleh dipohonlah lagi kepada pihak kerajaan bahawa mungkin kita sepatutnya mendapat lebih daripada satu yang telah diumumkan. Itulah maksud saya dalam pertanyaan ini.

Adakah tidak kita hendak minta kerajaan mengumumkan satu, dua lagi wilayah pembangunan di negeri Sarawak? Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Kita mendengar bahawa wilayah pembangunan antara negeri Sarawak akan diumumkan. Oleh kerana kita menerima hakikat bahawa Sarawak, Sabah mempunyai satu ciri-ciri yang sedikit berlainan kalau di lihat di antara Semenanjung keseluruhannya daripada Johor hingga ke Perlis. Kita mempunyai yang utama sekali soalan perundangan tanah. Yang kedua autonomi dalam bidang-bidang yang tertentu di bawah perlembagaan yang dipastikan oleh pihak perlembagaan kita.

Dalam keadaan yang sedemikian, maka Kerajaan Pusat terpaksa berbincang dan berunding dengan pihak Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak supaya mengatasi masalah-masalah rintangan ini supaya boleh mempercepatkan perundangan. Dengan itu, saya memintalah supaya perbincangan ini boleh diperhebat lagi dan dipercepatkan lagi supaya kita

hendak melihat juga undang-undang untuk Sarawak dan Sabah itu dibawa ke Dewan ini untuk diluluskan.

Jadi dalam masa yang sama saya memahami apa yang disebut oleh Yang Berhormat daripada Kapiti. Yang Amat Berhormat Ketua Menteri Sarawak selalu menyebut dalam surat khabar, dilaporkan dalam surat khabar mengatakan bahawa tumpuan pembangunan koridor ini adalah kepada *central region Sarawak*. *Central region Sarawak* ini maknanya daripada kawasan Mukah sampai ke lautnya dan Sibu, Sarikei dan ke daratnya sampai ke Kapiti, Belaga dan sebagainya.

■1710

Kita bermohonlah supaya kawasan-kawasan dikatakan *central region* ini diambil kira sampai ke pedalaman dan juga sampai ke perairannya supaya jangan pihak-pihak di pedalaman lupa sebagaimana kita tidak mahu mereka yang di tepian laut terlupa. Orang laut di kawasan laut *middle central region* inilah kebanyakannya orang Melayu dan orang Melanau dan yang *centre* itu kebanyakannya orang Cina dan di pedalaman adalah kebanyakannya orang Iban. Jadi kita memang menyarankan supaya membuat sedemikian supaya tidak satu *group* pun di Sarawak itu nanti terlupa dalam pembangunan ataupun kencanaan ke pembangunan gelombang yang kedua kata Ketua Menteri Sarawak ini nanti. Jadi Tuan Yang di-Pertua, pertanyaan saya ringkas sahaja, bilakah undang-undang untuk Sabah dan Sarawak ini di bawa ke Dewan ini supaya kita boleh bersama melulusnya dan melaksanakan koridor pembangunan untuk Sarawak dan Sabah.

Ketiga Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bangkit ialah soalan *the drivers* pembangunan koridor ini nanti. Saya cukup yakin menilai daripada keluaran akhbar, pencatatan akhbar apa yang dikatakan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan apa yang dikatakan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri dan keluar daripada kementerian Kewangan mengatakan bahawa bahkan Menteri sendiri pun ada keluar dalam surat khabar. Berhubung dia punya *driver* ialah *private sectors* dan FDI ataupun *Foreign Direct Investment*.

Jadi dalam keadaan sedemikian kita mengetahui kadang-kadang *private sector* ini dia tidak begitu peka dengan pembangunan sosial dasar negara asasnya seperti dasar ekonomi baru dan juga dasar pembangunan negara. Dasar ekonomi baru fokus kepada bumiputera, dasar pembangunan negara dia fokus kepada semua yang berkehendak bantuan. Ia tidak kira dia orang bumiputera tidak kira orang Melayu dan tidak kira mana-mana etnik akan tumpu bantuannya supaya mereka ini juga dapat menikmati pembangunan negara ini. Jadi persoalannya apabila *private sector* yang diguna pakai sebagai *drivers* kepada pembangunan koridor ini saya bimbang masyarakat yang terpencil masyarakat yang bukan dalam *mainstream economic development* ini akan juga terpencil akhirnya nanti.

Saya minta *assured* daripada pihak kementerian, menteri, dan kerajaan supaya mereka yang terpencil ini tidak berterusan akan terpencil. Kita jangan lupa matlamat Dasar Ekonomi Baru, jangan lupa matlamat dasar Pembangunan Negara daripada semua segi, daripada segi sosialnya dari segi politiknya dari segi ekonominya kerana ekonomi boleh menjamin apa sahaja

dalam hidup manusia. Banyak *research* dan penyelidikan yang dibuat di Amerika. Seseorang yang mempunyai kekukuhan ekonomi ini boleh menjamin pendidikan anaknya boleh menjamin kedudukan keluarganya dan boleh menjamin keadaan sosialnya. Bahkan tidak seorang pun di Amerika boleh maju termasuk presidennya kalau tidak ada sumber ekonomi.

Dari berlandaskan itulah kenapa walaupun *private sector* yang kita guna sebagai *drivers* pembangunan koridor ini *social responsibility* yang termaktub dalam Dasar Ekonomi Baru, Dasar Pembangunan Negara jangan semua sekali kerajaan lupa. Saya dengar kawan-kawan menyebut tadi apa nama syarikat besar *plantation* tadi?

Seorang Ahli: Sime Darby.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Sime Darby. Saya tidak hendak sebut nama. Saya kata hanya *the private sectors driver*, ini mesti jangan lupa bahawa kejayaan mereka belum tentu merekodkan kejayaan kerajaan kalau perjuangan sosial perjuangan politik ekonomi kerajaan ini tidak ditangani bersama semasa melaksanakan koridor ini nanti.

FDI kita mengetahui dasar kerajaan, banyak industri, banyak sektor yang tertentu dalam pembangunan FDI ini. Ia tidak lagi diberi satu garis panduan mengatakan mesti bawa pihak ini dan pihak itu, tidak. Ini kerana kita hendak menarik FDI masuk ke negara kita dengan rintangan-rintangan yang minimum dan tidak ada rintangan lagi. Ini adalah searas dengan dasar-dasar dunia dasar *open market policy* dan sebagainya. Jadi global ekonomi ini dasar ekonomi ini sama. Memang kita tidak banyak berhadapan dengan FDI untuk melaksanakan dasar sosial negara. Jadi dalam keadaan sedemikian, kita... [Ketawa] Ada *note* untuk... Bentara hantar, saya terima sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Macam Menteri ya?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Macam Menteri jugalah. Jadi ini permintaan daripada orang Utara. Nampak-nampaknya walaupun dalam saat ini surat layang Tuan Yang di-Pertua. Surat layang datang pada saya masa berucap.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tidak payah layanlah Yang Berhormat.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Oleh kerana dia benda yang penting, untuk kepentingan bersama Tuan Yang di-Pertua, ini di Johor di hadapan saya...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yalah Yang Berhormat, sebab Yang Berhormat kata...

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Di hadapan saya itu orang Johor, di belakang saya itu orang Perlis dan Kedah. Kena layan semua Tuan Yang di-Pertua. Jadi dia kata janganlah ada pejabat di Kuala Lumpur sahaja. yang utara itu buat pejabat di utara. Kalau hendak buat mesyuarat, Perdana Menteri dan Timbalan Perdana Menteri dan Menteri-menteri boleh bermesyuarat di utara sebagai mana boleh bermesyuarat...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Seperti Yang Berhormat bersetuju dengan nota itulah.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Saya nampak-nampaknya daripada sedikit kewarasannya memang ada Tuan Yang di-Pertua. Jadi kewajarannya ada. Jadi saya meminta supaya *private sector drivers* ini diberi satu garis panduan selain daripada FDI. Diberi satu garis panduan supaya mengingatkan mereka di mana letaknya perjuangan untuk mencapai Wawasan 2020 dan kenapa Dasar Ekonomi Baru masih relevan; kenapa Dasar Pembangunan Negara masih relevan. Ini kerana yang miskin yang tidak berkemampuan yang tidak berpendidikan tinggi masih amat relevan dalam kita membangun negara ini Tuan Yang di-Pertua. Kita tidak mahu yang terpinggir, yang terkebelakang, yang di kiri dan di kanan terlupa.

Inilah saya harap walaupun FDI yang hendak melabur di sini masih ada kerja-kerja sampingan boleh kita pelopori dan dicadangkan berlandaskan kebaikan, kesempurnaan, *efisiennya*, mereka yang boleh memberi *service*. Ini kerana dalam pengajian *investment* ini sebenarnya banyak kerja sampingan *insurance, transportation, service* yang boleh *local* beri dan *services* ini boleh disarankan kepada pihak ini untuk diberi. Janganlah beri dengan satu dua *company* sahaja, yang kaya diperkaya, yang miskin ini dilupakan ke belakang. Ini yang kita tidak hendak. Tolong jangan lupa Dasar Ekonomi Baru dan Dasar Pembangunan Negara.

Akhir Tuan Yang di-Pertua, saya sudah tunggu-tunggu, Tuan Yang di-Pertua dah sebut....

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan. Saya dengar bahawa Yang Berhormat Santubong kata jangan lupa Dasar Ekonomi Baru. Adakah Yang Berhormat sedar bahawa semalam sahaja bekas Timbalan Perdana Menteri Tun Musa Hitam ada bercadang perlulah kaji semua Dasar Ekonomi Baru oleh kerana masa sudah sampai untuk berhenti budaya tongkat. Bahawa orang Melayu boleh berdiri di atas kaki sendiri dan bukan selama-lamanya tidak berhenti bergantung kepada tongkat.

Adakah Yang Berhormat bersetuju dengan pendekatan itu atau Yang Berhormat pun percaya bahawa DEB patut dikekalkan selama-lamanya, oleh kerana orang Melayu perlu selama-lamanya bergantung kepada tongkat dan tidak boleh ada kualiti yang berdikari.

■1720

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Lain kali tak payahlah cakap macam itu Yang Berhormat. Sedap-sedaplah sedikit cakap. Kita ini secara *decorum*lah cakap. Saya cakap cara baik-baik. Saya belum sampai ke peringkat itu Yang Berhormat.

Saya baru *emphasize* atau menekankan pentingnya bahawa *drivers* untuk koridor ini mengambil kira dasar-dasar yang saya sebutkan tadi, iaitu Dasar Ekonomi Baru dan juga Dasar Pembangunan Negara. Saya belum sampai. Yang penghabisan Yang Berhormat tanya saya kepada persoalan itu saya akan bangkitkan selepas ini, iaitu saya hendak percakapkan juga di

bawah *affirmative action* iaitu Dasar Ekonomi Baru. Dasar Ekonomi Baru sebenarnya ini konsep *affirmative action*. Pernah dilaksanakan, di Amerika pun dilaksanakan supaya memberi peluang kepada orang Indian, *Mexican* dan sebagainya. Di India pun mereka laksanakan dasar sebagai mana yang kita laksanakan Dasar Ekonomi Baru ini, memberi peluang dan ruang kepada pihak-pihak yang dianggap perlu ruang dan peluang. Jadi dalam keadaan yang sama...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: ... belum habis lagi. Saya akan beri. Dilaksanakan. Saya juga membaca *literatures* sama ada gagal atau berjayanya *affirmative action*. Umpamanya di *California*, di mana pihak yang tertentu melaksanakan satu *affirmative action* untuk mempertingkatkan jumlah peguam yang mengamalkan undang-undang di *California*, mengatakan laporan daripada pelaksanaan *affirmative action* ini mengatakan dia tidak berjaya melakukan di *California* dan dengan itu dia mengatakan *affirmative action* ini adalah gagal, oleh kerana ia tidak berjaya di *California*. Tapi di *California* dalam *environment* yang berlainan. Hanya akses kepada universiti dan *education* sahaja. Kemasukan itu diberi satu kelonggaran untuk pihak-pihak *African* dan *American* ini masuk ke universiti, dan akhirnya dia kata *affirmative action* ini telah menggagalkan, sebenarnya kemasukan *African* dan *American* ke institusi-institusi seperti *Massachusetts*, *Berkeley*, *Stamford* dan sebagainya di kawasan lembah silikon. Ini...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan. Terima kasih. Mengenai keterangan latar belakang dan sebab musabab *affirmative action*, adakah Yang Berhormat cuba untuk kata bahawa Tun Musa Hitam tak faham itu. Tun Musa Hitam apabila mencadangkan bahawa sudah sampai masanya untuk kaji, untuk berhenti dia tak faham langsung, bahawa perlunya *affirmative action* supaya orang yang lebih belakang boleh dapat satu bantuan untuk mengejar. Tentu Tun Musa tahu dia menteri dalam era Dasar Ekonomi Baru dia tahu, tetapi rasa itu untuk 20 tahun. Tahun 1970 ke 1990 masa sudah sampai oleh kerana budaya tongkat ini kalau diteruskan bukan sahaja akan menongkatkan orang Melayu, akan menongkatkan negara Malaysia dan negara kita akan menjadi satu negara *handicap*. Bukan sahaja *handicap* orang Melayu *handicap* rakyat Malaysia, *handicap* negara Malaysia dan kita tidak akan berjaya untuk bersaing di dunia *globalization* ini. Jangan kata bahawa Tun Musa tak tahu. Dia tahu tapi dia ada visi yang lebih jauh. Adakah Yang Berhormat setuju?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Ketua Pembangkang ini macam orang gaduh sahaja ini. Ini yang saya tak faham ini.

Seorang Ahli: Tak siuman.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Inilah yang saya tak faham. Sebenarnya...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tun Musa tak faham!

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: saya tak ada sebut pun Tun Musa Hitam tak faham Dasar Ekonomi Baru, tak faham dengan *affirmative action*. Yang sebut itu adalah Ketua Pembangkang! Saya belum habis soalan *affirmative action* ini...

Datuk Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Kacang ada kacang?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: dah dia melenting. Dengarlah kawan. Cakap-cakap orang ini dengar sedikit sebelum melenting. Yang saya sebut di sini ialah soal *affirmative action*. Saya belum sebut cabang yang kedua lagi, yang saya hendak sebut ini iaitu *capacity building*.

Yang Berhormat kegagalan di Amerika untuk dikatakan *silicon valley*, untuk meningkatkan jumlah peguam-peguam yang dilaporkan seorang pemimpin orang African American, di sana ialah oleh kerana tindakan mereka di bawah *affirmative action* adalah tidak sekomprensif yang dibuat oleh Kerajaan Malaysia. Ini yang saya sebut.

Saya faham kalau you hendak bagi orang makan sepanjang masa beri dia kail. Jangan beri dia ikan. Saya faham cerita ini tapi ada satu fakta lain lagi. Kalau you sudah bagi kail ikan pun sudah orang lain sudah kebas, tak bagi dengan dia yang perlu memancing ini tadi macam mana hendak memancing. Dua-dua sekali Yang Berhormat. Satu *affirmative action* sebagai mana yang telah ditekankan di bawah Dasar Ekonomi Baru. Dalam masa yang sama Pak Lah sudah sebut sebenarnya. Pak Lah tak sebut kata Dasar Ekonomi Baru itu mesti digugurkan. Apa yang Pak Lah sebut ialah modal insan. Modal insan ini tujuannya ialah untuk membuat satu jurusan ataupun *flagship*, sebagai kapasiti *building* kepada orang-orang bumiputera dan orang-orang Melayu supaya sebagaimana yang semua sebut tak bertongkat sepanjang masa. Tak ada pun. Saya tak pernah dapat tongkat. Tak pernah dapat tongkat. Saya pergi sekolah tahun 1970 Yang Berhormat, pergi England bayar duit saya sendiri. MARA tak bagi, kerajaan tak bagi. Saya pergi sendiri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah Yang Berhormat, kita balik kepada hujah.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Jadi Yang Berhormat soal tongkat ini kena bagi, tapi tanah di bawah mesti jangan becak juga supaya tongkat itu boleh menyokong.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Penjelasan, penjelasan. Penjelasan bolehkah?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Sila.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Saya dengar Yang Berhormat baru satu dua hari berkata kerajaan memberi pinjaman RM20 juta untuk membeli 10 bot laut dalam untuk menangkap ikan. Itu pun antara salah satu tongkatnya.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Yang Berhormat ini tak faham langsung. Langsung tak fahamlah! Kena belajar kat luarlah. Anak saya pun faham. Pergi ke bank dapat pinjaman. Mana-mana manusia dalam dunia kalau hendak buat satu

perkara besar tak pinjam daripada bank, tak pinjam daripada institusi? Adakah ini dikatakan *affirmative action*? Ini bukan Yang Berhormat, ini bukan kerana dia terbuka kepada semua orang. Apa yang dikatakan terbuka kepada semua orang itu *is not on an affirmative action*. Itu *facilities* yang disediakan oleh kerajaan dan institusi kepada semua yang berminat, siapa yang boleh, siapa yang berpengalaman, yang berpengetahuan ataupun berbakat dalam bidang itu. Itu bukan *affirmative action*. Bagan, sorrylah. Sayanglah kawan sudah lama-lama.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan, penjelasan. Penjelasan. Masalah mengenai tongkat ialah kalau tongkat diberikan kepada orang Melayu yang miskin dan mundur itu baik, *affirmative action*. Masalahnya ialah tongkat diberikan kepada mereka yang kaya-raya. Mereka yang pemimpin UMNO Putera, orang yang kaya-raya bertingkat tinggi dan tak perlu tongkat, tetapi mereka pun sapu semua tongkat. Itulah masalah. Bila polisi tongkat untuk UMNO Putera akan diberhentikan. Adakah Yang Berhormat bersetuju?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Yang Berhormat, kalau Yang Berhormat pandang secara waras, pandang secara dengan mata yang tidak dipengaruhi politik dan pandangan-pandangan yang mirip sebelah Yang Berhormat akan dapati sedikit sahaja rakyat Malaysia sama ada dia orang Melayu, orang bumiputera, orang Cina, orang India dapat kekayaan di negara ini mesti ada kerajaan yang tolong. Mesti ada. Sebut sahaja nama dia sama ada Ananda Krishnan. Minta maaf saya sebut nama ini. Saya sebut.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Sebut sahaja!

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Ananda Krishnan diberi udara pun *free* tapi dia caj kepada masyarakat kena bayar. Tony Fernandes kalau tak ada lesen dapat tak jadi macam itu? Kalau Vincent Tan, kalau dia buat dapat tak? Lim Goh Tong, siapa lagi yang monopoli gula kita itu?

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Robert Kuok.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Robert Kuok. Sampai sekarang pun tak dapat Yang Berhormat. Saya sudah berbincang dengan penjual gula, saya hendak kilang gula di Sarawak saya hendak 110,000 untuk Sarawak dan Sabah. Saya minta lesen tak bagi hendak *protect* Kuok ini. *Protect* siapa? Bukan bumiputera. *Protect* Kuok ini. Kenapa? Lima tahun lepas, saya berbincang dengan orang-orang dari Filipina, berbincang dengan orang daripada Cuba.

■1730

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Saya ingat cukuplah.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Jadi, Yang Berhormat, jangan ingat orang kita tidak jamin.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tongkat UMNO Putera belum jawab.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Jangan soal siapa yang di tolong, siapa tidak tolong. Orang Malaysia kalau tidak ada bantuan daripada kerajaan payah betul hendak naik ke atas. Dapat itu dapat, bukan saya kata tidak dapat.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Termasuk Ketua Pembangkang.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Mungkin Ketua Pembangkang pun samalah, kita tidak tahu. Saya tidak tahu. Ini Larut yang sebut, dia lebih tahu. Sesama Ahli-ahli Yang Berhormat di sini ada yang jual kereta dan sebagainya.

Datuk Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Santubong. Saya berminat dengan perbincangan ini dan apabila Yang Berhormat Ketua Pembangkang pula menyebut tentang tongkat. Saya minta Yang Berhormat bagi Santubong yang ada pengetahuan tentang ini beritahu kepada dia memang tongkat yang diberikan kepada mereka yang layak memakai tongkat, dan yang layak memakai tongkat pula mempunyai syarat-syarat minimum yang diletakkan oleh pihak kerajaan.

Umpamanya saya dapat pergi belajar ke luar negara apabila saya mendapat keputusan yang cemerlang dalam peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia. Kalau tidak cemerlang tidak dapat. Ini yang minta dijelaskan kepada Ketua Pembangkang ini, Yang Berhormat. Terima kasih, Yang Berhormat.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Kerajaan bukan senyap-senyap. Kerajaan secara terbuka, bahkan saya daripada dulu lagi, Tuan Yang di-Pertua, pada tahun 1994 apabila satu dasar dibentangkan di Dewan ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, saya ingat kita fahamlah, tidak perlu dipanjangkan dan berbalik kepada tajuk supaya kita dapat selesaikan rang undang-undang. Kalau hendak dipanjangkan tiga hari pun tidak boleh habis. Tongkat untuk *business* atau tongkat untuk OKU itu tidak payah bangkitkan sekarang.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Okeylah, satu akta OKU untuk pemimpin-pemimpin UMNO. UNEPlah.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Ini kalau tidak puas hati tidak payah tunjuk *frust*lah. Tuan Yang di-Pertua ganggu sebenarnya. Cerita macam ini kena ganggu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah. Kita berbalik kepada tajuk.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Saya akan balik, sebab saya membincangkan...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Menteri boleh jawab. Itu yang pentingnya.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Saya tengah membincangkan soal Dasar Ekonomi Baru, Tuan Yang di-Pertua. Dalam Dasar Ekonomi Baru

ini saya sebutkan jangan lupa kepada *capacity building* iaitu pembangunan modal insan yang disebutkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Saya sebutkan dasar kerajaan. Pada tahun 1994, apabila kerajaan menggubal satu dasar yang mengatakan kita akan kenal pasti beberapa peniaga, beberapa *entrepreneur* yang berdaya saing untuk menyahtu cabaran bukan sahaja di negara ini tetapi ke luar negara, kerajaan kata akan sokong. Kenapa kita lihat YTL dan banyak lagi syarikat-syarikat kita, Petronas dan sebagainya ke luar negara. Pada masa itu saya kata saya tidak bersetuju. Saya kata kalau hendak buat meja jangan buat empat kaki sahaja. Itu ucapan saya. Kalau buat empat kaki, satu kaki patah tinggal tiga kaki, meja akan jatuh. Kalau hendak buat kena pastikan banyak lagi. Kalau 100 kaki pada satu meja, 10 kaki patah, 90 kaki berdiri, meja ini boleh berdiri. Jangan kena persis sikit sahaja.

Jadi, dalam konteks ini kerajaan memang mempunyai satu dasar melihat siapa yang berkebolehan, siapa yang berkemampuan. Daripada segi persekolahan juga dilihat kepada fakta-fakta meritnya. Juga boleh dikenal pasti dan dibantu berterusan untuk membangunkan mereka ini supaya dapat ke hadapan. Jadi dalam konteks ini kita tidak melihat bahawa orang Melayu sahaja ataupun bumiputera sahaja yang disokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah, Yang Berhormat. Saya mintalah supaya saya dapat memberi peluang kepada mereka yang datang dari kawasan yang terlibat. Jadi, cukuplah Yang Berhormat, 40 minit.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Okey, Tuan Yang di-Pertua, saya akan habiskan dalam masa lima minit. Jadi, saya berharap pihak kerajaan, pihak kementerian dalam melaksanakan dasar koridor ini jangan terlupa bahawa pembangunan kepada *target* yang dibuat di bawah dasar ini ialah untuk memperimbangkan pembangunan iaitu pembangunan fizikal. Jangan kita dengar lagi tidak ada api, tidak ada elektrik, tidak ada jalan, tidak air di mana-mana tempat di Malaysia ini.

Pada saat-saat akhir kita hendak menyambut 2020 nanti, sama ada dia di Kelantan, di Terengganu, di Pahang, di Perlis, Kedah sampailah ke Johor begitu jugalah kita berkehendak supaya di Sarawak dan Sabah tidak ada satu orang pun mengeluh, kemudahan-kemudahan asas ini diperimbangkan. Tidak kira *economic return*, tidak kira *social political return*, kepada sesiapa sahaja, supaya akhirnya Dasar Ekonomi Baru ataupun Wawasan 2020 ini kita boleh capai bersama apabila sampai kepada satu tahapnya nanti. Kita berdoa dan berharap pelaksanaan koridor ini yang di Utara dan di Timur, di Sarawak dan di Sabah boleh menjadi satu instrumen untuk melaksanakan perimbangan pembangunan negara ini. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Langkawi. Yang Berhormat cuba kalau boleh ringkaskan sebab Sungai Petani sudah berucap dengan panjang lebar.

5.36 ptg.

Dato' Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kepada pihak kerajaan yang telah mengadakan Program *Northern Corridor Economic Region*, satu idea yang kena pada tempat dan masanya. Saya juga menyokong rang undang-undang ini untuk diluluskan.

Sebelum itu izinkan saya mengucapkan syabas dan tahniah kepada polis yang bekerja keras tanpa mengira masa, keselamatan diri dan mengorbankan kesejahteraan keluarga untuk mengamankan Malaysia. Kita amat sanjung tinggi di atas segala tindakan yang telah dilakukan hinggalah kita dapat tidur nyenyak dalam hal ini.

Pada masa ini terdapat orang ramai ataupun golongan-golongan tertentu yang dikenali sebagai Hindraf, BERSIH dan sebagainya yang menjalankan sesuatu yang mengancam keamanan negara, mencacatkan nama negara dan sepatutnyalah tindakan tegas hendaklah diambil ke atas kumpulan ini hatta menggunakan ISA. Syabas pihak polis.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Minta penjelasan. Minta penjelasan, Yang Berhormat Langkawi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Seputeh bangun.

Dato' Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Di sebalik negara aman, maka peluang datang...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Tidak beranikah, Yang Berhormat? Minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Dato' Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: [*Membuat isyarat minta Yang Berhormat bagi Seputeh duduk*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, dia tidak bagilah, Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Terima kasih. Terima kasih. Boleh saya tanya, Yang Berhormat? Takutkah, Yang Berhormat?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat tidak bagi.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya penggunaan ISA oleh kerajaan yang mencemarkan imej kerajaan dan Barisan Nasional.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, dia tidak bagi.

Dato' Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Hatta menggunakan ISA pun kita lakukan.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Yang Berhormat, betulkah? Bersetujukah?

Dato' Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Di sebalik negara kita aman ada peluang...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Bukankah tunjuk perasaan secara aman, perhimpunan secara aman mencemarkan nama negara?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Seputeh, Langkawi tidak bagi.

Timbalan Menteri Sumber Manusia [Datuk Abdul Rahman bin Bakar]: Eh, duduklah. Orang tidak bagi tu!

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Siapa cakap? [Ketawa]

Dato' Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Saya tidak bagi. Pasal apa? Kita akan gagal dalam perniagaan dan mendapat keuntungan. Difahamkan sehingga sekarang daripada bulan Oktober seramai 31 juta pelancong datang ke Malaysia. Kami di Langkawi sama-sama merasai kemasukan pelancong. Tahun ini sahaja sehingga Julai, seramai 21 juta orang datang ke Langkawi. Sama ada mereka datang dengan Cuti-Cuti Malaysia atau datang dengan cara melancong dari luar negara. Buat pada masa sekarang ini bilangan penerbangan tiap-tiap hari ke Langkawi ialah 16 penerbangan sehari dan kadangkala menyediakan perkhidmatan Boeing 737 dan juga Airbus. Tuan Yang di-Pertua, kami berharap di bawah Program *Northern Corridor Economic Region* ini maka pelancongan akan diberi penekanan yang lebih lagi, Insya-Allah.

Keduanya mengenai dengan feri. Satu perkara yang saya kena bawa ke sini ialah hendaklah diperbaiki lagi sama ada sekiranya bot-bot yang digunakan setakat yang ada sekarang tentulah tidak akan menggambarkan satu tahap pelancongan yang begitu.

■1740

Saya harap dan nampak negeri kita sekarang ini *world standard*, tidak ada nampak. Mungkin di bawah NCER, diadakan perkhidmatan feri yang terus di *invent* ke tahap yang lebih tinggi lagi. Maka saya mencadangkan supaya feri di Langkawi ke Kuala Kedah dan Kuala Perlis dinaikkan taraf kepada sama ada mengadakan *business class* ataupun ekonomi yang lebih lagi.

Tuan Yang di-Pertua, tempat letak kereta yang hendaklah dikemaskan di Kuala Perlis dan Kuala Kedah kerana keadaan sekarang kucar-kacir sedikit. Keadaan jeti di Kuala Kedah dan Kuala Perlis begitu menyedihkan kerana tidak ada sistem-sistem yang boleh kita harapkan. Ia hendaklah dibesarkan, diperindahkan dan kebersihan dijaga. Malah kalaulah Jeti Kuala Perlis dan Kuala Kedah tidak dijaga dengan baik, maka pelancong tidak akan datang ke Langkawi.

Tuan Yang di-Pertua, kita juga jangan lupa nelayan-nelayan yang kecil. Walaupun NCER akan mengadakan berbagai-bagai projek pelabur, pelaburan, tidak lupa nelayan kecil kerana merekalah yang mengharap program bantuan kerajaan. Saya mintalah pada kerajaan mereka ini dijaga dengan baik supaya mereka dapat cari makan yang lebih selesa lagi.

Tuan Yang di-Pertua, peluang-peluang pekerjaan. Walaupun kita menggamit pelaburan tetapi hendaklah kita juga kalau boleh penduduk tempatan haruslah diberi peluang pekerjaan sebagai mereka mengambil bahagian dalam usaha kerajaan untuk perkembangan Langkawi.

Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada kerajaan dan terima kasih kepada NCER yang telah menaikkan taraf *golf coast* ataupun *agri-golf coast* di Langkawi ke tahap antarabangsa. Yang dikatakan *signature golf coast* yang akan diadakan di Langkawi, sedang

usahakan sekarang ini dan sekarang ini dalam peringkat pembinaan seperti mana di Phuket dan di Bali. Yang lainnya, saya harap LIMA akan terus diadakan di Langkawi. Janganlah disebabkan NCER, maka dipindahkan LIMA atau Langkawi *International Maritime and Aerospace Exhibition* ke tempat lain. Juga saya minta LeTour de' Langkawi diadakan di Langkawi, kerana mula Langkawi dan akhir Kuala Lumpur tak apalah. Juga Langkawi International Dialog juga diadakan di Langkawi kerana sebagai pusat pelancongan, kita perlu semuanya. Begitu juga *Ironman*, hendaklah diadakan di Langkawi walaupun ia tidak melibatkan hanya pelancong tetapi ia satu benda yang kita harap-harapkan dalam menampung pelancongan Langkawi.

Dengan itu saya ucapkan terima kasih, dan seperkara lagi Kedah Tuan Yang di-Pertua, Kedah ini membekalkan air ke Perlis dan Pulau Pinang. Ia sebuah juga negeri yang miskin tetapi walau apa pun berlaku air ke Pulau Pinang dan Perlis terjamin disebabkan Kedah. Jadi Tuan Yang di-Pertua saya mintalah pihak kerajaan menimbang di bawah NCER ini untuk memberi bantuan kepada Kedah kerana kita mengadakan 400 batu persegi Muda *catchments area* untuk mengadakan *catchments* untuk kawasan-kawasan tadahan bagi Muda dan Pedu dan juga Ahning Dam dan Beris Dam. Semua ini untuk keselesaan *northern region*, jadi apa salahnya kerajaan menimbangkan pemberian kewangan untuk menampung keperluan Kedah. Kerana kalau kita nak ambil *virgin forest* Muda, kalau nak ambil ... yang di log dalam empangan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat tadi kata sikit. Ini banyak susah Yang Berhormat.

Dato' Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Dengan itu Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baik, Gerik.

5.45 ptg.

Dato' Dr. Wan Hashim bin Wan Teh [Gerik]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua yang telah memberi peluang kepada saya untuk sama-sama berbahas mengenai Rang Undang-undang Pelaksanaan Pembangunan Ekonomi Wilayah Utara.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, kalau dalam minggu ini saya pergi balik ke Gerik dan menceritakan mengenai WEKU (Wilayah Ekonomi Koridor Utara), mereka akan bertanya pula kepada saya, apa dia koridor itu? Jadi eloklah kita mencari satu perkataan baru, perkataan peribumi Melayu barangkali gerbang, Wilayah Ekonomi Gerbang Utara, itu lebih sesuai lagi. Koridor kecil sahaja, tempat laluan orang tidak berhenti, berselisih sahaja tapi gerbang satu yang besar. Mungkin kita juga mahu menjadikan Ahli Parlimen kita manusia yang mempunyai minda mencipta, kita ciptakan. Mungkin juga kita ambil daripada P. Ramlee, dia ada pawana, gah pawana, gerbang pembangunan ekonomi wilayah utara, kalau kita nak ikut KeKKWa itu.

Tuan Yang di-Pertua, perkara yang keduanya, majoriti penduduk di sana adalah bergiat dalam bidang pertanian dan sudah tentunya industri pertanian yang berkaitan dengan pertanian,

perikanan, akuakultur adalah sesuatu yang harus kita bangunkan. Jadi saya ingin bertanya adakah ini akan dijadikan sebagai zon industri akuakultur khususnya kawasan-kawasan di Tasik Temenggur, Tasik Raban dan beberapa tasik yang mempunyai potensi yang agak besar untuk kita membangunkan sektor pertanian dan perikanan.

Juga Tuan Yang di-Pertua, ini suatu kawasan yang cukup banyak tumbuh-tumbuhan buluh tetapi belum lagi digunakan untuk apa. Jadi ada potensinya untuk dijadikan sebagai lantai, parket dan kita harapkan adanya wujudnya modal usahawan yang akan membawa industri mereka untuk mencipta sesuatu yang baru menggunakan buluh-buluh yang tumbuh merata ini sebagai parket untuk kita gunakan.

Satu lagi Tuan Yang di-Pertua ialah zon ini juga begitu menariklah selain daripada Langkawi tadi menarik untuk pelancongan cinta alam, *ecotourism*, cuba kita menjadi minda pencipta. Pelancongan cinta alam khususnya di kawasan The Royal Belum, dan di Tasik-tasik Temenggur di sekitarnya dan di kawasan yang lain juga. Mungkin ini juga satu potensi yang besar yang harus kita majukan dan bila kita gabungkan antara pertanian merupakan tunggak utama pembangunan negara kita dan pelancongan juga yang merupakan membawa pendapatan yang begitu tinggi.

Maka kita haruslah membina modal insan seperti yang telah digagaskan oleh Perdana Menteri kita. Pembinaan modal insan dalam bidang pertanian, perikanan, pelancongan dan kalau dulunya kita nostalgia dengan adanya Universiti Pertanian, universiti yang mengkhusus maka ia telah ditukar namanya menjadi Universiti Putra, universiti yang umum, pertanian tidak ada lagi maka alangkah baiknya kita wujudkan kembali sebuah universiti, universiti pertanian atau nama yang berkaitan dengan pertanian, sebuah universiti khusus yang barangkali sesuai kita wujudkan di kawasan WEGU ini, di Gerbang Utara ini.

Satu lagi Tuan Yang di-Pertua, teringat mengenai hal ini teringat pada saya satu ketika dahulu beberapa tahun menghantar anak ke luar negara untuk melanjutkan pelajaran maka di negara yang begitu maju seperti England pun adanya sebuah *The Royal College of Agriculture* yang letaknya tidak berapa jauh daripada Bristol saya kira di antara Tetbury dengan ... Jadi negara yang begitu maju dengan pertanian pun masih ada *The Royal College of Agriculture*, kenapa kita tidak negara yang begitu hebat membangun dalam bidang pertanian.

■1750

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi kawasan yang mempunyai potensi besar untuk dimajukan iaitu di antara Jeli dan Gerik hingga ke Butterworth wujudnya satu kawasan yang dinamakan Puncak Baring. Kalau kita singgah di Puncak Baring ini, pukul 10.00 atau 11.00 pagi, udaranya masih begitu dingin, masih ada kabus tebal dan kita seolah-olah berada di Cameron Highlands. Jadi oleh kerana itu, saya ingin mencadangkan Tuan Yang di-Pertua, bahawa kawasan Puncak Baring ini, kawasan yang paling tinggi di antara Jeli dan Gerik ini, kita majukan sebagai kawasan

pelancongan dan juga kawasan pertanian bagi tumbuh-tumbuhan yang sesuai dengan iklim udara yang sejuk.

Akhirnya Tuan Yang di-Pertua, saya ingin juga mencadangkan bahawa oleh kerana *the Royal Belum* ini masih lagi berada di kawasan keselamatan, maka diharapkan kerjasama Kerajaan Persekutuan dengan kerajaan negeri dapat melonggarkan syarat-syarat untuk mereka untuk para pelancong ini masuk ke sana dengan memberi masa yang pendek seringkas mungkin. 12 jam atau paling lama 24 jam untuk mereka ini mendapat kelulusan masuk ke kawasan ini dan kita jadikan *Royal Belum* ini tempat selain daripada kawasan pelancongan juga satu institusi yang telah dijanjikan dahulu oleh Taman Teknologi Malaysia untuk diwujudkan satu institusi penyelidikan mengenai kepelbagaian biologi ataupun biodiversiti.

Maka saya ingin bertanya, menanti-nantikan suatu projek yang diumumkan pada 2005 dahulu untuk mewujudkan satu Institusi Penyelidikan Bio mengenai kepelbagaian biologi di Belum ini. Jadi kita mengharapkan jawapan daripada Menteri berkenaan dan akhirnya oleh kerana Timbalan Yang di-Pertua ini belum lagi mendengar satu pantun lima bahasa, saya sudah dengan pantun lima bahasa ini.

*"Daun selasih, buah mengkudu,
Lemang dan ketupat sedap di makan,
Terima kasih, say-say, thank you,
Kap kung kap nandri vanakam".
[Beberapa Ahli bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baik terima kasih. Ada lagi tiga Ahli Yang Berhormat. Selepas ketiga-tiga Yang Berhormat berucap, Menteri boleh jawab. Jadi Bagan dulu.

5.17 ptg.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang NCER yang dibentangkan oleh Yang Berhormat Menteri yang jarang-jarang datang ke Parlimen ini. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah melancarkan NCER ini di Padang MPSP di Butterworth pada 30 Julai tahun ini dan saya dengar perbelanjaan untuk mengadakan Majlis Pelancaran ini adalah lebih kurang RM3 juta dan pelancaran ini hanya berlangsung dua jam sahaja. Saya ada di tapak tersebut dan selalu melalui tempat itu dan saya nampak persediaan untuk membina khemah, pentas, lampu dan juga memasang hawa dingin di khemah plastik itu dan *PA system*. Semua ini, pada hari pelancaran itu semua akhbar-akhbar ada mengiklankan perasmian NCER ini dan ini telah membuang satu perbelanjaan yang begitu besar Saya hairan, mengapa Perdana Menteri kita tidak mahu melancarkan perasmian NCER ini di dalam satu Dewan Milenium di Kepala Batas? Dewan

Milenium boleh memuatkan beribu-ribu tetamu dan tambahan pula dengan padang yang sedia ada, sudah pasti sesuai untuk membuat upacara ini.

Tuan Yang di-Pertua, NCER ini saya baca dalam surat khabar dan juga ramai orang tidak faham apa ini. Tadi Yang Berhormat Larut, terdapat Yang Berhormat dari lain-lain tempat, mereka semua kata apa ini NCER? Cuma dengar *Northern Corridor Economic Region* dan tidak betul-betul faham dan saya pun tidak faham dan dibaca dalam surat khabar Sime Darby Berhad telah dilantik untuk menerajui projek ini. Sekiranya kita baca dalam rang undang-undang ini, di fasal 23(3) NCER perlu mengadakan satu draf NCER *development plan* tetapi sehingga sekarang kita tak nampak ada draf NCER *development plan* ini. Sekiranya tidak ada NCER *development plan* ini, mengapa projek-projek yang sedang dan akan dijalankan semua telah dirangkum di bawah nama NCER. Saya mengambil contoh, di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, ada projek-projek seperti Jambatan Pulau Pinang Kedua, seperti *PORR* atau *Penang Outer Ring Road* dan Monorel di Pulau Pinang dan apabila ada apa-apa upacara berkenaan dengan nama-nama ini dirangkumi di bawah nama NCER. Baru-baru ini juga dikatakan ada Landasan Berkembar dari Ipoh ke Padang Besar, juga dikatakan di bawah NCER. *Penang Central* iaitu satu pusat perhentian bas di Butterworth kawasan saya dan PGCC juga sama. Dalam hal landasan berkembar, kita baca dalam surat khabar bahawa MRCB dan GAMUDA telah mendapat projek ini dan pada masa sekarang, sekiranya kita hendak membina satu landasan kereta api, ia bukan landasan kereta api yang biasa sahaja yang akan mengambil masa begitu panjang seperti dari Kuala Lumpur. Sekiranya ada landasan berkembar dekat Ipoh pun akan mengambil masa dua jam. Kami membawa kereta pun dua jam. Mungkin boleh memikirkan satu landasan yang lebih canggih seperti *bullet train* yang menjimatkan masa lagi. Sekiranya ia tidak menjimatkan masa, maka ia akan *out of date*. Ia akan tidak boleh memenuhi keperluan masa sekarang. Bolehkah saya bertanya, Yang Berhormat Menteri dalam hal *double track* yang akan dibina ini, apa had laju yang tertinggi dan bilakah ia akan dimulakan dan disiapkan?

Saya menyentuh berkenaan *Penang Central*. Satu pusat perhentian, satu kompleks perhentian bas di kawasan saya iaitu berdekatan dengan feri Butterworth ini. Mula-mula Yang Amat Berhormat Perdana Menteri apabila melancarkan NCER pada 30 Julai, beliau juga serentak mengadakan upacara memecah tanah di tempat ini dengan *remote control* dan dikatakan akan menelan belanja ratus juta ringgit tetapi apa yang berlaku di tapak sekarang adalah pembinaan satu perhentian bas sementara. Saya telah pergi ke tempat itu, papan tanda di sana, siapa itu kontraktor, siapa yang mengeluarkan, apa tajuk itu kontrak semua ada di sana dan *structure* telah siap. Kalau kita fikir, bas terminal sementara ini, kalau di bina di satu tapak yang berlainan, jauh dari tapak yang akan dibina *Penang Central*, kita boleh faham tetapi bas terminal sementara ini, dibina di atas tanah yang sepatutnya dibina *Penang Central* yang akan memakan belanja beratus juta ringgit. Kita tidak tahulah mungkin sementara itu mungkin 20

tahun, mungkin 25 tahun, itu pun kira sementara juga. Jadi mungkinlah ini satu propaganda sahajalah.

■ 1800

Tuan Yang di-Pertua, PGCC yang telah disebut oleh rakan saya dari Tanjong belum lagi ia dikatakan *Penang Global City Center*, global tetapi belum memanfaatkan kepada penduduk-penduduk di kawasan Pulau Pinang telah menjejaskan kemampuan pembeli-pembeli rumah yang sederhana dan ke bawah kerana harga rumah sudah melambung 15% hingga 20% tingginya. Katalah satu pasangan pengantin baru yang baru berkahwin dan bekerja bersungguh-sungguh hendak membeli satu rumah, sekarang dengan pengumuman NCER ini, harapan mereka telah hapus kerana harga rumah sudah melambung. Dalam hal untuk melaksanakan impian ini, saya juga berharap kerajaan boleh mengambil langkah-langkah supaya dapat banteras baik monopoli atau baik eksploitasi dan melindungi faedah-faedah mereka yang berpendapatan rendah.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga bersetuju tadi dengan apa Yang Berhormat Sri Gading kata dalam hal menimbang, melancarkan satu-satu projek yang besar, yang mustahak sekali ialah infrastruktur yang sedia ada. Kalau tidak ada jalan, perlu buat jalan dahulu, kalau tidak ada elektrik, kena buat elektrik dahulu, kalau tidak ada air, pasang air dahulu, tetapi pada pendapat saya, ini semua perlu dijalankan kerana apa yang sedia ada, selain daripada *North-South Expressway* atau PLUS, jalan-jalan *federal* satu yang sedia ada masih dalam dua lorong, satu pergi dan satu balik. Tidak ada pilihan. Titi-titi yang sempit yang ada di jalan ini belum dilebarkan. Jalan-jalan yang bengkok-bengkok belum diluruskan. Jadi semua ini perlu dibuat dahulu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Itu sebab Yang Berhormat sokong Sri Gading.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Saya memang sokong. Tadi memang mula-mula dia sudah kata ini dan saya faham dan juga bersetuju dengan apa yang disarankan oleh Sri Gading.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Itu Sri Gading baiklah.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Sri Gading memang baik, dia berpengalaman dan umur tua juga sama saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, tidak tualah, orang lama.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Sama saya, sama saya. *[Ketawa]* Tuan Yang di-Pertua, tadi ramai juga Yang Berhormat telah berkata mereka khuatir bahawa dengan wujudnya koridor-koridor ini, maka kuasa pihak kerajaan negeri dan kuasa pihak kerajaan tempatan akan terhakis. Saya baca dalam hal fasal 7(g) dikatakan NCER boleh memberi nasihat atau *recommendation* kepada kerajaan negeri dan kerajaan tempatan. *Recommendation* itu satu huruf yang cantiklah. Lebih baik dipindahkan, boleh mempengaruhi kuasa-kuasa negeri dan kuasa pihak kerajaan tempatan sebab saya nampak apabila ada projek yang besar yang

dijalankan oleh Kerajaan Pusat, mereka sering kali tidak menghiraukan kepada pihak kerajaan tempatan, mereka teruskan dengan projek mereka dahulu. Tidak payah melalui kelulusan pihak kerajaan tempatan.

Di tempat saya juga ada dua, tiga projek dan saya pernah membangkitkan perkara ini dalam Dewan yang mulia ini dan saya tidak payah ulangi. Saya berharap walau siapa-siapa pun syarikat gergasi seperti baik Sime Darby, baik Kerajaan Pusat, mereka perlu menghormati kuasa-kuasa yang diberi kepada PBT dan kerajaan negeri.

Tuan Yang di-Pertua, saya mengambil kesempatan ini menanya sedikit hal berkenaan dengan NCER ini. Adakah tapak-tapak atau projek-projek seperti apa yang telah dikatakan itu semua projek baru atau tempat-tempat yang sedia ada seperti kawasan perindustrian di Kulim, kawasan perindustrian di Bukit Minyak, kawasan perindustrian di Kedah, di mana-mana tempat itu dinaik taraf atau diperbesarkan. Sama ada itu konsepnya atau ladang-ladang besar, tempat-tempat lapang yang besar dimajukan untuk dijadikan satu tapak yang baru untuk menampung keperluan pelabur-pelabur yang ingin melabur di tempat itu. Ini perlu dijelaskan kerana pada masa sekarang semua orang terfikir-fikir di manakah NCER itu. Di ladang Sungai Petanikah, di ladang Tikam Batukah, di Kulimkah atau di mana-mana atau yang sedia ada itu diperbesarkan, dinaiktarafkan untuk menampung keperluan.

Tuan Yang di-Pertua, saya sebentar tadi ada berkata sekiranya tempat-tempat yang sedia ada iaitu baik kawasan pengindustrian, baik kawasan logistik, baik infrastruktur, kalau itu bukan perkara yang baru yang dipakai atau diperbesarkan atau ditingkatkan tarafnya, mengapa ia perlu? Sebab kerajaan negeri, Kerajaan Pusat, kerajaan tempatan selalu berusaha untuk menuju ke arah itu dan tidak perlulah lagi satu nama di mana baik NCER, baik East Coast Economic Zone atau di Johor, Wilayah Pembangunan Iskandar. Jadi saya meminta semua ini dijelaskan demi untuk kepentingan rakyat. Sekian sahaja, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Pasir Puteh.

6.07 ptg.

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. terima kasih Yang Berhormat Menteri, sahabat lama yang saya sayangi. Sahabat lama, cerita lama. Ahli-ahli Yang Berhormat...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat hendak beri ceramah ke?

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Tidak. Hendak masuk bahas ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Bahas?

Dato Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya rasa bersyukur, Tuan Yang di-Pertua, kerana Koridor Utara, selepas itu akan bincang Koridor Timur. Koridor Timur saya akan bercakap panjang lebar tetapi Koridor Utara ini saya hendak tanya fasal 52. Yang Berhormat, saya hendak tahu apakah fasal 52 ini tidak terpakai kepada projek-projek besar, projek mega

yang telah lulus oleh kerana ada di utara, projek-projek besar. Kalau tidak dipakai projek-projek besar yang telah diluluskan, tidak ada kesinambungan. Itu saya bimbang.

Yang kedua, kita rasa Koridor Utara ini merupakan kesinambungan kepada Dasar Ekonomi Baru (DEB), Dasar Ekonomi Nasional, DPM dan Dasar Pembangunan Wawasan. Maka baru lahir koridor-koridor. Jangan kecil hati Sarawak, tidak dapat lagi koridor, akan ada. Saya rasa tidak ketinggalan. Bagi saya pun, saya tidak kecil hati walaupun dalam Koridor Utara ini telah jelas fasal 52 tidak termasuk projek-projek besar yang telah diluluskan, tetapi mintalah jasa baik Yang Berhormat Menteri, kalau boleh supaya majlis mempertimbangkan balik sebagai kesinambungan. Saya takut tertunggak atau terhenti projek-projek yang kita buat dahulu tidak kesampaian.

Maka akhir sekali, saya tertarik dengan apa yang disebut oleh Yang Berhormat Gerik tadi, kita hendak tubuhkan kolej yang dinamakan *Royal College Agriculture*. Saya Kelantan, bahasa Inggeris *smart* sedikit. Dia bunyi lain. *Idgham* itu banyak. *Royal College Agriculture*. Sedap bunyinya.

■1810

Jadi kalau boleh kita bina, jangan sayang duit, Yang Berhormat Menteri. Saya duduk Sarawak 12 tahun, saya boleh buat 20 juta pusat latihan. Saya tidak sayang duit kerana modal insan. Yang Berhormat Perdana Menteri sebut modal insan mesti di perhebatkan. Kalaupun kata dulu Universiti Pertanian sudah jadi Universiti Putra, tidak usah usiklah. Itu idea Perdana Menteri tidak usah usik. Kita buat baru, itu dia Hadhari. Kalau tidak Hadhari, kita dok kata balikhlah fungsi....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, sekarang bukan Jabatan Perdana Menteri punya bincang Hadhari, rang undang-undang.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Tidak, tidak. Undang-undang ini. Rang undang-undang ini bernama Pihak Berkuasa Perlaksanaan Koridor Utara 2007, tidak lari tajuk.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tidak lari? Baik.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Maka dengan sebab ini saya rasa bersyukur kepada Allah, terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri, Perdana Menteri yang bijaksana.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Minta penjelasan

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Seputeh bangun.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Minta penjelasan.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya kerana Pasir Puteh, Seputeh saya bagi tapi jangan *condemn* sayalah.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Tanya sahaja. Terima kasih Yang Berhormat bagi Pasir Puteh. Sebagai Ahli Parlimen yang kuat mempromosi pentadbiran Hadhari, bukankah

penggunaan ISA itu melanggar prinsip Islam dan bercanggah dengan prinsip Islam Hadhari? Bukankah perhimpunan aman haruslah juga dibenarkan supaya pihak kerajaan boleh dengar suara rakyat? Jadi apakah pandangan Yang Berhormat? Bukankah ini penggunaan ISA akan menghalang lebih pelabur daripada masuk melabur di Malaysia?

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya sayangnya dia bertanya tidak kepada Menteri. Kepada Menteri baik itu hari dia tidak mahu tanya, tapi saya berani jawab. Mengikut prinsip siasah syariah, satu zarah lima orang ini kalau dok negeri lain, hilang sampai kiamat baru jumpa balik. Tidak bunuh, hilang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, itu jawapan kepada soalan Seputeh.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Ya, jawab kepada Seputeh.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Arau, apa hendak tanya?

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Saya bagi, kerana... jadi kalau kita kira harus dihukum bunuh, minta maaf kerana kita tidak ada undang-undang bunuh, kita bawa ISA. Itu Tuan Yang di-Pertua, ikut ...*[Berucap dalam bahasa Arab]* Islam Hadhari, siasah syariah.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Adakah perhimpunan aman itu haruslah dikenakan hukuman bunuh kah?

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Boleh kita demokrasi jalanan dengan cara yang aman, tapi dapat permit. Kalau tidak dapat permit, kita buat secara haram, itu pun salah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat macam Menterilah.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: *On behalf. [Ketawa]*

Dato' Seri Diraja Syed Razlan ibni Syed Putera Jamalullail [Arau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Ini nampak gaya ada perbahasan. Jadi saya hendak tanya Yang Berhormat bagi Pasir Puteh yang cakap bahasa Inggeris yang saya ingat Jerman.

Untuk membina modal insan di utara untuk Koridor Utara tidak semestinya yang kita mesti bangukan sebuah lagi universiti yang dinamakan Universiti Pertanian. Yang sudah ada UPM itu dah memang ada pertanian dan boleh membina bina insan di utara atau di selatan atau di mana-mana di Malaysia.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Yusof bin Yacob) *mempengerusikan Mesyuarat*]

Saya rasa tidak perlu kita wujudkan satu lagi dan kualiti *lecturers* dan bahan-bahan ajar tunjuk ajar itu yang sama juga. Terima kasih.

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Terima kasih, abang saya Yang Berhormat bagi Arau. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua baru tukar, tapi jangan buat silap katakan saya bercakap panjang, baru dua minit. *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Islam Hadhari tidak boleh bohong kan Yang Berhormat?

Dato' Haji Che Min bin Che Ahmad [Pasir Puteh]: Jadi Hadhari kalau kira tak soh buat Universiti Pertanian, kita buat Kolej Teknologi Pertanian. Sedap bunyi. Saya rasa boleh setuju kalau... Menteri tak dok ke bilik air. Saya rasa pegawai kerajaan, pegawai kanan ada minta tolong catit, dia keluar *Hansard* dia.

Kolej Teknologi Pertanian, dalam bahasa orang putih. Jangan lupa itu. Kemudian yang kedua saya dengar R&D tadi, *Research Development*, itu dia. Kena masuk itu, dalam kolej itu ada *research*, kalau buat kerja tak ada *research*, buat dalam gelap, cakap dalam gelap, tanam padi dalam gelap, tidak akan berhasil pada pandangan saya.

Sekian. Tuan Yang di-Pertua, saya akhir dengan pantun serangkap,

"Ubi kayu biji selasih,

Thank you terima kasih"

Saya menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Bukit Mertajam, lepas ini Menteri menjawab. Ya, sila.

6.16 ptg.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya tadi dengar penjelasan dari Yang Berhormat Menteri dan saya percaya rang undang-undang ini adalah berniat baik untuk menyeimbangkan pembangunan di antara wilayah yang kurang maju dan sudah maju. Saya sudah pun baca ini *Northern Corridor Economic Region Social Economy Blueprint* yang mempunyai 7 *chapter*.

Kita lihat bahawa samalah dengan semua rancangan yang bertulis, ia adalah amat cantik dan amat sempurna, tetapi yang kita risau ialah perlaksanaannya. Keupayaan perlaksanaannya kerana sekiranya kerajaan barisan ini kalau mempunyai keupayaan untuk melaksanakan Rancangan Malaysia Kelima tahun-tahun ini, saya rasa tidak wujudlah koridor-koridor seperti ini kerana rancangan lima tahun yang tidak dapat dilaksanakan itulah terwujudnya di mana Yang Berhormat bagi Santubong mengatakan risau orang-orang di Sabah, Sarawak yang akan ditinggalkan. Mengikut laporan *survey* dikatakan mereka, penduduk di dalaman di Sarawak dan Sabah adalah merupakan golongan yang paling miskin. Lebih miskin daripada golongan kaum India.

Inilah saya rasa di sinilah kita mesti sedar bahawa ada kelemahan dalam kerajaan ini dalam pelaksanaan rancangan-rancangan ekonomi yang dalam kertas rancangan yang begitu

cantik, begitu sempurna. Jadi yang saya hendak katakan ialah walaupun kita mengalu-alukan koridor atau NCER ini, tapi itu tidak bermaknanya bahawa dengan adanya semua akan beres kerana di Laos People's Democratic Republic pun mereka pun adakan rancangan *Nothern Economic Corridor* pada Ogos 2002. Kita semua tahu, hari ini Laos masih merupakan negara yang termiskin yang paling miskin.

Jadi walaupun berniat baik, tapi saya rasa meningkatkan keupayaan pelaksanaan adalah lebih penting lagi dengan mengadakan *blueprint* yang sungguh cantik.

Saya lihat bahawa yang kerajaan Barisan Nasional ini sangat pentingkan caranya ianya dilancarkan sebelum kita adakan rang undang-undang ini dibawa ke sini. Rang undang-undang di bawa di sini untuk mengadakan satu pihak berkuasa dan pihak berkuasa ini pula akan menyediakan pelan perancangan. Maksudnya belum ada rancangan, ada satu *blueprint*, ada konsepnya, ada *consep paper*. Belum ada rancangan pelan lagi, sudah belanja berapa lebih kurang RM11 juta untuk pelancaran. Pelancaran di Paris, jumlah perbelanjaannya ialah RM1.42 juta. Di Kedah tadi Yang Berhormat bagi Langkawi meminta di beri lebih banyak lagi. Paling banyaklah perbelanjaan pelancaran telah dibelanjakan di Kedah RM5.6 juta dan di Pulau Pinang RM2.4 juta, di Perak RM1.756 juta. Belum ada apa-apa lagi tapi RM11 juta lebih kurang, hampir RM11 juta sudah di belanja. Sekiranya ini RM11 juta digunakan untuk membantu orang kurang upaya...

■1820

Dato' Nasaruddin bin Hashim [Parit]: [*Bangun*]

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: ..saya rasa ramai yang boleh dibantu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Parit minta penjelasan.

Dato' Nasaruddin bin Hashim [Parit]: Yang Berhormat, boleh penjelasan?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Yang Berhormat Parit sila.

Dato' Nasaruddin bin Hashim [Parit]: Ini Yang Berhormat, adalah satu rancangan besar, rancangan raksasa membantu kepada program yang dilancarkan selama ini. Jadi tidakkah Yang Berhormat bersetuju bahawa pelancarannya amat penting. Ini kerana ia memberi penjelasan dan menyedarkan semua yang terlibat bahawa ada satu rancangan besar yang perlu disertai oleh semua pihak termasuk rakyat di kawasan yang berkenaan. Jadi, ia memerlukan satu pendekatan, penjelasan untuk memberi kesedaran kepada semua pihak. Apa pandangan?

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Kalau itu adalah tujuannya, saya rasa itu dia sudah gagal kerana tadi Yang Berhormat-Yang Berhormat dari Larut, ramai yang dari sebelah sana pun tak faham apa dia NCER. Mereka dengarlah, ada tahu NCER tetapi tidak tahu apa itu. Sekiranya ini merupakan satu rancangan atau projek swasta yang hendak menjualkan projek mereka, saya boleh faham. Mereka akan mengadakan *soft launching*, *hard launching* semua *launching* untuk memberi iklan.

Namun ini merupakan satu projek kerajaan walaupun dikatakan raksasa tapi tak boleh lebih raksasa daripada Rancangan Malaysia Kesembilan. Jadi saya rasa ini hanya merupakan satu cara untuk memberi publisiti murah kepada Barisan Nasional sahaja. Menggunakan duit yang banyak, tetapi mendapatkan publisiti yang murah dan hanya mereka yang mendapat kontrak ini yang akan untung. Dia bukan untung kepada rakyat tapi kontraktor-kontraktor.

Jadi, yang saya ingin tahu, apakah sebabnya dia perlunya pelancaran seperti ini? Ini kerana sekiranya ia adalah satu projek swasta dan satu projek komersial dan saya boleh faham. Sekiranya ia hendak menarik *investment*, kita pun boleh faham tetapi apabila dilancarkan, dia masih tak ada projek, tidak tahu lagi.

Projek yang sudah dilancarkan itu pun sudah sedia bertahun-tahun sudah dilaungkan seperti Jambatan Penang Kedua, dia sudah lamalah. TGCC pun belum tentu akan disetujui oleh rakyat-rakyat Pulau Pinang. Ramai yang menentangnya kerana merasakan itu tidak sesuai dan juga ini mengenai LRT atau Monorail di Pulau Pinang. Dia pun sudah lamalah, lebih kurang 20 tahun sudah bercakap mengenainya. Jadi ini merupakan projek-projek yang sudah tahu dan tidak ada apa-apa yang baru.

Jadi saya meminta penjelasan, apakah yang baru di dalamnya sehingga dia perlukan membelanjakan RM11 juta untuk pelancaran. Saya juga ingin mendapat tahu bagaimana dia boleh melaksanakan, kerana walaupun kita tahu hari ini kita hendak meluluskan rang undang-undang ini supaya kita mendirikan satu pihak berkuasa ataupun NCRA. Ia ini merupakan satu sangat *high power* pihak berkuasa yang sangat *high power* yang di pengaruhi oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri.

Kita semua tahu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, dia mempengerusikan banyak jawatankuasa. Umpamanya *Gender Focal Point*. Tiga tahun dua kali mesyuarat saja. Jadi saya risau sekiranya ini juga cara Yang Amat Berhormat bekerja, jadi NCER nanti juga tidak akan berjaya. Jadi dari sini saya rasa *the chief executive* ini adalah amat penting. *Position* ini adalah sangat penting, jawatan ini adalah sangat penting kerana orang inilah akan memastikan kejayaan sama ada projek ini akan dilaksanakan dengan lancar atau tidak.

Jadi ini merupakan seorang yang sangat dinamik, yang sangat berupaya, yang sangat berpengalaman. Jadi saya harap nanti *the chief executive* yang akan dilantik nanti akan merupakan seorang yang memenuhi harapan kita semua. Seumpamanya di sini di dalam *chapter* satu, dia di sini ada *logistic services*, dia ada dikatakan dengan izin "*To promote Penang Port as Regional Transshipment Centre*". Ini saya mengalu-alukan. Ini bukan saja membawa manfaat kepada Pulau Pinang tetapi Koridor Utara keseluruhannya.

Bagaimana hendak mencapai ini? Tak ada *action plan*. Semua adalah sangat cantik, objektifnya semua baik tapi bagaimana untuk mencapainya? Jadi saya harap nanti Yang Berhormat Menteri boleh beritahu kita bagaimana ini boleh - *blue print become a reality* macam mana.

Tuan Yang di-Pertua, tadi ramai yang mengatakan bahawa demonstrasi itu akan menjejaskan pembangunan tapi kalau kita lihat, semua negara maju, mereka membenarkan demonstrasi. Walaupun ada demonstrasinya, Ahli-ahli Yang Berhormat di sini mahu pergi juga negara itu. Jadi itu bermakna bahawa demonstrasi tidak semestinya menjejaskan pembangunan. Sebaliknya demonstrasi yang aman itu kalau dibenarkan, itu menunjukkan kematangan pentadbiran sebuah negara. Kalau sebuah negara yang tidak membenarkan demonstrasi aman itu menunjukkan kerajaan atau pentadbiran itu tidak mampu menguruskan demonstrasi, tidak dapat menguruskan satu cara rakyat untuk menyuarakan perasan mereka.

Ini seperti Burma, seperti yang mana lagi yang tidak membenarkan demonstrasi. Sudah semakin kurang negara-negara yang tidak membenarkan demonstrasi secara aman. Jadi kita kalau mahu menjadi sebuah negara yang maju, kita mesti adakan demokrasi yang maju, demokrasi yang maju ialah untuk membenarkan rakyat berdemonstrasi secara aman untuk mengeluarkan pandangan dan perasaan mereka. Jadi...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Ya.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Oleh kerana dalam perbahasan ini, beberapa Ahli-ahli Parlimen dari Barisan Nasional pun ada sebut cakap mengenai perkara ini tetapi ambil pendirian yang sebaliknya yang menyalahkan demonstrasi, pendemonstrasi sebagai unsur-unsur yang menghalang, menakutkan pelabur-pelabur yang menjatuhkan stabiliti negara. Adakah ini Yang Berhormat bersetuju semua ini atau *rubbish*, fitnah dan dusta.

Oleh kerana apa yang mustahak ialah sama ada demonstrasi ialah secara aman, secara teratur atau secara kekerasan. Apa yang perlu di bantah ialah demonstrasi yang kekerasan; dan bukan demonstrasi yang sebenarnya demonstrasi satu cara untuk *freedom of expression* dan untuk Barisan Nasional khususnya yang diketuai oleh Ketua Pemuda UMNO dan Menteri Pendidikan untuk melancarkan satu kempen seluruh negara untuk mendapat sokongan daripada NGO-NGO dan pun masuk sekolah-sekolah supaya membantah, menentang demonstrasi tidak masuk akal. Ini menunjukkan mereka tentang Perlembagaan yang termaktub dalam Perlembagaan ialah *freedom of expression* dan demonstrasi ialah satu cara *freedom of expression* apa yang tidak dilindungi ialah *violence freedom of expression*.

Oleh sebab itu, di negara-negara dunia yang pertama yang kita mahu menyertai *First World*, mana-mana pun, Australia, New Zealand, atau UK atau Eropah, mereka menerima demonstrasi sehingga di Parlimen, *Speaker* pun menerima tempat untuk demonstrasi tetapi perlu teratur, mengikut peraturan-peraturan secara aman.

■1830

Bukankah Yang Berhormat menyetujui, bahawa menyeru Yang Berhormat Menteri Pendidikan berhenti kempen iaitu *anti constitution*, *anti human rights* sebenarnya meracuni fikiran pemuda pemudi, meracuni anak-anak kita di sekolah...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ... yang menyamakan demokrasi sebagai kekerasan, ini dusta belaka dan tidak patut diteruskan, kalau Yang Berhormat Menteri Pendidikan taat setia kepada Perlembagaan, taat setia kepada negara, cinta hak asasi, sokong Rukun Negara, berhentilah kempen itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Yang Berhormat Bukit Mertajam saya minta gulunglah.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Ya, memang saya rasa Pemuda UMNO khasnya ketuanya dan juga ramai Ahli Yang Berhormat...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Bukit Mertajam.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Nanti, nanti saya jawab dulu. Ahli-ahli Yang Berhormat UMNO di dalam Dewan yang mulia ini pun, mereka mengatakan bahawa kita tidak perlu hirau, tak perlu dengar kepada suara minoriti, ini sudah gila kuasalah. Ini satu, menjadi terlampau dia sudah jadi *corrupt*, yang katakan *power corrupt, absolute power corrupts* dan mereka tidak faham, mereka tidak ada ilmu bahawa demokrasi ini bukan sahaja memperuntukkan kepada majoriti, tetapi juga hormat kepada hak asasi dan hak yang dijamin oleh Perlembagaan. Jadi di sini saya nak menyuarakan jangan nak buli, ini betul-betul buli kecil...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat tidak ada kena-mengena dengan itu...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Ya, Sri Gading.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat Sri Gading minta tumpukan kepada perbahasan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua, sahabat saya Bukit Mertajam. Yang Berhormat Ipoh Timur, Yang Berhormat Bukit Mertajam, Yang Berhormat Seputeh boleh berfikir berpendapat seperti yang dinyatakan.

Bukan demonstrasi itu melambangkan demokrasi, banyak cara kita mengamalkan demokrasi dalam negara ini, tetapi yang penting kita kena tahu dan kita kena belajar dari sejarah negara kita. Negara kita berbeza dengan negara-negara yang dicontohkan oleh Yang Berhormat Bukit Mertajam tadi, Australia, New Zealand, Amerika di Eropah, ia lain. Kita kalau silap mentadbirkan perasaan yang berkaitan dengan perkauman, tidak berkaitan dengan keagamaan, dia akan mencetuskan perkara-perkara yang boleh membahayakan keselamatan negara. Kita lebih sayang dan cinta kepada keselamatan, keamanan rakyat dan negara ini.

Itu sebabnya ramai rakyat sebenarnya menentang demonstrasi jalanan walaupun dikatakan oleh puak pembangkang sebagai inilah cara nak menunjukkan demokrasi. Okeylah, itu pendapat Yang Berhormat-Yang Berhormat di pihak pembangkang. Kita tak nak menafikanlah kalau itu pendapat tetapi majoriti rakyat, dan apabila kita mengatakan majoriti rakyat bukanlah

pula kita nak menolak pendapat minoriti, kita hormati. Sebab itu di Dewan Negara, pihak-pihak yang tertentu diwakili.

Di dalam Parlimen ini juga Yang Berhormat semua bebas nak menyuarakan apa sahaja pendapat yang rasa di hati Yang Berhormat-Yang Berhormat pembangkang tidak 'cocok' dengan perasaan, silalah! Kita pun tidak melarang. Jadi itulah bezanya Tuan Yang di-Pertua, terima kasihlah.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terima kasih Yang Berhormat Sri Gading saya sudah faham.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat Bukit Mertajam sila tumpukan kepada rang undang-undang ini. Minta gulung Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Saya akan jawablah kepada apa yang dia kata. Saya rasa apa yang dikatakan oleh Dr. Toh Kin Woon iaitu Ahli EXCO di Pulau Pinang, dikatakan yang maju ini bukan sahaja kita minta makan, minum atau jalan raya sahaja, tetapi juga ruang kebebasan.

Saya rasalah yang Wawasan 2020 ini bukan sahaja tumpu kepada pembangunan fizikal sahaja, di mana kita ada makanan, kita ada ekonomi yang baik, tetapi kita juga nak maju dari segi ruang kebebasan untuk rakyat dan hak minoriti mesti dibela dan juga dihormati. Saya nak ...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Penjelasan, penjelasan. Adakah Yang Berhormat ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat tidak ada kena-mengena itu.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ..akhir-akhir ini, kali yang terakhir. Apa Yang Berhormat Sri gading kata bahawa rakyat bantah mengenai demonstrasi jalanan ini, oleh kerana mereka diracuni bahawa demonstrasi jalanan ialah demonstrasi yang kekerasan, mereka tidak tahu bahawa demonstrasi di negara-negara yang lain polis bantu dalam *meeting on order*. Bukan di sini ada demonstrasi 4,000 orang pihak polis untuk *road block* dan untuk menjadi satu huru-hara sendiri oleh pihak polis.

Akhirnya adakah Yang Berhormat setuju, apabila Yang Berhormat dari Parit Sulong kata tidak faham sejarah, kalau kita mahu faham sejarah, UMNO lahir daripada demonstrasi, kalau tidak ada demonstrasi mana ada UMNO? Bapa Yang Berhormat Menteri Pendidikan, mereka ada lancarkan demonstrasi menentang Malayan Union dan sebab itu adalah UMNO. Orang yang lupa sejarah ialah UMNO khasnya Menteri Pendidikan, sekarang melancar satu kempen yang menentang apa datuk beliau kata, apa bapa beliau buat dan '*he is the most ungrateful grandchild of grandson Dato' Onn and son of Tun Hussein Onn*'.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Sebenarnya...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah yang lain, Yang Berhormat Bukit Mertajam gulunglah. Yang Berhormat Bukit Mertajam teruskan.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Sebenarnya saya nak jawablah, Yang Berhormat tidak payahlah...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat Sri Gading.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Yang Berhormat Sri Gading, fahamlah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, Yang Berhormat. Tidak ada kena mengenalah, duduklah Yang Berhormat Sri Gading.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Waktu kita menentang Malayan Union dulu, kita menentang penjajah! Suasananya lain, keadaannya lain, tuntutananya lain, tetapi demonstrasi ini menentang kerajaan yang dipilih secara sah, oleh rakyat. Rakyat 92% memberikan sokongan kepada kerajaan yang ada hari ini, demonstrasi ini minoriti nak tentang suara demokrasi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat Bukit Mertajam sila gulunglah.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Ya, saya nak cakaplah ialah sebenarnya hanya kerajaan yang tidak ada keyakinan diri..

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Bukan soal tidak ada keyakinan diri!

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat Sri Gading sila duduk.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: .. kita akan menghadapi pilihan raya, rakyat akan menjadi pengadil. Dalam pilihan rayalah kita jumpa dalam pilihan rayalah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat..

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Sabarlah tunggu pilihan raya.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: ... yang akan menghentikan atau tidak perlulah demonstrasi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat cukuplah.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Tuan Yang di-Pertua, saya akan pergi *medical tourism* kerana di dalam *blueprint* ini mengatakan bahawa Pulau Pinang akan mempromosi *medical tourism*.

Secara prinsipnya saya tidak setuju dengan *medical tourism*, kerana sekiranya kita mengadakan *medical tourism* ini kita menggunakan *resources* yang kita ada, bukan untuk mengkhidmatkan kepada rakyat kita sendiri, tetapi memberi perkhidmatan kepada penduduk-penduduk luar negeri yang mereka lebih kaya. Perkhidmatan perubatan ini sudah menjadi satu komersial *goods*, di mana ia sebagai sebuah barangan yang boleh dijual beli, siapa yang tawar lebih harga tinggi dia akan dapat.

Namun kita semua tahu bahawa di koridor utara ini yang dalam *blueprint* ini pun telah mengatakan bahawa negeri Kedah dan negeri Perak, di mana kadar kemiskinannya lebih tinggi daripada *national average*.

Jadi bagaimana kita boleh menjamin bahawa *medical tourism* ini tidak akan membawa kesan yang negatif kepada golongan-golongan yang miskin ini, yang tidak dapat akses kepada perubatan.

Sekarang Kerajaan Barisan Nasional menghadapi kekurangan doktor dan pakar-pakar di hospital-hospital kerajaan kerana perkhidmatan di swasta lebih lumayan akan mendapat pendapatan yang lebih lumayan. Trend ini tidak akan berubah sekiranya kita menggalakkan *medical tourism*, hanya mereka yang kaya-raya dapat membeli perkhidmatan *medical* di sini, dan pada waktu yang sama mereka boleh menjadi pelancong. Ini bermakna kita hanya berkhidmat untuk mereka yang kaya dan kita menjualkan *medical services* yang sudah pun kurang, sudah pun tidak cukup untuk mereka yang miskin. Jadi saya rasa ini merupakan satu usaha yang kita perlu berjaga-jaga supaya tidak menjejaskan golongan yang miskin.

■1840

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, habiskan Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Saya di sini juga ada mengatakan bahawa NCIA akan bertanggungjawab untuk menjelaskan satu pelan rancangan untuk NCER. Memandangkan bahawa ramai Ahli-ahli Yang Berhormat di sini pun ingin mengambil bahagian, turut bersama-sama mengambil bahagian dalam saya rasa untuk membuat keputusan untuk pembangunan Koridor Utara.

Jadi saya mencadangkan supaya adakan satu *consultation* ataupun satu *round table* untuk Ahli-ahli Yang Berhormat yang ingin mengambil bahagian. Ini saya rasa akan memastikan apa yang telah didrafkan itu lebih senang diterima oleh rakyat dan orang ramai.

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Ada dua perkara yang sangat penting kerana tadi Sri Gading kata bahawa sekiranya ada masalah, kita mesti selesaikan dahulu sebelum kita membangunkan kawasan itu. Kawasan Koridor Utara banyak kawasan yang selalu ditenggelami banjir termasuklah Kepala Batas iaitu kawasan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pun selalu banjir. Bukan banjir yang biasa, tetapi sangat serius di mana *people have to run away from their home*, seperti apa yang berlaku di Pantai Timur sekarang.

Walaupun di dalam *blueprint* ada *mentioned* bahawa masalah banjir ini mesti diberi perhatian, saya rasa ada perlunya satu *blueprint* untuk banjir sahaja, untuk Koridor Utara supaya kita selesaikan masalah ini. Janganlah kita mengadakan pembangunan dan satu kali banjir dan semua pembangunan pun telah musnah disebabkan oleh air banjir.

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Kesesakan trafik yang dikatakan di Pulau Pinang. Khasnya...

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat tidak dengar?

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terakhir sahaja. Khasnya di Pulau Pinang. Sekiranya kita tidak menangani masalah ini, jadi tiada maknanya, *no meaning*. Kita tidak mampu memajukan industri pelancongan lagi kerana kalau pelancong yang datang ke Pulau Pinang, dan mereka terkandas atau terperangkap di dalam *traffic jammed*, dari *airport to hotel*, dua jam pada orang yang akan datang lagi.

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Semua usaha akan *dineutralized*. Jadi saya meminta, apakah NCER ini bagaimana dan adakah ada rancangan untuk mengatasi masalah ini. Terakhir saya hanya kalau hendak mempromosi *tourism*, ini mesti ada dua perkara iaitu dua *airport*...

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat. Yang Berhormat kena ikut peraturan. Cukuplah Yang Berhormat. Yang Berhormat telinga rosak ke?

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Ini sahaja. Ia mesti ada lebih banyak *direct flight* iaitu Penang *Airport* dan juga Langkawi *Airport*. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang Di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, saya jemput Menteri menjawab.

6.33 ptg.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato Seri Mohd. Effendi bin Norwawi]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian dalam perbahasan mengenai cadangan Rang Undang-undang bernama suatu Akta untuk Memperbadankan Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara 2007.

Adalah diharapkan penubuhan Badan Berkanun Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara NCIA ini akan berjaya menyumbang ke arah pembangunan sosial ekonomi yang lebih pesat di kawasan Koridor Utara ini dan meningkatkan pendapatan dan taraf hidup penduduk setempat serta mengurangkan ketidakseimbangan pembangunan antara kawasan dalam Koridor Utara dengan wilayah-wilayah lain dalam negara.

Sebagai permulaan Tuan Yang di-Pertua, saya ingin memberi gambaran besar di mana pembangunan ini akan melibatkan beberapa pelaburan sebanyak RM178 bilion dari pihak swasta dan pihak kerajaan. Ia akan mewujudkan peluang pekerjaan pada 540 ribu orang menjelang 2025. Kita akan menumpukan perhatian khusus kepada sektor-sektor perkilangan, pertanian dan pelancongan. Saya ingin menjawab perkara yang...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan, yang tadi saya pun hendak tanya ialah peluang pekerjaan. Apakah jenis pekerjaan ini dan adakah pekerjaan ini diperlukan oleh rakyat kita? Ataupun peluang pekerjaan ini tidak dapat dipenuhi oleh rakyat kita sendiri dan perlukan lebih ramai lagi pekerja asing?

Dato Seri Mohd. Effendi bin Norwawi: Terima kasih Yang Berhormat. Rancangan ini ialah rancangan yang telah diperincikan dari segi inisiatif-inisiatif yang akan dilaksanakan di sektor-sektor yang disebutkan tadi iaitu sektor pertanian, pelancongan dan pembikinan.

Adalah dirancang yang sektor-sektor ini yang akan mewujudkan peluang pekerjaan. Kita sedang merancang supaya keutamaan diberi kepada penduduk-penduduk tempatan dan ini akan dihasilkan dari perancangan sumber manusia dari segi *training*, latihan *skill* khususnya untuk penduduk-penduduk tempatan. Jadi saya ambil perhatian pandangan Yang Berhormat, yang penting ialah supaya pekerjaan yang diwujudkan dinikmati oleh penduduk-penduduk tempatan.

Mengenai soalan daripada Larut tadi, isu mengenai penerangan dan penjelasan mengenai NCER dan pelantikan perunding bagi menyediakan pelan implementasi sektor. Saya bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat bahawa pelancaran NCER ini adalah untuk kepentingan rakyat. Untuk makluman Yang Berhormat, fokus pembangunan NCER adalah untuk membasmi kemiskinan, mewujudkan peluang-peluang pekerjaan baru dan menggalakkan keusahawanan di kalangan rakyat tempatan terutama sekali di kalangan kaum bumiputera.

Penjelasan ataupun penerangan mengenai NCER ini telah banyak kali disampaikan oleh kerajaan dan pihak Sime Darby Bhd. kepada pegawai pelbagai pihak. Walau bagaimanapun, kerajaan terbuka dengan cadangan supaya sesi penjelasan ini diteruskan supaya rakyat tempatan faham mengenai perancangan pembangunan NCER. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pelan induk NCER akan memberi fokus kepada sektor perkhidmatan, pertanian dan pembuatan serta infrastruktur. Banyak program dan projek telah dikenal pasti untuk dilaksanakan di bawah NCER ini bagi menjana aktiviti ekonomi dalam wilayah tersebut.

Dalam hal ini saya ingin menjelaskan bahawa berdasarkan analisa yang telah dijalankan bagi menentukan kelebihan kompetitif NCER, tiga sektor penting telah dicadangkan sebagai tunjang sektor ekonomi di rantau ini iaitu pertanian, pembuatan dan pelancongan. Aspek modal insan juga akan diberikan penekanan yang sewajarnya. Setiap sektor ini ada mengandungi sub sektor yang strategik untuk NCER seperti berikut, misalnya sektor pertanian kita ada lebih daripada 80 inisiatif, sektor pembuatan 46 inisiatif, pelancongan 53 inisiatif. Terdapat lebih dari 179 projek yang dicadangkan di bawah tiga pelan implementasi. Sektor yang sekarang ini adalah dalam fasa terakhir penyiapannya.

Bagi membantu penyediaan pelan implementasi sektor, Sime Darby Bhd. telah melantik perunding-perunding berikut iaitu KPNG untuk sektor pelancongan, Boston and Consultant Group untuk sektor pembuatan dan modal insan dan Rubber Bank untuk sektor pertanian. Perunding-perunding ini adalah sememangnya berwibawa dan mempunyai pengalaman antarabangsa bagi

membantu Sime Darby Bhd. memperincikan perancangan strategik secara spesifik fungsi berdaya maju.

Perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sungai Petani, isu kenapa Pulau Pinang diberi tumpuan sebagai hublogistik di NCER. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi memastikan keseimbangan pembangunan di antara negeri-negeri yang terlibat di NCER ini,

■1850

Kerajaan akan memastikan manfaat yang diperolehi daripada pertumbuhan ekonomi hasil pelaksanaan program dan projek di NCER ini diagih secara saksama. Dalam hal ini setiap negeri akan mempunyai program dan projek teras utama masing-masing bagi memberi manfaat kepada seluruh rakyat terutamanya bagi 20 tahun akan datang. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, juga, walaupun kebanyakan projek infrastruktur terletak di Pulau Pinang tetapi adalah tidak benar jika dikatakan Koridor Utara hanya mengutamakan Pulau Pinang kerana negeri-negeri lain juga telah dikenal pasti sebagai peneraju beberapa sektor tumpuan seperti pertanian, pelancongan dan modal insan sebagai teras pembangunan bagi negeri-negeri berkenaan. Selain dari itu jaringan infrastruktur logistik yang dirangka dalam pelan induk NCER tersebut juga akan memberi kesan langsung kepada pengwujudan aktiviti ekonomi baru di kawasan luar bandar di negeri-negeri lain. Malah langkah memodenkan sektor pertanian melalui penyediaan infrastruktur pasti memberi kelebihan kepada petani dan pengusaha industri kecil di negeri-negeri lain untuk mengembangkan perniagaan masing-masing. Dengan itu pembangunan yang lebih seimbang akan dapat dilaksanakan antara negeri-negeri yang terlibat.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sungai Petani dan Tanjong iaitu isu mengenai pertindihan bidang kuasa NCIA dengan entiti kerajaan dalam Koridor Utara. Dalam hal ini saya ingin menjelaskan bahawa Rang undang-undang NCIA 2007 memperuntukkan bahawa NCIA tidak boleh merampas hak kuasa dan fungsi entiti-entiti kerajaan.

Fasal 3 Rang undang-undang NCIA dengan jelas memberi jaminan bahawa tidak ada apa-apa pun di dalam akta yang boleh ditafsirkan sebagai mengurangkan atau membatasi hak kuasa dan fungsi mana-mana entiti kerajaan. Akta NCIA hendaklah dibaca bersama-sama dengan apa-apa undang-undang bertulis berkaitan dengan mana-mana entiti kerajaan dan tidak boleh mengurangkan apa-apa hak, kuasa dan fungsi yang dianugerahkan ke atas mana-mana entiti kerajaan di bawah mana-mana undang-undang bertulis. Selain itu walaupun sistem perancangan sedia ada akan terus terpakai di NCER perancangan di peringkat tempatan NCER akan diperkukuhkan lagi dengan mengambil kira dasar dan strategi pembangunan ekonomi dan sosial. NCIA akan membantu jawatankuasa perancangan negeri-negeri terlibat dan pihak berkuasa perancangan tempatan yang berkaitan untuk menyelaraskan pembangunan di kawasan NCER.

Bagi tujuan ini pelan induk NCER memperuntukkan rangka keseluruhan wawasan dan objektif pembangunan NCER termasuk strategik-strategik pembangunan fizikal, ekonomi dan sosial serta inisiatif-inisiatif perancangan dan pelaksanaan. Pada masa yang sama, pelan induk NCER akan mengambil kira dasar-dasar negara dan semua negeri yang terlibat serta di rumus dengan perundingan bersama Majlis Perancangan Fizikal Negara, Jabatan Perancangan Negeri dan Pihak Berkuasa Perancangan Tempatan di kawasan NCER. Ini akan membolehkan perancangan dan pembangunan NCER dikendalikan secara sistematik komprehensif dan holistik.

Yang Berhormat Sungai Petani dan Tanjong perkara yang dibangkitkan ialah peranan Sime Darby Bhd., untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Sime Darby telah dilantik pada bulan Ogos 2006 untuk menasihati kerajaan mengenai cara bagi mempercepat pertumbuhan ekonomi serta membasmi atau mengurangkan kemiskinan di NCER. Bagi tujuan ini Sime Darby Bhd. telah menyediakan Rangka Tindakan Sosioekonomi untuk NCER atau *Socioeconomic Blueprint for NCER* yang secara rasminya telah dilancarkan pada 30 Julai 2007. Sime Darby Bhd. juga mengambil khidmat perunding untuk membangunkan langkah organisasi NCIA dan menasihati mengenai perundingan pemboleh.

Pada masa ini Sime Darby sedang memuktamadkan rancangan pelaksanaan bagi sektor yang diberi tumpuan untuk dijalankan oleh NCIA. Apabila Akta NCIA mula berkuat kuasa, Sime Darby akan melepaskan peranan aktif sebagai pemaju pembangunan NCER dan memastikan peralihan kuasa yang teratur kepada pengurusan NCIA yang bakal ditubuhkan. Selepas ini Sime Darby akan bertindak sebagai salah satu pelabur bagi melaksanakan pelbagai program dan projek untuk membangunkan NCER. Perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sungai Petani, untuk makluman Yang Berhormat walaupun Ahli Dewan Undangan Negeri tidak terpilih sebagai wakil...

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, Sungai Petani bangun, hendak bagi jalan? Sungai Petani.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Persoalan saya ialah di sini apa yang diterangkan oleh Yang Berhormat bahawa pihak Sime Darby itu hanya sementara sahaja iaitu sementara sifatnya kemudian akan diambil alih oleh majlis ini NCER dan saya bertanya tadi siapa akan dilantik menjadi CEOnya? CEOnya pula mewakili pihak mana? Itu yang kita hendak tahu. Soalan tadi mengenai dengan wakil-wakil itu, saya maksudkan bukan DUN, saya maksudkan Ahli Parlimen, adakah tidak ada di dalam *board* tadi, terima kasih.

Dato Seri Mohd Effendi bin Norwawi: Terima kasih Yang Berhormat. Bila pelan induk ini dimuktamadkan, pihak Sime Darby akan menyerahkannya kepada NCER dan pihak pengurusan NCIA. Siapakah yang akan menjadi CEOnya? Kita akan mencari seorang

profesional yang layak, yang berwibawa, yang berkebolehan untuk memastikan yang program-program di bawah NCER ini dilaksanakan dengan baik. Saya ingat saya dengar banyak pandangan hari ini iaitu dari segi walaupun kita ada mempunyai rancangan yang bai, tetapi yang penting ialah pelaksanaannya dan memanglah CEO itu yang paling penting, dari segi membolehkan ataupun memastikan kejayaan NCER ini. Kita akan berhati-hati untuk memastikan hanya yang profesional yang berkebolehan akan dilantik. Beliau tidak akan mewakili sesiapa, beliau akan menjalankan tugas untuk memastikan semua pihak yang berkepentingan di dalam NCER akan diambil kira.

Yang Berhormat Sungai Petani juga ada mengenai dua orang ahli Dewan saya terima masuki dalam soalan itu termasuk ahli Dewan Parlimen, saya ingat ini bila-bila perlu boleh diperuntukkan. Perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sungai Petani jua iaitu jumlah...

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Larut bangun Yang Berhormat. Larut.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya Cuma hendak tanya walaupun tadi Yang Berhormat mengatakan bahawa ada juru perunding selepas ini diserahkan oleh syarikat induk kepada perbadanan ini. Cuma saya hendak tahu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah melantik seorang penasihat, untuk membantu pelaksanaan projek ini. Apakah beliau ini tidak diberikan peranan penting bagi merealisasikan menunjukkan menampakkan bahawa penasihat ini kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri penting ke arah mana pelaksanaan Koridor Utara ini. Saya sebut tadi Dato' Sri Anwar Zaini, apakah peranan dia. Sebab ini penting, jangan kita hanya melihat pelantikan beliau hanya setakat melepaskan batuk di tangga.

Dia mesti ada satu tempat di mana dia memberikan peranan penting dalam melihat kepentingan secara keseluruhan barangkali atau dari sudut mana. Kita tidak mahu penasihatnya hanya dipentingkan, diperlukan pada ketika-ketika tertentu. Apakah di sini selepas penubuhan perbadanan ini penasihat ini diletakkan di satu tahap di mana ia benar-benar memberi satu nasihat dan pandangan di mana diterima pakai untuk pelaksanaan projek ini.

Dato Seri Mohd Effendi bin Norwawi: Saya bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat dan akan menyusuli pandangan itu. Yang Berhormat Sungai Petani perkara yang dibangkitkan jumlah yang akan dibelanjakan, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, adalah dianggarkan sebanyak RM177 bilion akan dibelanjakan di NCER untuk sektor pertanian, perindustrian, pelancongan dan modal insan dalam tempoh 17 tahun yang akan datang sehinggalah 2025. Dana sebanyak ini akan disumbangkan oleh pihak kerajaan swasta dan PFI seperti yang dinyatakan dalam jadual berikut, secara ringkasnya dalam Rancangan Malaysia Kesembilan kerajaan akan memperuntukkan RM17 bilion, pihak swasta RM10 bilion.

■1900

Ini akan berubah dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, Kesebelas dan Kedua belas di mana pihak swasta akan mengambil teras utama misalnya Rancangan Malaysia Kesepuluh kerajaan hanya membelanjakan RM13 bilion, pihak swasta akan membelanjakan RM30 bilion dan seterusnya lebih daripada RM30 bilion di Rancangan Malaysia Kesebelas dan Kedua belas bagi pihak swasta.

Selain daripada itu, di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan jumlah yang telah diperuntukkan untuk sektor-sektor utama NCER adalah seperti berikut iaitu jumlah bagi pertanian, pendidikan, infrastruktur, pembangunan pelancongan ialah RM12.5 bilion dan kajian separuh penggal akan mengkaji tambahan sebanyak RM5 bilion lagi.

Yang Berhormat Sungai Petani juga membawa perkara adakah akan berlaku pertindihan antara program dan projek yang dicadangkan dalam NCER dengan program dan projek yang akan dilaksanakan oleh kerajaan negeri. Rang Undang-undang NCIA menghormati dan mengandungi peruntukan yang melindungi hak negeri-negeri dari segi Perlembagaan. Terdapat jaminan bahawa tidak ada apa-apa pun dalam Rang Undang-undang NCIA yang boleh ditafsirkan, mengurangkan atau membatasi hak kuasa dan fungsi mana-mana kerajaan negeri dalam NCER.

Setiap negeri dalam NCER melalui menteri besar dan ketua menteri ada suara di dalam keputusan NCIA yang dijalankan secara undian sebulat suara anggota-anggota NCIA lagipun NCIA mempunyai kewajipan untuk melaksanakan fungsinya untuk melanjutkan dasar-dasar negeri bagi pembangunan NCER. Dalam merumus cadangan-cadangan dalam Rancangan Pembangunan NCER, NCIA mestilah antara syarat lain berunding dengan setiap kerajaan negeri mengenai apa-apa cadangan berkaitan dengan negeri berkenaan dan memastikan cadangan berkenaan secara am mematuhi rancangan struktur dan rancangan sosial ekonomi setiap negeri.

Akhir sekali Rancangan Pembangunan NCER dan mana-mana perubahannya mestilah dikemukakan kepada setiap kerajaan negeri dalam NCER untuk kelulusan mereka. Sesebuah kerajaan negeri boleh menangguhkan dahulu kelulusan mereka jika mana-mana syarat kehendak yang dinyatakan di atas tidak dipenuhi untuk negerinya. Oleh kerana itu persoalan Ahli Yang Berhormat mengenai pihak mana yang lebih berkuasa sama ada Kerajaan Persekutuan ataupun kerajaan negeri adalah sama sekali tidak berbangkit. Konsep kerjasama yang diamalkan dalam pembangunan NCER adalah berbentuk muafakat sepenuhnya atau *full consensus* di antara rakan-rakan di pembangunan NCER.

Saya juga ingin menjawab soalan Yang Berhormat Sungai Petani mengenai hubungan NCER dengan IMTGT. Untuk makluman Yang Berhormat, pembangunan NCER juga akan mengambil kira dan saling melengkapi perancangan yang dirangka dalam inisiatif IMTGT yang diterajui oleh pihak swasta. Yang Berhormat Santubong yang telah membangkitkan isu mengenai Koridor Pembangunan Sabah dan Sarawak.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, inisiatif koridor pertumbuhan ini dilaksanakan oleh kerajaan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan sebagai salah satu pendekatan baru untuk menangani masalah ketidakseimbangan wilayah dan negeri di negara ini. dalam hal ini kerajaan sememangnya akan melancarkan beberapa koridor pertumbuhan. Setakat ini kita ada tiga koridor pertumbuhan dilancarkan manakala Koridor Pertumbuhan Sabah dan Sarawak sedang dalam perancangan di mana kajian sedang dalam peringkat akhir untuk merangka satu pelan induk. Kedua-dua koridor ini akan dilancarkan pada awal tahun hadapan.

Yang Berhormat bagi Tanjong telah membangkitkan perkara mengenai Rancangan Pembangunan NCER yang juga menyentuh tentang projek Penang Global City Centre. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di bawah rang undang-undang ini apa-apa projek swasta yang telah diluluskan atau dirancang dan sedang menunggu kelulusan tidak terjejas atau tersentuh oleh kuat kuasa rang undang-undang ini. Kerajaan akan memastikan pelaksanaan PGCC serta Penang Monorail akan menepati segala syarat dan prosedur yang telah ditetapkan kerajaan dan adalah diharapkan pembangunan PGCC ini akan menyemarakkan lagi pembangunan NCER.

Saya juga ingin menjawab soalan daripada Yang Berhormat Santubong dan Yang Berhormat Pasir Puteh mengenai relevan atau relevansi antara NCER dan DEB. Untuk makluman Yang Berhormat sebagai mana yang saya jelaskan sebentar tadi fokus pembangunan adalah tertumpu kepada tiga aspek iaitu membasmi kemiskinan, mewujudkan peluang-peluang pekerjaan baru dan menggalakkan keusahawanan di kalangan rakyat tempatan khususnya di kalangan bumiputera. Oleh kerana itu jelas sekali bahawa NCER mendukung sepenuhnya objektif-objektif DEB iaitu membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum dan menyusun semula masyarakat bagi membaiki ketidakseimbangan ekonomi di kalangan kaum. Paling relevan adalah hakikat pembangunan NCER adalah menepati teras ketiga misi nasional iaitu mengurangkan ketidakseimbangan sosioekonomi secara membina dan produktif khususnya membasmi kemiskinan.

Yang Berhormat Santubong juga membangkitkan isu penubuhan pejabat NCIA. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pejabat NCIA akan dibangunkan dalam kawasan NCER. Usaha-usaha 'renovasi' dan melengkapkan pejabat NCIA sedang dilaksanakan di Pulau Pinang. Namun begitu pejabat-pejabat sokongan juga akan diwujudkan mengikut keperluan di negeri-negeri berkaitan.

Pada masa yang sama atas keperluan terutama dalam urusan-urusan dari segi pemasaran dan hubungan antarabangsa pejabat satelit perlu diadakan juga di Kuala Lumpur setidak-tidaknya di peringkat awal dan permulaannya. Yang Berhormat bagi Langkawi telah membangkitkan supaya NCER memberi penekanan kepada sektor pelancongan di Langkawi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat yang berkenaan berdasarkan pelan induk NCER yang digubal oleh pihak Sime Darby Berhad sememangnya antara projek utama yang telah dirancang di Langkawi adalah sektor pelancongan malah ia merupakan antara tumpuan utama

pembangunan di Langkawi di bawah cadangan NCER ini. Selain itu, pakej khas sektor pelancongan juga telah diperuntukkan khusus kepada Langkawi. Mengenai cadangan perkhidmatan feri di Langkawi diperbaiki, cadangan untuk menaik taraf dan membaiki perkhidmatan akan diambil kira dengan sewajarnya dalam perancangan NCER.

Saya juga ingin merujuk kepada Yang Berhormat Gerik yang telah membangkitkan isu mengenai projek eko-pelancongan zon bagi projek akuakultur...

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Sungai Petani.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Sekali lagi. Saya bila disebut tadi berulang kali bukanlah saya anti Pulau Pinang. Tidak. Bagi saya, saya masih merasai bahawa Pulau Pinang sudah pun ke hadapan dalam bidang pembangunan. Jadi mengapa tidak pelancongan tadi diletak di bawah negeri Kedah yang mana pelancongan di Langkawi sudah pun berputik dan akan menguntum lagi. Begitu juga dengan *transport*, saya mengatakan mengapa Pulau Pinang. Ini cadangan saya kepada Yang Berhormat kalau boleh saya minta kita di negeri Kedah boleh berperanan supaya kita boleh dengan izin *take the lead* dalam hal ini. Pulau Pinang sudah pun membangun cukup hebat. Begitu juga dengan pejabat tadi semuanya hendak letak di Pulau Pinang. Jadi di negeri Kedah ada apa akhirnya? Terima kasih.

Dato Seri Mohd. Effendi bin Norwawi: Yang Berhormat, sebenarnya rancangan ini telah dibuat dengan secara objektif di mana kita mengenal pasti lokasi-lokasi strategik mengikut kelebihan daya saing lokasi-lokasi tersebut. Di sini saya ingin *assure* Yang Berhormat yang saya telah melihat rancangan NCER ini di mana kita dapati rancangan pelancongan melibatkan kedua-dua negeri Penang dan juga Kedah dengan secara seimbang dan saya pasti yang negeri Kedah tidak akan terkebelakang dari segi pelancongan. Walaupun demikian, ia akan menjadi peneraju utama di mana ianya mempunyai kelebihan daripada negeri-negeri lain misalnya dalam sektor pertanian.

■ 1910

Jadi kita akan mengambil kira pandangan Yang Berhormat tadi. Mengenai perkara yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Gerik iaitu projek ekopelancongan, zon bagi projek akuakultur, tumbuhan buluh, Puncak Baring dan *bio-research centre* di NCER. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek ekopelancongan telah pun dikenal pasti iaitu di Tasik Belum sebagai salah satu projek *flagship* dalam wilayah ini. Projek zon industri akuakultur sememangnya telah pun dicadangkan dan potensinya akan diterokai oleh NCER. Projek Puncak Baring juga akan diterokai potensinya dan bagi projek *bio-research centre* pula adalah dalam perancangan NCER dan ia juga adalah salah satu projek *flagship* yang dikenal pasti dalam NCER.

Ahli Yang Berhormat Bagan dan Ahli Yang Berhormat Bukit Mertajam membangkitkan isu mengenai projek-projek NCER. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat projek di kawasan

NCER ini adalah gabungan projek-projek sedia ada dan telah dikenal pasti dalam Rancangan Malaysia Kesembilan dan juga projek-projek baru. Projek-projek baru ini adalah merupakan projek-projek yang dicadangkan dalam pelan induk NCER sebagai projek berimpak tinggi bagi menyokong projek-projek sedia ada tadi bagi memacu pertumbuhan negeri-negeri berkaitan ke tahap yang lebih tinggi.

Antara projek-projek baru yang dicadangkan dalam pelan induk NCER ini adalah seperti berikut:

- (i) Projek Penubuhan Pusat Penyelidikan Benih di Perlis
- (ii) Projek Ternakan Lembu Berintegrasi di Utara Perak
- (iii) Projek Sekolah Angkat Menyeluruh Serantau (PINTAR)

Saya juga ingin menjawab perkara yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat bagi Bagan, isu mengenai kuasa antara NCER dan kerajaan negeri. Ini telah saya jawabkan tadi. Isu mengenai projek-projek di NCER oleh Yang Berhormat bagi Bagan, projek-projek di kawasan NCER ini adalah terdiri daripada projek-projek yang sedia ada dalam Rancangan Malaysia Kesembilan dan juga projek-projek tadi saya sudah jawab. Yang Berhormat bagi Bukit Mertajam mengenai perbelanjaan pelancaran Wilayah Ekonomi Utara. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat...

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Penjelasan. Terima kasih, Yang Berhormat Menteri. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya ada bertanya berkenaan dengan *double track* dari Ipoh ke Padang Besar dan juga Penang *Central*. Adakah Yang Berhormat ada jawapan mengenai perkara itu? Terima kasih.

Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Terima kasih, Yang Berhormat. Saya diberi sedikit makluman di sini bahawa projek-projek yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat tadi semuanya projek-projek infrastruktur yang penting seperti *Penang Monorails*, *second bridge*, PUR dan *Penang Outer Ring Road* dan juga *double tracking*. Projek landasan berkembar ini akan meningkatkan *gross domestic product (GDP)* di negeri-negeri berkaitan. Ia juga akan memperbaiki lagi sistem pengangkutan untuk kawasan-kawasan yang terlibat di NCER. Mengenai *speed* itu tadi, Yang Berhormat, *double tracking* ini kelajuannya ialah 140 km *per hour*.

Yang Berhormat bagi Bukit Mertajam juga membangkitkan mengenai perbelanjaan. Untuk makluman Yang Berhormat kos bagi majlis pelancaran NCER ini adalah mengambil kira pelbagai program dan aktiviti yang perlu disediakan semasa majlis pelancaran NCER tersebut misalnya kos pembiayaan sewa penginapan hotel, sewa tapak dan khemah, kos minuman, kos pengangkutan dan sebagainya. Memandangkan NCER melibatkan empat buah negeri maka pelancarannya telah dilaksanakan di keempat-empat buah negeri berkaitan iaitu di Perlis, Kedah, Pulau Pinang dan juga Perak. Tujuannya dilancarkan di keempat-empat buah negeri berkenaan ialah supaya semua rakyat dapat turut sama menyertai memandangkan pelan pembangunan NCER ini adalah untuk rakyat di kawasan berkenaan. Kos ini juga lebih tinggi jika dibandingkan

dengan kos pelancaran Wilayah Pembangunan Iskandar kerana ia perlu menyediakan semua jenis program dan aktiviti dalam kuantiti yang banyak bagi pelancaran NCER tersebut. Pelancaran ini juga adalah perlu bagi menjelaskan serta mendapatkan maklum balas atau *feedback* dari rakyat jelata. Ahli Yang Berhormat bagi Pasir Puteh, perkara yang telah dibangkitkan...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan. Walau pun apa yang dikatakan tujuannya untuk pelaksanaan tetapi kita lihat bahawa Ahli-ahli Yang Berhormat sendiri pun tidak faham atau tidak tahu apa itu NCER. Apa pendapat Yang Berhormat sama ada perbelanjaan itu telah berjaya mencapai matlamat ataupun sudah gagal. Kalau sudah gagal apa yang hendak buat kepada seperti Ahli Yang Berhormat bagi Larut yang tidak tahu apakah kementerian akan mengadakan...

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Bukit Mertajam hal Bukit Mertajam. Awak apa awak tahu. Janganlah *condemn* hal orang lain. Ini Bukit Mertajam ini, janganlah *condemn* orang lain, dia pun tidak tahu.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Yang Berhormat Larut sendiri yang kata dia sendiri tidak tahu.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Dia pun tidak faham. Rambut putih pun tidak faham.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Tetapi Yang Berhormat Larut sendiri yang kata dia sendiri tidak faham dan tidak tahu.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Dengarlah ucapan saya. Jangan pakai belasah sahaja. Inilah dia, rambut putih pun tidak faham.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Jadi, apakah kementerian akan buat supaya Larut akan faham.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Saya memang faham. Awak yang tidak faham.

Dato' Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Yang Berhormat, saya mengambil perhatian pandangan Yang Berhormat tadi.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Boleh saya bertanya sedikit, Yang Berhormat. Sebenarnya Bukit Mertajam ini tidak ada modal hendak bertanya. Jadi, dia hendak *divert* apa juga pandangan yang tidak betul pada orang. Saya tadi tegur masalah demonstrasi. Ini perkara yang betul. Tanyalah rakyat di bawahan mereka memang tidak bersetuju dan tunggu masa sahaja. Mereka tunggu masa hendak tunjuk kepada pihak-pihak yang terlibat ini bahawa demonstrasi telah banyak menjejaskan ekonomi, keselamatan, menakutkan majoriti orang ramai. Itu yang dia kata saya tidak faham. Sebenarnya saya faham. Dia yang tidak faham. Dia cakap pun bukan betul sangat, Yang Berhormat. Terima kasih.

Dato' Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Yang Berhormat, saya mengambil perhatian pandangan Yang Berhormat. Sebenarnya dalam proses menyediakan draf pelan pembangunan, pihak kami telah membawa berbincang dengan semua kerajaan negeri, Ahli-ahli EXCO misalnya di negeri Perak dan juga dengan negeri Pulau Pinang, Kedah dan Perlis kita berbincang dengan Ahli-ahli EXCO dan Menteri-menteri Besar. Saya kira pandangan Yang Berhormat itu mungkin kerana perkara inilah satu projek pembangunan yang baru. Saya kira tentulah ini pada masa dan peringkat ini tidak dapat pengetahuan yang sepenuhnya tetapi saya kira bila *bill* ini diluluskan dan NCIA ditubuhkan saya pasti bila rancangan ini dimuktamadkan kita akan mempertingkatkan lagi rancangan komunikasi untuk semua rakyat dan semua Ahli-ahli Wakil Rakyat memahami rancangan ini. Saya berterima kasih kepada Yang Berhormat atas pandangan itu.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan. Yang Berhormat, kalau saya mendengar apa yang telah diberitahu kepada Dewan ini seolah-olah pelan induk pun sudah disediakan. Adakah itu betul dan sekiranya ada disediakan bolehkah kita dapat melihatnya?

Dato Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Ia masih dalam peringkat draf, Yang Berhormat. Jadi, dalam peringkat draf ini kita masih memperincikannya dan kita masih mendapatkan lagi input dan kita masih mendapatkan lagi input daripada konsultan-konsultan sektoral. Semua ini akan dimuktamadkan pada awal tahun hadapan. Kita jangka dalam bulan Januari ini dan bila ia dimuktamadkan saya kira kita akan bentangkan ini kepada semua kerajaan negeri dan bila diluluskan dan diterima pakai. Insya-Allah kita akan menyediakan satu dokumen untuk semua meneliti rancangan ini.

Yang Berhormat bagi Bukit Mertajam juga ada bertanya mengenai kekerapan mesyuarat NCIA. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat kekerapan mesyuarat NCIA yang dicadangkan ialah dua kali setahun. Ini adalah minimum sekurang-kurangnya. Namun kekerapan mesyuarat adalah tertakluk kepada keperluan isu dan agenda.

■1920

Yang Berhormat bagi Pasir Puteh iaitu isu mengenai Fasal 52, iaitu adakah ia tidak terpakai untuk projek besar yang telah diluluskan. Untuk makluman Yang Berhormat, rang undang-undang ini tidak terpakai kepada projek besar atau mega yang telah diluluskan kerana hasrat kerajaan adalah supaya projek yang telah diluluskan ini tidak menjejaskan atau tersentuh, *affected* oleh perancangan di bawah NCIA. Kerajaan juga tidak mahu kelancaran pelaksanaan projek-projek ini terganggu jika rang undang-undang ini terpakai.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, boleh habiskan dalam 10 minit?

Dato' Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Saya sedang menggulung, Tuan Yang di-Pertua. Saya juga ingin balik kepada Ahli Yang Berhormat dari Bukit Mertajam tadi. Isu mengenai pelancongan perubatan, *medical tourism* tadi.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, walaupun Pelan Induk NCER mencadangkan satu projek pelancongan perubatan dalam NCER tetapi kerajaan tidak akan mengabaikan keperluan dan kepentingan rakyat tempatan yang rata-ratanya miskin di kawasan NCER ini kerana kerajaan juga akan sentiasa memberi perhatian dan sentiasa meningkatkan perkhidmatan perubatan di kawasan tersebut.

Yang Berhormat bagi Bagan, isu mengenai kuasa antara NCIA dan kerajaan negeri, saya telah sentuh hal ini. Isu mengenai projek NCER, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek-projek di kawasan NCER ini adalah terdiri daripada projek-projek sedia ada seperti saya kata tadi. Saya ada satu lagi jawapan untuk soalan Yang Berhormat Bukit Mertajam, tetapi ini saya sudah jawab mengenai perbelanjaan pelancaran Wilayah Ekonomi Koridor. Jadi, Tuan Yang di-Pertua, demikianlah ucapan penggulungan saya terhadap...

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Penjelasan. Ada dua perkara belum dijawab lagi iaitu sama ada satu *blueprint* untuk tebatan banjir di Koridor Utara, yang pertama. Yang kedua ialah kesesakan lalu-lintas di Pulau Pinang. Kalau ia tidak ditangani, saya rasa susah untuk memajukan yang lain.

Dato' Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Saya ingat ini memang dalam perancangan NCER kita. Satu daripada keutamaan sebenarnya ialah untuk menangani masalah banjir kerana kita tahu kalau kita tidak mengatasi masalah ini, perancangan lain tidak akan berjaya. Jadi saya memberi *assurance* kepada Yang Berhormat yang dalam kita punya *blueprint* ini, projek tebatan banjir akan diberi perhatian khusus.

Mengenai kesesakan, sudah tentulah dalam mempromosikan Pulau Pinang sebagai satu destinasi pelaburan iaitu satu daripada tumpuan kejayaan NCER ini, kita mesti mengkaji masalah kesesakan ini. Sebenarnya ini telah pun diberi perhatian dan kita akan mengemukakan beberapa cadangan pelan-pelan untuk mengatasi masalah ini.

Dengan demikian, Tuan Yang di-Pertua, demikianlah ucapan penggulungan saya terhadap isu-isu yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai rang undang-undang ini. Sekali lagi saya ingin mengucapkan terima kasih di atas segala sumbangan dan pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat dan perbincangan mengenai cadangan Rang undang-undang yang bernama suatu Akta untuk memperbadankan Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara 2007.

Mungkin ada beberapa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang tidak sempat saya menjawabnya di sini tetapi ini tidak bermakna ianya kurang penting. Saya memberi jaminan bahawa semua perkara dan isu yang dibangkitkan telah dicatat oleh pegawai-pegawai saya dan akan diberi perhatian dan pertimbangan yang sewajarnya.

Saya ingin mengambil kesempatan ini di sini untuk memohon kerjasama semua Ahli Dewan supaya memberi kerjasama dan sokongan kepada penubuhan NCIA dan pembangunan NCER secara keseluruhannya. Saya juga berharap sokongan Ahli-ahli Yang Berhormat akan

dapat membantu kerajaan untuk memperjelaskan inisiatif pembangunan NCER serta konsep dan tujuan penubuhan NCIA kepada masyarakat dalam kawasan Parlimen masing-masing. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Baik, Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob] **mempengerusikan Jawatankuasa**]

Fasal-fasal dikemukakan kepada Jawatankuasa.

Fasal-fasal 1 hingga 52 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Jadual diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dimaklumkan kepada Majlis sekarang.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan, dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR 2007

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat hendak mulakan?

Dato' Sri Mohd. Effendi bin Norwawi: Belum.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Belum? Ya, Yang Berhormat, saya ingat boleh mula besoklah, Yang Berhormat ya.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam] : Belum habis masa lagi.

Cik Fong Po Kuan [Batu Gajah] : Ada lima minit lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah. Ahli Yang Berhormat...

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Penjelasan untuk sampai 1930.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah, Yang Berhormat. Tidak ada lagi, tidak ada lagi, Yang Berhormat.

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: Apakah beza Pantai Timur pakai majlis pembangunan....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah.

Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong]: ...di NCER pakai *implementing agency*?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah, Yang Berhormat, sudah habis. Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan yang mulia ini ditangguhkan sehingga 10.00 pagi besok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 7.29 malam.